

V petek bo še
sončno in toplo,
v soboto popoldne
od zahoda
poslabšanje
s padavinami.

Prej
kot vlado
bi zamenjal
administracijo

stran
3

Murska Sobota, 26. maja 1988 • Leto XL • Št. 19 • Cena 600 din

21. Festival dela

Aranžerka najboljša

Na letošnjem 21. Festivalu dela, tekmovanju učencev v proizvodnih poklicih, ki je potekal konec tedna v Mariboru, je sodelovalo prek 2000 mladih v 128 ekipah, ki so prišle iz vseh republik in pokrajin. V sobotnem tekmovanju so se pomerili v 44 poklicih in 12 strokah. Največ spretnosti in znanja so pokazali mladi iz Maribora, ki so osvojili 32.443 točk. Zelo dobro se je odrezala tudi 33-članska ekipa Murske Sobotice. Zasedli so eno prvo (aranžerka Nataša Danč), pet drugih (vodovodni inštalater Janez Belcl, krojačica moških oblačil Gabrijela Pasičnik, natakarka Danila Olaj, pek Franc Fijavž in traktorist Jože Krpič) in štiri tretja mesta (avtoklepar Vili Irgolč, šivilja ženskih oblačil Majda Zelenik, prodajalka Slavica Marič in tehnični risar Roman Škalič). Kot ekipa so z 18.711 zbranih točk zasedli odlično osmo mesto.

se

V prihodnje moramo bolj skrbeti za mlade in nadarjene ter jim omogočiti njihov razvoj pri inovativnem in raziskovalnem ustvarjalnem delu. Zato je nujno, da spremenimo odnos do tehnične kulture kot dejavnosti posebnega družbenega pomena. Več o tem na 6. strani.

Skoraj vsi naprej v šolo

V tem šolskem letu zadnjič sedi v osnovnošolskih klopih 1795 pomurskih učencev, ki končujejo obvezno osemletno šolanje. Vsi so torej pred zelo pomembno odločitvijo: Čez kateri prag dalje? Ali naprej v šolo ali si poiskati službo ali pa ostati doma (na kmetiji)?

Zadnja leta je večina nadaljevala z usposabljanjem — vpisali so se torej na eno od srednjih šol usmerjenega izobraževanja. Tudi letos je tako. Zanimanje za vpis v srednje šole je celo poraslo, saj namerava ostati doma, oziroma se čim prej zaposliti, le nekaj čez 100 učencev.

Pomurske srednješolske ustanove so razpisale 1226 učnih mest ali približno toliko kot lani. Tedaj se jih je vpisalo manj, kot je bilo na voljo šolskih klopi. Letos pa se je zgodilo (morda) nekaj nepričakovanega. 51 učencev je tako imenovanega presežka — najbrž zato, ker se jih manj kot prejšnja leta namerava izobraževati zunaj Pomurja, in to zato, ker tam vseh učencev ne morejo sprejeti in ker je pač precej dražje, če je treba stanovati v Mariboru, Ljubljani...

Do določenega razpisnega roka je oddalo vloge za vpis na pomurske srednje šole 1279 učencev. Podobno zanimanje kot lani je za Kmetijsko šolo Rakičan,

Srednjo zdravstveno šolo Murska Sobota in Srednjo šolo kovinarske, pedagoške in ekonomske usmeritve Lendava, precej večji pritisk pa je letos na Srednjo družboslovno šolo Ljutomer, kjer imajo namesto enega razpisane oddelke v družboslovno-kulturni program prijavi za dva oddelka (le nekaj je še prostih mest), prav tako je za oddelke več prijavi kot lani na Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Radenci, za poslovno-finančni in trgovinski program na Srednjo družboslovno in ekonomski šoli M. Sobotice (bilo) kar za dva oddelka več prijavi, kot je razpisanih mest, enako je glede programa pomočnik tekstilnega konfekcionarja na Srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota. Zaenkrat kaže, da bodo morali ponekod omejiti vpis (sprejemni izpit ali prednost učenci z boljšim uspehom). To se bo z gotovostjo zgodilo za program poslovno-finančni in trgovinska dejavnost, drugje pa bo-

do, kot kaže, uvedli dodatne oddelke. V Ljutomeru je že jasno, da bodo sprejeli vse, ki so oddali prijave, kar pomeni, da bodo v novo šolsko leto prvič po 25 letih delovanja tamkajšnje srednje šole štartali s tremi oddelki novincev (1 program naravoslovno-matematična tehnologija in 2 družboslovno-kulturni program). Kam naj se preusmerijo tisti, ki ne bodo sprejeti? Po nekaj mest je še v programih kmetijec kmetovanje, administrativna dejavnost, učiteljsko tekstilno konfekcijska tehnologija, strojništvo ter pridelava-obdelava-predelava kovin, povsod drugje pa je že dovolj prijavi. Najbolj bodo prizadeja dekleta, ki imajo za preusmeritev bolj malo možnosti.

Stanje glede vpisov v pomurske srednje šole bi sicer lahko ocenili kot spodbudno, če imamo v mislih povečano zanimanje za nadaljevanje izobraževanja pomurske mladine. Končni rezultat pa bo do jeseni žal nekoliko slabši, vpisne namere učencev ne bodo mogli povsod uresničiti. V Pomurju, kot kaže, pač nismo uspeli in znali razviti dovolj raznovrstnih programov za srednješolce.

Jože GRAJ

Razkorak in prenova v kulturi

Regijski posvet o kulturi, ki je bil minul petek v Murski Soboti, je potrdil razkorak med razglašanim in dejanskim stanjem v tej družbeni dejavnosti. Uvrščena je v sfero porabe in se ji iz leta v leto slabše piše, kljub zapisanemu v aktih družbenopolitičnih forumov.

Uvodne besede gostov iz republike, zadržanih za kulturno politiko, se niso bistveno razlikovale od besed številnih lokalnih gostiteljev — posredniška sklica na pobudo iz republike — medobčinskega predsedstva frontne organizacije ter predstavnikov kulturnih skupnosti iz vseh štirih pomurskih občin. Izvršilec — predstavnikov izvršnih svetov in drugih iz posameznih občin — na posvetu ni bilo in tako so se po starem o problemih pogovarjali tisti, ki jih zaznavajo pri svojem delu, ne pa tudi oni, ki bi lahko vplivali na izboljšanje stanja. To je takšno, da je Milan Bratec s Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije med drugim menil, da bo morda kmalu potrebno na nekulturni molk (izražen s pasivnim odnosom do dveh ustavnih sporov) odgovoriti s kulturnim molkom. Borut Šuklje z Republiške konference Socialistične zveze pa je razčlenil prenova v kulturi, ki po njem ni v pristajanju na enakost v revščini ter porazdelitvi borihih sredstev, ampak na osnovi (na regijskih posvetih pridobljenih podatkov) analize stanja in takojšnjega ukrepanja v prid dejavnosti. Tudi Sergij Pelhan, predsednik republiške kulturne skupščine, je menil, da tožbe kulturnikov doslej niso naletele na upoštevanje in pravi odmev, ta dejavnost ni imela prednosti — kljub tovrstnim (v dokumentih zapisanim) usmeritvam — in bo zato že v naslednjem letu zaradi pomanjkanja sredstev potrebno temeljito očistitje vsega, kar ne sodi pod (prekratki) plašč kulture. Informiranje lokalnih medijev na primer, pa organizacija političnih manifestacij in dragih proslav.

Oglasili so se tudi predstavniki kulturne dejavnosti iz vseh štirih pomurskih občin in vsak zase podrobno predstavili stanje, kakršno je v kulturi od središč oddaljene pokrajine ob Muri. Zaznati je bilo globalno oceno, da je sodelovanje preslabo, dejstvo, da tako imenovane pokrajinske kulturne ustanove v financiranju postajajo vse bolj občinske, pa tudi, da se

da le z agresivnostjo (beri glasnostjo) posameznikov kaj doseči v republiki, predvsem ko gre za delitev sredstev za posamezne dejavnosti. To je uspelo letos pri enakovrednejši delitvi sredstev za narodnosti: italijansko in madžarsko, prav pa bi tudi bilo, če bi ustrezni strokovni odbori upoštevali pobude, da naj bi v Pomurju, kjer živijo naši ljudje, ki ne razumejo knjižne slovenščine ali pa narečno obvaranih predstav iz drugih pokrajin, omogočili prodor prekmurščine in šele postopno tudi kak drug jezik.

Namen regijskega posveta o kulturi je bil — kljub slabi udeležbi Pomurcev (očitno tudi zaradi kratkega sika pri neposrednih vabilih, kar bodo po zagotovitvi voditelja posveta, Milana Nekrepa, medobčinskega predsednika frontne organizacije, preverili) — dosežen. Nihče od prisotnih se namerč ni strinjal, da bi borna sredstva za kulturo delila na osnovi uravnilovke in preživela, ampak za kakovostno kulturno ustvarjalnost.

Brigita Bavčar

Ukrepi družbenega varstva v bolnišnici

Izvršni svet skupščine občine Murska Sobota je na torkovi seji podprl predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja o uvedbi začasnega ukrepa družbenega varstva pri Pomurskem zdravstvenem centru — tožbi Splošna bolnišnica Murska Sobota. V obrazložitvi predloga družbenega pravobranilca samoupravljanja, njegove ugotovitve pa so podprli tudi razpravljalci, med katerimi so bili tudi predstavniki bolnišnice in delovne organizacije, je ugotovljeno, da so s soboški bolnišnici moteni samoupravni odnosi na različnih področjih samoupravnega urejanja in odločanja ter oškodovani družbeni interesi. V soboški bolnišnici niso uspeli uskladiti samoupravnih aktov z družbenim dogovorom o določanju osnov in meril za razporejanje čistega dohodka in oblikovanje sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo, zaradi česar prihaja do razlik v osebnih dohodkih, kar povzroča nezadovoljstvo delavcev. Prav tako niso uvedli v prakso sprememb v organizaciji dela in novega razvida del in nalog, sprejetih na delavskem svetu. Ne uresničujejo pa tudi nekaterih drugih sklepov delavskega sveta. Prekoračili so tudi dogovorjeno število novih zaposlitvev.

Zaradi slabe organizacije dela in slabega sodelovanja med oddelki bolnišnice ni mogoče prerazporediti delavcev, skaljeni so medsebojni odnosi, niso mogli organizirati enotne nabavne službe, v bolnišnici imajo različen delovni čas, skrajšali so delovni čas v nekaterih specialističnih dejavnostih, zaradi česar se je podaljšala čakalna doba. Ne morejo uveljaviti skupinskega dela, slabše sodelovanje med predstojniki oddelkov in vodstvom bolnišnice itn. Zaradi vsega tega in drugega se je družbeni pravobranilec samoupravljanja odločil, da predlaga ukrep začasnega družbenega varstva, o čemer bodo odločali delegati skupščine občine Murska Sobota na junjskem zasedanju. Ker je bolnišnica dejavnost posebnega družbenega pomena, za katero so delovni ljudje in občani Pomurja v preteklosti namenili veliko sredstev in naporov, da bi ustvarili osnovo za normalno delo, želijo z družbenim ukrepom pomagati rešiti nastale težave. Ta ukrep pa bo uspešen le, če ga bodo delavci bolnišnice sprejeli z razumevanjem in če bodo pripravljeni izboljšati skaljene medsebojne odnose.

Ferl Maučec

V CELJE PO VESELJE Z VESTNIKOVIM VLAKOM — 11. junija!

Tokrat posebni vagoni za mlade v organizaciji radijske oddaje 21.232. Mladi bodo v Celju rajali v disku. Za starejše bosta v hali Golovec igrala dva ansambla. Ogled tovarnih, kulturnih in turističnih znamenitosti v Celju in okolici.

VESTNIKOV VLAK PELJE LETOS PETNAJSTIČ!

V prejšnji številki Vestnika smo objavili seznam srečnejšev, ki bodo potovali z Vestnikovim vlakom brezplačno. Če niste med njimi, se prijavite v upravi Vestnika v Murski Soboti, Titova 29. Cena izleta je 22.000 dinarjev.

V nedeljo, 22. maja, so na konferenci Madžarske socialistične delavske partije izvolili novega generalnega sekretarja. Po 32 letih je Janos Kadar prepustil svoje mesto Karolyu Groszu, predsedniku madžarske vlade (na fotografiji skupaj z Brankom Mikuličem, ob nedavnem obisku predsednika zisa na Madžarskem).

Na konferenci so sprejeli sklepni dokument o nalozah partije in nadaljnjem razvoju političnega sistema. Nekateri delegati so izrekli tudi nekaj kritičnih pripomb, predvsem pa so menili, da bi morala konferenca določiti tudi osnovne smeri gospodarskega razvoja, ne le političnega. SE, foto: J. Šabjan

Škofje predlagajo spremembe

Dopisnik *Kleine Zeitung* opisuje najnovejšo premike v odnosu med državo in Cerkvijo na Madžarskem

Po drugi svetovni vojni je Cerkve na Madžarskem izgubila svoje posesti, pa tudi izobraževalni centri so bili podržavljeni. Leta 1949. po prihodu stalinistov na oblast, so kardinala Jozsefa Mindszentyja obsodili na do smrti ječo. Sledili so represalije, zapiranja duhovnikov in škofov, diskriminacija vernikov in posegi v cerkveno življenje. Vse to je povzročilo, da jo je država zelo hitro izključila iz družbenega dogajanja. Škofovska konferenca se je takrat zavzela za pot kompromisov. In čeprav se je represivno obnašanje po letu 1956 spremenilo, je ostal ta koncept do danes nespremenjen. Odnos med državo in Cerkvijo je omogočal nemoteno pastoralno delovanje.

Po drugi strani pa je izolacija pripomogla k temu, da se postale cerkve vse bolj prazne in da je med verniki vse manj mladih.

Škofje so kljub temu še naprej podpirali državno politiko in bili tudi eden od stebrov nasprotikov vsakršnih reform. Toda med gospodarsko in družbeno krizo je začela država iskati stike s Cerkvijo. Tako je prišlo do pogovora škofov z ministrskim predsednikom Karolyem Groszom. Tu so nekateri škofje zahtevali večjo družbeno vlogo te organizacije.

Dr. József Szendi, škof iz Veszprema, je v svojem govoru naštel nekaj želja. Dobiti bi morali več pravic pri delu z mladino, predvsem možnost ustanavljanja mladinskih društev in časopisov. Tudi v množičnih medijih bi morali več pisati o cerkvenih problemih, poleg tega pa bi verujoči morali dobiti možnost, da odgovarjajo na nekatera napačna stališča. Morali bi prenehati z zapostavljanjem staršev, katerih otroci hodijo k verouku. Predstavnike Cerkve bi morali pozvati k vsem sestankom, kjer državni organi odločajo o pro-

blemih siromašnih, nezaposlenih in vseh drugih, ki so potrebni pomoči. Potrebno bi bilo omogočiti obiske duhovnikov v bolnišnicah, domovih za ostarele in zaporih.

Te želje kažejo neko novo smer, ki prerašča dosedanje kompromisarstvo. To pa tudi kaže, da je ta isti episkopat dolga let manipuliral z resnico, saj so tako v tisku kot v zasebnih pogovorih vedno poudarjali, da je odnos med državo in Cerkvijo zelo dober.

Kljub vsem tem izjavam pa so škofje še vedno nekoliko zadržani. Tako Szendi ni pristal na intervju s sodelavci švicarske agencije Katoliška internacionala. Dejal je, da lahko javnost dovolj zve o njegovih mislih iz državnih medijev, torej tistih glasil, ki jih ne ceni prav visoko. Tako bo potrebno še veliko truda, da bo prišlo do sprememb v dosednji politiki in položaju Cerkve. Najnovejša statistika kažejo, da le okrog 10 odstotkov od 6 milijonov katolikov hodi k verskim obredom in da je med 2,5 milijona mladih takih le 1 odstotek.

Prodali bomo premalo

Lanskoletni uvoz hrane je našo državo veljal 1,111 milijarde dolarjev, kot ugotavlja ljubljanski Gospodarski vestnik. To pa je približno 50 milijonov več kot pa smo iztržili z izvozom. Največ smo plačali za kavo in začimbe — 210 milijonov dolarjev, južno sadje pa nas je veljalo 70 milijonov. Več kot 50 milijonov smo plačali za uvoženo pšenico, 65 milijonov za meso, za mleko in mlečne proizvode pa dobrih 25 milijonov dolarjev.

Iz Slovenije? Naša republika je lani izvozila za dobrih 242 milijonov dolarjev, kar je za 24 odstotkov več kot leto poprej. V jugoslovanskem povprečju statistični podatki kažejo, da smo za slabše 4 odstotke izvozili manj kot pa uvozili. Slovenija je z izvoznimi posli iztržila največ z mesom in s kladencijskimi proizvodi — skoraj 48 milijonov dolarjev, izvoz živih živali pa je bil vreden dobrih 42,3 milijona dolarjev.

Kaj je to »stand by«?

Pri najemanju najnovejših posojil pri tujih bankah in pri IMF (Mednarodni denarni sklad), čisto heremo ali slišimo, da gre za tako imenovani »stand-by aranžman«. Pojmi stand-by je nastal v Zahodnem bančništvu v začetku osemdesetih let, ko so se dežele v razvoju »eksplozivno« zadolževale. To je posebna vrsta posojila, ki ga daje IMF tej ali oni državi, ki ni več sposobna normalno odplačevati tujih dolgov. Takšno posojilo se daje v obrokih, ki so odvisni od tega, kako izvaja država posojiljemalka dogovorjene (tudi nekoliko vsiljene) pogoje. Posojilo stand-by ima svojo teorijo, filozofijo (in ideologijo), ki sta razpeti med dve skrajnosti, od katerih ena trdi, da je to na skrajni meji (ne)dotakljivosti suverenosti neke dežele, druga pa, da je to popolnoma normalna zadeva »kreditiranja« svetovnega kapitala. Tako je ob tej zadevi veliko na pol odprtih vrat: nekateri so proti, drugi se strinjajo s takšnim načinom urejanja naših razmerij do tistih, ki nam posojajo.

Res ni lahko: veliko je treba ob tem razmišljati; zdravniki pa pravijo, da to niti ne boli!

Prvi zasebni časopis

Te dni je televizija predstavila prvega lastnika zasebnega časopisa Djordja Tojkica iz Pančeva. Nekaj tednov prej je televizija predstavila prvega zasebnega antikvarja. Precej pred tem je predstavila prvo lastnico galerije umetniških slik, še prej pa prvega zasebnega knjigarnarja...

Televizijska, kot sicer javna občila, objavlja predvsem tisto, kar je neverjetno, vendar se je zgodilo, oh dolgočasnih obveznih informacijah o vsakdanjem sestankovanju, kjer se obvezna potrjuje tisto, kar je v forumih že odločeno...

Izdani zasebni časnik je za Jugoslavijo res podvig v časih, ko so javna glasila pravzaprav trin v očesu mnogih nadobudnih forumarjev. Res pa je, da ta list pravzaprav ni tak, da bi bodel v oči politike, ker je namenjen za drobno gospodarstvo (naslov je Mala privreda) in je omejen na borzne informacije in vesti o dogajanju v drobnem gospodarstvu. Pomembno pa je, da je narejen za jugoslovanski prostor in hkrati za zdomce.

Tako se pravzaprav drobno gospodarstvo zaokrožuje, saj je ob čedalje številnejših združenjih gospodarstev iz drobnega gospodarstva dobilo svoje glasilo, način medsebojnega spoznavanja in zblizovanja, ki zajema tudi drobno poljedelstvo, tiste občane, ki se pehajo na majhnih obdelovalnih površinah in se trudijo dokazati, da je tudi vrtničarstvo zelo pomembno za družbo, če drugače ne, vsaj z razbremenjevanjem mest pri preskrbovanju s povrtnino, sadjem in drugimi, kar je mogoče pridelati na majhnih, tudi neznatnih površinah zemlje.

Podvigi iz drobnega gospodarstva torej spadajo na področje neverjetnega in tako prihajajo na male ekrane in časopisne strani ter v radijske oddaje.

Nekaj neverjetnega pa je, kako dolgo traja prepričanje, da je skorajda nemogoče narediti nekaj takšnega, kot je izdajanje zasebnega časnika, odpiranje zasebnih galerij, knjigarn in podobnih podjetij, ki sicer veljajo za nereniabilne, kot je, na primer, stalna trditve pošt, da se jim raznašanje časnikov ne splača...

Ne verjamem sicer, da bomo kmalu dobili zasebne poštarje za opravljanje del, ki se družbeni organizaciji ne splačajo, vendar je že v praksi raznašanje časopisja, kar opravljajo raznašalci raznih časopisnih hiš — to je morda most k takšni podjetnosti podjetnih zasebnikov. Upajmo, da se bližajo časi, ko snovanje majhnih podjetnosti na nov način ne bo več neverjetno, in da bo uresničena verjetnost, da je mogoče prav s pomočjo drobnega gospodarstva zaposliti vse nezaposlene in vrniti z zdomstva vse drugod zaposlene zaradi pomanjkanja dela doma.

Vsi dosedanja računi z drobnim gospodarstvom so doslej pokazali, da zaposlitev milijona nezaposlenih ni nikakršen problem, če pride do potrebnih sprostitev. Najnovejša so dodatne ocene, da je mogoče prav toliko ljudi zaposliti v drobnem poljedelstvu, saj imamo milijon hektarjev zemlje neobdelane že kar desetletja in velik del tako neizkoriščene zemlje je prav v mestih in okrog njih.

Spomnimo se samo strokovnih ocen, da je en hektar dovolj za skromno življenje družine, da je pol hektarja dovolj za družino, ki se ukvarja s pridelavo povrtnine, da je torej deset arav dovolj za tako pridelavo pod steklenjaki, da je en ar dovolj za preskrbovanje ene družine z zelenjavo...

To so torej tiste ogromne neizkoriščene nohranje rezerve, o katerih govorimo v političnem žargonu samo znotraj organizacij združenih dela, kjer je pravzaprav še zelo malo kakršnih koli rezerv, začenši z motivacijo za delo in (samoupravljanje).

Tema je zelo široka in vseobsežna, kajti vsa stvar z gospodarstvom se zaika ob administrativno premoženjskih pogledih na svet, v katerem država varuje lastnino pred občani in jih na ta način — odlašuje od dela. Potem pa na ves glas zmerjamo ljudi z — nedelavci...

Viktor Širc

PALESTINSKI GORDIJSKI VOZEL

II. GRENKO SPOZNANJE PALESTINCEV

To pot je spet napadel Izrael. General Moše Dajan je namenil prvi izraelski udarec egiptovski letalstvu. V nizkem letu so hkrati napadli 9 egiptovskih letališč, kjer so v 170 minutah uničili okrog 300 letal. V nadaljnjih tankovskih bitkah na Sinaju Egipčani več niso imeli s čim ščititi svojih tankovskih enot. Naslednji udarec so Izraelci namenili sirski in jordanski fronti, obenem so odrezali Gazo in El Aris. 9. junija so se izraelske enote že pojavile ob Sueškem prekopu. Egipčanska vlada je sprejela prekinitev ognja. Medtem so Izraelci prodrli do reke Jordan. 7. junija je bil Zid solza po 20 letih spet v izraelskih rokah. Takrat je Moše Dajan izjavil: »Vrnili smo se k najsvetejšemu od naših svetih krajev in nikoli več ga ne bomo izpustili iz rok.« Izraelci, presenečeni nad bliskovito zmago, pa so 9. junija, ko je že veljalo premirje, dodali še udarec Sircem, zavzeli so del Golana s Kuneitro. Takoimenovana 6-dnevna vojna je bila končana. Arabci so izgubili kakih 15.000 vojakov, 430 letal in 800 tankov, Izraelci pa 676 vojakov, 40 letal in kakih 200 tankov. Na arabske države je poraz deloval kot potres. Naser je ponudil odstop, Jordanija je izgubila boljši del države, pod streho pa dobila še novih 200.000 beguncev. Rodila se je resolucija Varnostnega sveta štev. 242 z dne 22. nov. 1967, ki zahteva umik Izraela z zasedenih ozemelj, obenem pa poziva Arabce, da priznajo Izrael. Toda izraelska politika še danes temelji na ugotovitvi, da je bila ta vojna le zadnja etapa uresničitve svetopisemskih meja izraelske države med morsko obalo in reko Jordan. Zahteve radikalnih Arabcev po tej vojni pa so: izraelski umik in zagotovitev zakonitih pravic palestinskega ljudstva, kar v glavnem utemeljujejo z razdelitvijo Palestine iz leta 1947. Leta 1970 je umrl Naser, njegov naslednik Anvar el Sadat pa je bližnjemzhodno krizo poskušal reševati ob pomoči Američanov. Verjetno je imel prav. Leta 1973 je

izbruhnila 4. arabsko-izraelska vojna.

Na dan največjega židovskega praznika, dneva pokore, ko je bila izraelska armada le delno mobilizirana, so 6. oktobra 1973 do bro pripravljene egiptovske enote vdrele preko Sueškega prekopa, sirski tanki pa preko Golana. Prvič v zgodovini so Arabci preseletili Izraelce. Šele čez dva dni so se Izraelci znašli in najprej ukrotili Sirc na Golanu, potem pa vse sile vrgli na Sinaj, kjer se je razvila največja tankovska bitka v zgodovini, saj je na obeh straneh sodelovalo čez 2000 tankov. Toda Izraelci so s spretnimi manevri postopoma razbili egiptovski napad in Egipčane potisnili nazaj. Del izraelske armade je celo prekorčel Suez in z obkolitvijo ogrožal tretjo egiptovsko armado. Egipčanska vlada je v stiski sprejela ustavitev ognja z veljavnostjo 22. oktobra zvečer. Tudi žrtve te vojne so bile velike. Izraelci so izgubili 2800 vojakov, 840 tankov in 120 letal, Egipt in Sirija skupaj pa 22.000 mrtvih, 1250 tankov in 347 letal.

Izrael se je v štirih arabsko-izraelskih vojnah potrdil kot zgodovinsko dejstvo, toda zadnja arabsko-izraelska vojna je opozorila, da tudi arabska moč ni zlomljena. Odnos med Izraelci in arabskimi sosedi ni rešila nobena vojna. Tudi podtalna vojna (podtaknjene bombe, ugrabljanje letal, razstreljevanje objektov, pokoli, umori, delovanje obveščevalnih služb), kar, počnejo razne teroristične skupine, ni in tudi ne more rešiti arabsko-izraelskega spora. Iz arabsko-izraelskega spopada, ki je trajal vse od 1948. do 1973. leta, oziroma traja na neki način še danes, je leta 1973 izstopil le Egipt, ki je priznal Izrael kot suvereno državo in z njo navezal normalne diplomatske odnose. Toda vedeti je treba, da Izraelci Sinaja niso mislili zlepa vrniti Egipčanom, saj so tudi tam, kot na vseh zasedenih ozemljih, veliko investirali v nova židovska naselja. Toda takratni ameriški predsednik Carter je postavil leta 1977 Begina pred dejstvo: »Če vrnete zasedeni Sinaj in z Egipčani sklenete mir, vas bomo podprli, če pa te-

globus

WASHINGTON — Ameriško kmetijsko ministrstvo napoveduje, da bodo v Sovjetski zvezi letos našli za 215 milijonov ton žit (lani 211,4), kar bo četrta največja žetev doslej. To istočasno pomeni, da bodo Američani izvozili za kakšnih 6,5 milijona ton žit v SZ manj kot lani, kar bo prizadelo predvsem ameriške farmarje — pridelovalce žit.

NEW DELHI — V indijski zvezni državi Radžastan je zaradi vročinskega vala umrlo preko 30 ljudi. Živo srebro se je (v sencij) povzpelo na 47 stopinj.

BUDIMPEŠTA — Svetovna banka bo Madžarsko odobrila 70 milijonov dolarjev posojila, ki ga bodo porabili za posodabljanje industrije za pridelavo hrane. Poleg tega naj bi Madžarska dobila iz različnih virov še 450 milijonov dolarjev. Poleg tega se vlada v Budimpešti pogaja še za dve posojili v višini 250 milijonov dolarjev. Tačas ima naša sosedka 18 milijard dolarjev dolgov, inflacija pa je v prvih treh mesecih letos presegla 15 odstotkov.

BONN — Zahodnonemška evangeličanska in rimokatoliška cerkev se zavzemata za odpisovanje dolgov najbolj revnim deželam sveta. V svojih izjavah sta opozorili, da se je ZR Nemčija izklopala iz gospodarske krize z londonsko konferenco leta 1952, ko so ji odpisali vse dolge, in s pomočjo tako imenovanega Marshallovega načrta. Kot izjavi poudarjata, se je šele potem začel »nemški gospodarski čudež«. Tega Nemci ne bi smeli pozabiti.

BUDIMPEŠTA — Na pomladanskem mednarodnem sejmu v Budimpešti, ki so ga zaprli danes, je sodelovalo preko 2 tisoč razstavljalcev iz 30 držav. Na 432 m² razstavljavega prostora je svoje izdelke razstavilo tudi 28 jugoslovanskih delovnih organizacij.

PRAGA — Obseg češkoslovaške zunanje trgovine se zadnja leta vztrajno povečuje. Leta 1980 je znašala vrednost trgovine z Vzhodom in Zahodom 150 milijard kron, lani pa že 250 milijard. Delež zahodnih držav v zunanji trgovini ČSSR je 17 odstotkov.

BRUSELJ — Z enotnim notranjim trgovin Evropske skupnosti, ki ga načrtujejo za leto 1992, bodo po neki študiji, ki so jo izdelali v Bruslju, povečali število delovnih mest za dva milijona, cene pa naj bi se na splošno znižale za šest odstotkov. Računajo tudi na zmanjšanje proračunskih primanjkljajev držav članic Evropske gospodarske skupnosti.

ga nočete, pojdite naprej sami.«

In Beginu je bilo jasno, da sami ne morejo dalje. Podobna lekcija bi bila Izraelu zelo dobrodošla tudi danes. Žal pa tudi arabska oziroma palestinska stran še ni bila sposobna oblikovati sprejemljivega kompromisnega predloga, ki bi prisilil Izraelce, da spremenijo svoje togo vztrajanje pri dosedanjem stanju v Palestini. Z vsako novo vojno so Izraelci zasedli del arabskega ozemlja, s katerega so pobegnili deset- in celo stotisoči Palestinci.

Potem ko so Palestinci spoznali, da se ne morejo zanašati na sosednje arabske države, ki so na bojnem polju potrjevale svojo vojaško nemoč, so se Palestinci naslonili sami nase. Palestinski begunci so prvi zametek Palestinske osvobodilne organizacije. Razvoj dogodkov po letu 1967 je v Palestini postavil v ospredje Jaserja Arafata, dotlej neznanega gradbenega inženirja iz Kuvajta. Ta je postal potem, ko so se Palestinci otesili klavnih voditeljev, kot je bil veliki mufti, in pokroviteljstva arabskih držav, vodja PLO (Palestinske osvobodilne organizacije). PLO je kaj hitro spoznala, da od začasnega širokoustenja arabskih voditeljev, kako bodo poglgnili Izraelce v morje, uničili njihovo državo in ustanovili novo palestinsko državo, ne bo nič. Še več, spoznali so, da arabski voditelji Palestince izrabljajo bodisi za svoje osebne prestižne, strateške ali taktične cilje (veliki genocidi po palestinskih begunskih taboriščih). Vse to pa Izraelci spretno izrabljajo za svoje cilje v Palestini. PLO je bila ustanovljena leta 1964 v Kairu, sestavljala pa jo več organizacij in skupin, ki imajo različne politične poglede na rešitev palestinskega vprašanja. Najmočnejša med njimi je organizacija Al Fatah, ki ima prevladujoč politični vpliv in okoli 80 % obo-roženih Palestincev. PLO so arabski voditelji priznali za edinega zakonitega predstavnika Palestincev, leta 1974 pa je Jaser Arafat sodeloval tudi na razpravi o palestinskem vprašanju v OZN. Od takrat ima PLO v OZN status opazovalca in sodeluje tudi v organih Varnostnega sveta OZN.

Ivo Orešnik

MURSKA SOBOTA — Na seji izvršnega sveta so brez bistvenih pripomb sprejeli poročilo o delu Uprave za notranje zadeve in javnega pravobranilstva v letu 1987. Poleg tega so v razpravi potrdili nekatere predloge zakonov. Gre za spremembe in dopolnitve zakona o usmerjenem izobraževanju, obrtnega zakona in zakona o davkih občanov; pri slednjih sta bila v obravnavi tudi osnutka zakona. Strinjali pa so se tudi s pobudo za sklenitev dogovora o enotnem znesku premije za mleko.

MURSKA SOBOTA — Krajevne organizacije Socialistične zveze v mestu so organizirale javno razpravo o ustavnih spremembah, ki je bila v veliki sejni dvorani občinske gasilske zveze. Uvod v razpravo sta podala dr. Franci Grad, profesor ljubljanske pravne fakultete, in Branko Golobčič iz predsedstva RK SZDL, ki sta člana ustavne oziroma volilne komisije SR Slovenije. V razpravi so udeleženci postavljali številna vprašanja, predvsem o uveljavljanju naše volilne zakonodaje in o ustavnih dopolnitvah, o katerih je potekala večmesečna javna razprava.

MURSKA SOBOTA — Na seji sveta za krajevno samoupravo in komunalni sistem pri predsedstvu občinske konference Socialistične zveze so obravnavali problematiko komunalnega gospodarstva v soboški občini. Gre za dokaj obsežno gradivo, ki so ga obravnavali že na različnih ravneh, o njem pa je bil govor tudi na predsedstvu občinske frontne organizacije.

RADOSLAVCI — Še malo, pa se bo Radoslavčanom izpolnila velika in dolgoletna želja — imeli bodo telefon. Dela že končujejo, tako da skorajda ne bo nobenih ovir, da že sredi poletja ne bi imeli priključenih telefonov. Da so prišli tako daleč, pa gre zasluža predvsem nekaterim posameznikom, ki jim ni bilo žal časa in truda za boj z administrativnimi in poštarnimi mlini. Denar za telefon so zbrali krajanji sami, veliko pa so tudi pomagali s prostovoljnimi delom.

LJUTOMER — V soboto so v Domu kulture zborovali upokojenci. Pregledali so enoletno delo, v katerem so največ pozornosti namenili denarni problematiki upokojencev, zdravstvenemu varstvu, športu in rekreaciji, kulturi in še čemu. Uspešno opravljene naloge so jih spodbudile, da so si za prihodnje obdobje pripravili zelo delaven načrt. Na tej skupščini so zakonoma Vaupotič izročili tudi priznanje za 50 let skupnega življenja. Sklenili so tudi, da bo prihodnje leto letna konferenca skupaj z občinskim društvom invalidov.

LJUTOMER — Te dni se v krajevni skupnosti Ljutomer iztekajo zbori krajanov, na katerih so ocenili minulo referendumsko obdobje. Vse naloge, ki so si jih zadali, so s samoprispevkom tudi uresničili, zato so razprave o novem referendumskem programu dokaj uspešne. Če bodo krajanji na referendumu glasovali za nov samoprispevek, bodo denar v glavnem porabili za komunalno urejanje, ceste, otroški vrtec in kabelsko televizijo.

LENDAVA — V torek se je sestel v Lendavi na 55. seji izvršni svet občinske skupščine. Obravnaval je četrletno poslovanje gospodarstva in negospodarstva, poročilo o socialno varstveni problematiki borcev, uresničevanje sklepov občinske skupščine o stanovanjskem gospodarstvu, predlog razdelitve denarja za delo krajevnih skupnosti, dlje časa pa so se sestankovalci pomudili še ob osnutku krajinske zasnove med Muro in Ledavo, zlasti v tistem delu, ki se nanaša na lendavsko občino. Izvršni svet je analiziral tudi osnutke nekaterih odlokov.

GORNJA RADGONA — Tu je bila programska in volilna konferenca občinskega odbora Zveze borcev.

Ugodno so ocenili delo občinske organizacije v minulemu letu in sprejeli program dela za leto. Tudi v prihodnje bodo posebno pozornost namenili krepitvi tradicij NOB in njihovega prenašanja na mladi rod ter bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Še bolj nameravajo sodelovati z mladimi, se kot enakopravna sila vključevati v delovanje drugih družbenopolitičnih organizacij, skrbeti pa bodo tudi za širitev muzejske dejavnosti, varovanje naravne in kulturne dediščine ter podoben.

LENDAVA: Na letni konferenci društva invalidov lendavske občine so razpravljali o delovanju društva in težavah, ki jih imajo invalidi pri vsakdanjem življenju. Ugotovili so, da imajo težave pri nabavi medicinskih pripomočkov, bolj urejena pa je preskrba s kurivom v zimskih mesecih. Invalidom v nekaterih krajevnih skupnostih pomagajo tudi mladi. Ob 15. obletnici delovanja društva invalidov so razvili svoj društveni prapor, v kulturnem programu pa so sodelovali učenci osnovne šole Drago Lugarič iz Lendave.

MURSKA SOBOTA — V sredo se je pri predsedstvu občinske frontne organizacije sestel svet za kulturo. Navzoči so oblikovali stališča o stanju kulture v občini za regijski posvet na to temo. Prav tako so obravnavali in sprejeli sklepe minulega pogovora o kulturi med predsedstvom Kulturne skupnosti Murska Sobota in občinske Zveze kulturnih organizacij. Srečanje pa je bilo tudi priložnost za dogovor o okrogli mizi na temo ponudbe in kakovosti turističnih spominov, ki jih je (značilnih za našo pokrajino) premalo, izdelovalci doužnjakov in lončarji naše tradicije pa so čedalje redkejši. Napovedana okrogla miza bo danes.

do tedna

Zasedanje zborov SO Ljutomer

Napredek pri razvoju telefonije

Minulo zasedanje vseh treh zborov skupščine občine Ljutomer je bilo najbolj zanimivo v prvem delu, ko je Peter Hedžet, slovenski delegat v zveznem zboru skupščine Jugoslavije, na skupnem zasedanju pojasnil potek zadnje seje, od katere so nekateri morda pričakovali preveč. Vojasnil je namen ukrepov, ki jih je pripravila zvezna vlada, in tudi vloga slovenske delegacije. Odgovoril je na nekatera vprašanja, ki so jih ljutomerski delegati postavili gostu. Nadaljevali so na ločenih sejah, obravnavali pa dve osrednji temi: razvoj telefonije v Pomurju in problematiko avtobusnega prometa. Na zboru krajevnih skupnosti so delegati v glavnem ugotavljali, da je občina Ljutomer v zadnjem času naredila pomemben korak naprej pri razvoju telefonije, saj se bliža pomurskemu povprečju, seveda pa smo v Pomurju še vedno daleč od povprečja v SR Sloveniji. Delegatka Olga Antič iz KS Križevci je Zoltana Severja, direktorja organizacije za prti promet, ki je na tem zboru pojasnjeval načrte, vprašala, koliko je resnice o zapletih pri gradnji oz. negradnji telefonskega omrežja v Zasadih. Menila je, da krajevna skupnost ni nič kriva. Zoltan Sever pa ji je odgovoril, da njihova organizacija izvaja le tisto, kar so z njo sklenili. Narocnik pa je bila v tem primeru krajevna skupnost, ki interesentov iz Zasada ni vključila v program (čeprav so ti že vplačali telefonske priključke), zato so jih pri gradnji izpustili. Prav tako pa so porabili tudi telefonske številke, ki so bile rezervirane za krajanje Zasadih.

Na tem zboru so potrdili sklepe, ki jih je predlagal občinski izvršni svet, v zboru združenega dela pa se delegati niso strinjali s tem, ki govori, da bi morale organizacije združenega dela čimprej podpisati samoupravni sporazum o združevanju denarja za razvoj telefonije. V tem zboru so delegati zahtevali (pri drugem čimprej akusajo uredi avtobusna problematika), da v mestu Ljutomer čimprej akusajo uredi avtobusno postajališče na industrijskem območju, saj so sedanje razmere, ko se konča delo, nemogoče. Tudi v krajevnih skupnostih so zaenkrat zadovoljni z doseženim razvojem, čeprav bi lahko nekatere avtobusne povezave še izboljšali. Tudi pri tej točki so delegati podprli stališča izvršnega sveta SO Ljutomer.

Dušan Loparnik

Med 785 delegati, ki bodo 29. maja v kongresnem centru Sava v Beogradu sedli, da opravijo medkongresni obračun Zveze komunistov Jugoslavije, bo tudi glavni direktor soboške Mure, Božo Kuharič. Pomurski delegat se bo na tri-dnevni partijski konferenci oglašil v imenu jugoslovanskih komunistov v tekstilni dejavnosti, najverjetneje v prvi, družbenogospodarski komisiji.

Kaj sodite o konceptih oz. programih, ki jih za izhod iz krize ponujajo nekateri naši uveljavljeni ekonomisti, kot dr. Branko Horvat, dr. Marijan Korošič in drugi?

Čudim se Zveznemu izvršnemu svetu, da ne da možnosti takim skupinam strokovnjakov, da bi izdelali in predstavili/posredovali razvojne modele, ki bi nas — po njihovih trditvah — izvelikli iz globoke gospodarske krize. Predvsem sem začuden zdaj, ko je na državni ravni ustanovljena komisija, ki naj bi pripravila model izhoda iz krize, da ni v njej teh nekaj najpomembnejših ekonomistov. Zakaj ne bi v kakovostni in konstruktivni razpravi vseh teh razvojnih konceptov oz. programov razčlenili in najbolj šega tudi uveljavili!

Ali mislite, da bi moral Zis odstopiti, da bi morali menjati vlado?

Če katerakoli vlada v času svojega mandata ne naredi ničesar — pri nas recimo v dveh letih nismo uspeli zaustaviti inflacije, generatorja vseh naših težav — bi bilo objektivno, da sama odstopi, ne da se o njeni zaupnosti sklepa v zveznem parlamentu oz. zvezni skupščini. Menim pa, da niti ni toliko pomembno, da menjujemo vlado. Prej bi morali bistveno spremeniti sestav administracije. Tisti, ki tu delajo deset in več let, so vajeni zelo stereotipnega dela in preprosto niso sposobni na hitro preiti na sodobne metode, na odprte ekonomske sisteme; svoje posle, skratka, opravljajo kot pred desetimi in več leti. Osebnostno bi prej kot vlado menjal administracijo. Dejstvo je, da imamo najslabše kadre prav v federaciji, v izvršnem svetu. Dobri so vsi odšli.

NARODNOSTI SE PREDSTAVLJAJO

V kulturnem in kongresnem središču, v Ljubljani, v Cankarjevem domu, se je v soboto ponudila priložnost našima narodnostnima skupnostima — Italijanom s Primorske in Madžarom iz Prekmurja za predstavitev večinskemu narodu. Dopoldne je bil pogovor o položaju narodnosti pri nas, zvečer pa kulturna prireditev Živeti skupaj. Oboje sta pripravili samoupravni interesni skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske in italijanske narodnosti, sodelovala pa je tudi republiška konferenca SZDL.

Predstavniki Unije Italijanov Silvano Sau je v uvodu povedal, da je italijanska narodnost v Jugoslaviji v neenakopravnem položaju, zlasti v nekaterih hrvaških občinah. Glede na take razmere je najbrž res, da se narodnost ubada z vsemi problemi kot večinski narod in enim več.

V Prekmurju pa »problema ni več«. Vsaj tako smo razumeli predsednika komisije za narodnost pri pomurskem medobčinskem svetu SZDL Ferenc Hajosa. Madžarska narodnost je torej (vsaj formalno) v povsem enakopravnem položaju s Slovenci, od nje pa je odvisno, kako te pravice izrablja. Konkretno: tako v delegacijah za družbenopolitično skupnost kakor za interesne skupnosti, v družbenopolitičnih organih in tako naprej je ustrezno število pripadnikov narodnosti, vendar pa le po redko (na skupščinah, sestankih) slišimo izražanje v materinem jeziku. Zdi se, da je tako predvsem zaradi praktičnosti: razpravljalca v slovenskem jeziku vsi razumejo. Čeprav so rezultati dvojezičnega šolstva na narodnostno mešanem območju Prekmurja spodbudni (madžarskega jezika se (na)učijo tudi slovenski otroci), pa je najbrž še daleč čas, ko bo lahko vsak govoril svoj jezik in ga bo drug razumel. Vsaj za zdaj so potrebna prilagajanja. Celo v dvojezičnih družinah je tako. Morda je ta hip pomembnejše to, da pripravnikom narodnosti ni treba skrivati svojega poklica. Pomembni pa so seveda tudi stiki z matičnim narodom, saj se tako obzorje širi in besedni zaklad bogati.

Božo Kuharič, delegat za konferenco ZKJ

Do kakšnih sprememb bi morala priti na globalni in do kakšnih na podjemniški ravni?

Če prisegamo na ekonomske zakonitosti in želimo tržni sistem — v tekstilni panogi in Muri to kar naprej poudarjamo in skušamo uveljavljati — moramo sprejeti tudi najnovejše ukrepe zvezne vlade, čeprav bodo, vsaj nekateri, povzročili na mikroravni velike težave. Ob izrazito restriktivnih so tudi liberalni, ki jih povsem podpiramo; gre za cene, uvoz in predvsem tečaj dinarja. Za velik del jugoslovanskega združenega dela bodo posledice izredno neugodne, zato bi v takih primerih morali pripraviti socialne programe. V Muri, torej na podjetniški ravni, kjer ponavadi hitro razčlenjujemo nastale razmere in ukrepamo, vidimo več problemov. Najprej je tu devalvacija in višina devalvacije. Če bi bile — kot je zapisano v dokumentih — hkrati ukinjene stimulacije, devalvacija pa bi znašala od 25 do 30 odstotkov, bi bili izničeni/izgubljeni vsi naši napor v tem letu. Čudi me, da Mednarodni denarni sklad dopušča možnost uvoza na zgodovinskem načelu, kar smo mi stalno napadali. Ob visokem presežku, ki ga ustvarjamo, se zna zgotiti, da bomo kot finalisti imeli devize oz. evidenčne devizne pravice, da pa naši partnerji, tekstilna industrija, ki nam dobavlja surovino, ne bo imela dovolj deviznih sredstev za plačilo obveznosti do tujine. Tekstilci predlagamo, naj bi v tem smislu ponovno vzpostavili povezovanje v reprodukcijah verigah za skupni izvoz. V okviru starega deviznega zakona je ta model dobro preizkušeno, novi devizni sistem pa pomeni njegov razpad in s tem padec motivacije ter stimulacije za izvoz. Opozorim naj še na problematiko opustitve vrstnega reda plačil, likvidnosti in osebnih dohodkov. Kar se tiče slednjih, se do poletja ne bojim,

saj so v odvisnosti od poslovnih rezultatov firme. Vprašanje pa je, kako bo v drugem polletju.

V razpravi na konferenci boste izhajali iz spoznanj in izkušenj v tekstilni dejavnosti. Nekaj bistvenih ugotovitev!

Najprej nekaj ne pomembnih podatkov. V tekstilni industriji Jugoslavije je trenutno za-

poslenih 465 tisoč delavcev oz. 17 odstotkov vseh zaposlenih pri nas; 70 odstotkov je žensk z vsemi problemi, ki so povezani z njimi. V družbenem proizvodstvu znaša delež tekstilne industrije 11,6 odstotka, v izvozu približno 10 odstotkov. Z izvozom ustvarimo od 1,2 do 1,4 milijarde dolarjev, in če to primerjamo s turizmom, je primerjava zgovorna; smo približno enaki. V razpravi bom opozoril na enega bistvenih problemov pri nas, to je kakovostno, produktivno delo, delovna disciplina, odnos do dela. Mislim, da je to področje v dokumentih zelo sramežljivo obdelano. Ne bomo mogli dolgo prenašati tega, da nekaj sto tisoč ljudi dnevno sedi na sestankih in izgublja čas, da imamo take bolniške izostanke, kot redkokateri narod v svetu, in da od sorazmerno malo dela dokaj dobro živimo. Dru-

ga zadeva je popolna poudora tržnemu sistemu, pri čemer smo si tako v tekstilni panogi kot v Sloveniji povsem enotni. Da se dokazati na več primerih. Proizvodnja tekstilnih izdelkov v Jugoslaviji je dva- do trikrat večja, kot je absorpcijska moč. V zadnjem času se nam zapirajo/zmanjšujejo vzhodna tržišča, predvsem Sovjetska zveza. Omejevanje je izvoz iz dežele Evropske gospodarske skupnosti in Združene države Amerike in pritisk teh izdelkov na domače tržišče je strahoten. Čudim se naši vladi, da se ni odzvala z liberalizacijo cen oz. da kljub našim opozorilom in nasvetom ne dopušča delovanja tržnih zakonitosti. Menim, da bi v trenutku razgovorov z Mednarodnim denarnim skladom lahko dobila celo nekaj pozitivnih točk, če bi sprostila cene v tekstilni industriji, vendar se to ni zgodilo, kar je škoda. Strinjamo se z devalvacijo. Tečaj ni primeren, ne spodbuden za izvoz na konvertibilna tržišča. Sodim, da bi lahko jugoslovanska tekstilna industrija mimogrede za 10 do 20 odstotkov povečala izvoz na ta tržišča, če bi jo ustrezno motivirali in stimulirali. Ponavljam: morali bi zgraditi sistem povezovalja v reprodukcijah verigah, kar bi dalo boljše rezultate in predvsem večji konvertibilni izvoz, kar je naš cilj. Dodam naj, da je malokatera veja oz. panoga pri nas mnenjsko tako uglasena, kot je prav tekstilna industrija, torej bomo na konferenci jugoslovanske partije nastopali na jugoslovanski, ne zgolj slovenski ravni.

Kaj sploh še more storiti partija/Zveza komunistov, da bi se kaj spremenilo na bolje? Da bi zlezli iz (pre)dolgo trajajoče krize?

Kot gospodarstvenik mislim, da ne kaj prida, kajti gre za povsem ekonomska vprašanja. Morda je njena vloga/naloga ta, da vztraja pri dogovorjenem. To pa je: odprti tržni sistem, avtonomnost podjetij in bistveno zmanjšano administriranje. Partija naj nas podpira, izvedbo pa prepusti nam v združenem delu oz. gospodarstvu.

Branko Žunec

Izvršni svet o srednješolskem centru

O najnovejšem stanju na soboškem srednješolskem centru so govorili tudi na seji izvršnega sveta v Murski Soboti. V razpravi so podprli prizadevanja, da se materialni položaj delavcev družbenih dejavnosti in s tem tudi srednješolskega centra uskladi z osebnimi dohodki zaposlenih v gospodarstvu. Vendar pa je treba upoštevati omejevanje skupne porabe in način financiranja družbenih dejavnosti, ki je natančno opredeljen. Zato se člani soboškega izvršnega sveta niso mogli strinjati z načinom uveljavljanja teh pravic, kot je bila nedavna prekinitev dela, predvsem pa z neupoštevanjem mnenj družbenopolitične skupnosti in odnosov do učencev. Menijo namreč, da so bila pri reševanju sporov po normalni poti prezrta nekatera določila zakona o združenem delu.

Na seji soboškega izvršnega sveta so sklenili, da mora komite za družbenogospodarski razvoj in družbeno planiranje čimprej pripraviti analizo o izplačilu osebnih dohodkov, saj so si podatki srednješolskega centra in republiške izobraževalne skupnosti v nasprotju. Prav tako terjajo, da organi sindikata in zbor delavcev na soboškem srednješolskem centru imenujejo skupni odbor, kot je to opredeljeno v zakonu o združenem delu, kar bi morali storiti že prej. S tem, da mora stavkovni odbor nemudoma predati vsi dokumentacijo. Člani izvršnega sveta menijo, da je treba podpreti pobudo o enakem obravnavanju materialnega položaja vseh srednjih šol v soboški občini. Niso pa sprejeli pobude Srednje družboslovne in ekonomske šole v Murski Soboti, po kateri naj bi, če se do 31. maja letos ne spremeni družbenogospodarski položaj srednjih šol v Sloveniji, organizirali splošno slovensko stavko. To problematiko je namreč možno rešiti po zakonski poti.

M. Jerše

z matičnim narodom so nam omogočili, da smo znanje jezika in razvoj lastne narodnostne kulture ohranili na ustreznih ravni, seveda s tem, da mi zlasti podpiramo lastno ustvarjalnost oziroma razvoj narodnostne kulture. Pri mednarodnem sodelovanju želimo vzpostaviti te stike na občinski in republiški ravni... » je na koncu predstavil življenja in dela pripadnikov madžarske narodnosti v Prekmurju povedal Ferenc Hajos.

Na okrogli mizi niso peli le hvalospeva dvojezičnosti in dobrim medsebojnim odnosom, ampak so poudarili tudi težave pri prizadevanjih za enakomerni razvoj narodnostno mešanosti in obmejnih območij. Tako je Pozsoncseva omenila Dobrovnik-Dobronak, kjer so bili nekoč trije obrati, med njimi opekarna, zdaj pa ni nič oti-

Štefan Sobočan

(Se eno) raziskovalno jedro

Že nekajkrat smo na tem mestu predstavili raziskovalne naloge, študije, projekte, ki so nastali (nastajajo) v Pomurju. Tudi tokrat bomo približe spoznali enega od projektov, prijavljenih na so-boški občinski raziskovalni skupnosti. Naslovljen je **Kulturna dediščina Prekmurja**, vsebuje pa več raziskav oz. študij.

Po zgledu iz Primorske in slovenske Istre

Če smo se natančneje: projekt je prijavljen na Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete v Ljubljani in pri njem sodelujejo predvsem delavci Kulturnega centra v Murski Soboti. Pogovarjali smo se z Metko Fujs in Ireno Šavel, kustosinjam muzeja; prva se sicer že 15 let, še iz študijskih časov, ukvarja z arheološko topografijo Prekmurja, zdaj, v tem projektu z eneolitjsko naselbino v Bukovnici, druga pa proučuje zgodovino Prekmurja od 1945. do 1952. Nastajata se dve študiji: Historizem in secesija v prekmurjskem slikarstvu in Prekmurjski tisk v času med obema vojnama. Pri delu so se nosilci zavedali po podobnem, le da bistveno obsejnejšem projektu, ki nosi naslov Kulturna dediščina Primorske in slovenske Istre, zajema pa zgodovinske, sociološke, jezikoslovne in druge vede. Pomurjski raziskovalci so začeli skromneje, imajo pa ambicije, da bi ob zdajšnjem raziskovalnem jedru razširili krog sodelavcev in obogatili svoje delovanje. Na vprašanje, kako je s sredstvi, smo dobili odgovor, da polovico zagotavlja t. i. deseti pors pri Raziskovalni skupnosti Slovenije, polovico pa občinska raziskovalna skupnost. Kar se tiče zbiranja podatkov in uporabljanja virov, je tako, da so osnovni v naši osrednji arhivskih ustanovah, seveda pa niso nič manj pomembni periodični tisk in tiskarski podatki — v obliki posameznih pričevanj, okroglih miz, raznih razgovorov in podobni. Vsekakor imajo največjo težo in pomen prav arhivski viri.

V najstarejših arheoloških obdobjih reka Mura ni bila ločnica

Irena Šavel: »Raziskujemo naselbinske ostanke, ki so pač ohranjeni in še vidni na površju, na poljih pri vasi Bukovnica. Ugotavljamo njeno nekdanjo arhitekturo, urbanizacijo, notranjo opremo bivališč, komunikacije do te naselbine, skratka, gre nam za to, da podamo predvsem materialni, a tudi ekonomski, socialni in še kakšen prerez omenjene naselbine. To je bistvo raziskovanja. Da sem se prav zdaj na hitro odločila za Bukovnico, je razlog v melioracijskih posegih na tem območju, sicer pa je moja splošna tema proučevanje/raziskovanje neolitika in eneolitika v Pomurju. Z raziskavami takih naselbin bom nadaljevala tudi drugod, zlasti tistih iz mlajše kamene in bakrene dobe. Že kot študentka sem začela z raziskovalno nalogo Arheološka topografija Prekmurja, pri čemer mi daje vso podporo (in levji delež sredstev!) Inštitut za arheologijo pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Sele v zadnjem času sem dobivala denar tudi od naše raziskovalne, nenehno pa od soboške kulturne skupnosti. Naloga je tik pred koncem in bi jo letos morala končati. Upam, da bo kmalu objavljena. Zanimalo nas je, čemu tako na videz strogo ločevanje/poudarjanje pojmov Prekmurje in Pomurje. »Delo-

inovacije

vno je celoten projekt naslovljen Kulturna dediščina Prekmurja. Zase vem, da bom morala nalogo razširiti na vse Pomurje. V najstarejših arheoloških obdobjih namreč reka Mura ni bila ne ločnica ne meja, ampak je bil ta prostor organsko povezan med sabo. Kulture v mlajši kameni dobi, ali v bakreni ali v bronasti, vse od rimskega časa, so si bile zelo podobne, če ne enake, in gotovo je bilo prebivalstvo povezano med seboj,« je menila Šavlova.

Radi bi nastopali samostojno — kot raziskovalci

Metka Fujs: »Namen raziskovalne naloge Prekmurje 1945–52 je izluščiti osrednje zgodovinske probleme, ki so prevladovali na vseh področjih družbenega razvoja v pokrajini v enem od zelo pomembnih in razgibanih obdobjih naše zgodovine. Naloga je razdeljena na dva, skoraj zaokrožena dela. Prvi obsega obdobje obnove, torej politično in gospodarsko konsolidacijo do leta 1947, drugi pa obdobje krize državno-centralističnega sistema, to je prehoda na plansko gospodarstvo in začetke samoupravljanja. Kar zadeva Prekmurje in Pomurje, zgodovinarji ne moremo mimo tega, da je bila pokrajina na levem bregu Mure toliko in toliko stoletij ločena od drugega dela Slovenije in jo zato pri tovrstnih študijah vezemo v sklenjeno celoto. Vsekakor pa je to območje (Pomurje) organsko povezano med sabo in tudi s tega vidika bomo morali k projektu pridobiti nove sodelavce. Vprašali smo, kakšna je siceršnja prihodnost tovrstnih raziskovanj in proučevanj. Fujsova: »Radi bi ustanovili neke vrste raziskovalni center tudi v tem delu Slovenije, da se ne bi večno vključevali v druge znanstveno-raziskovalne ustanove, pod katerimi smo oz. v okviru katerih delamo. Radi bi bili, skratka, bolj samostojni in se uveljavljali kot raziskovalci ter na ta način lažje izvajali posamezne naloge. To bi bila hkrati osnova za vsa druga področja, ki bi jih bilo potrebno raziskovati v pokrajini; ne mislim samo na kulturo, ampak na vse druge družbene in gospodarske dejavnosti, ki so zdaj bolj ali manj ločene. Združujejo se kvečjemu v okviru financiranja pri raziskovalni skupnosti, sicer pa večje povezave ni. Vsi smo vezani na posamezne znanstveno-raziskovalne ustanove v centru.«

Kdaj te vzamejo resno in kako bo z objavo projekta?

Ker vemo, kako je z ustanavljanjem razvojno-raziskovalnih centrov pri nas — v mislih imamo seveda Pomurje in večletna brezplodna preklanja o tej temi — je toliko pomembnejše, da tisti, ki se hoče študij-sko ukvarjati z določeno problematiko, uspe vsaj pri republiških ustanovah. Šavlova: »Govorim na osnovi lastnih izkušenj, gre pa za deseti pors pri republiški raziskovalni skupnosti. Če imaš dober načrt in sproti delaš naloge, prodreš in so ti sredstva zagotovljena. Tako sem delala vrsto let in se je obneslo.« Fujsova: »Zanesljivo, da bomo skušali projekt publicirati, to je tudi namen. Ne more ostati samo za interno rabo. Kako ga bomo dali na svetlo — ali po posameznih nalogah ali v celoti — je odvisno od okoliščin oz. opravljenih raziskovalnih del na posameznem področju.«

Branko Žunec

S PRVIM MOŽEM POMURSKE FRONTE

Brez zaletavosti ali demagoške igre kart

Milan Nekrep: »Sem za dialog tudi s t. i. alternativci ob prepričanju, da si mladi gotovo ne želijo (več)stranskega sistema.«

Najprej šolnik in kulturnik, šele nato politik: slednje pravzaprav ves čas, odvisno pač od tega, na katero mesto uvrstimo in kako razumemo četrstoletno ravnanje na kapelski osnovi šoli (ob siceršnjih 33 letih službe), ljubiteljsko vodenje radgonske občinske Socialistične zveze, večletno predsednikovanje občinski kulturni skupnosti v Gornji Radgoni in stalno, vsestransko razdajanje v radgonski krajevni samoupravi. Sicer pa, le kdo bi mogel nanizati vse doslej in tačas opravljane naloge uglejenega, umirjenega, preudarnega moža, predmetnega učitelja slovenščine in srbohrvaščine (z višješolsko izobrazbo), ki so mu 18. decembra lani — po »ključu« je bila na vrsti radgonska občina — dali zaupnico za predsednika Pomurskega medobčinskega sveta Socialistične zveze.

»Sprva sploh nisem (z)vedel, kaj mi je namenjeno, ko pa sem ugovarjal ali to skušal — politične funkcije namreč niso ravno popularne — so se začela najrazličnejša prepričevanja, dopovedovanja, pritiski,« nam je zaupal Milan Nekrep, ki je mesto prve-

ga moža pomurske frontne organizacije »uradno zasedel« — in tako nasledil Borisa Prejaca — s prvim marcem. »Ni bilo lahko pristati: pravzaprav sem komaj takrat, ko mi je bilo jasno, da imam vsestransko podporo v občinah. Ljudje me očitno poznajo in laže se je bilo odločiti.«

Že skozi njegov nagovor ob izvolitvi smo mogli prepoznati, da radikalnejših posegov v vsebino in metode delovanja Socialistične zveze v pokrajini ob Muri ni pričakovati: morda niti ni nujno, čeprav bo najbrž držalo — kot razbiramo iz štiriletnega poročila o delovanju PMS SZDL — da »manjka več odločnosti, poglavljenega dela in učinkovitje nadzorne vloge Socialistične zveze«. Milan Nekrep je za dialog, za polemiko, za boj mnenj, za objektivno, ne zaletavo ukvarjanje s problemi. Poglavitne vidi v skladnejšem, mnogostrežnem razvoju, solstvu in zdravstvu, pri čemer bi morali biti v Pomurju znatno bolj povezani, »uglašeni«. Pridnost in solidarnost tukajšnjega življa ostajata razvojni sestavini in politični devizi, ki ju preprosto ni mogoče odmisлити.

»Popularno je zahtevati Miku-ličev odstop ali ukinitev interventne zakonodaje, čeprav je to lahko demagoško igranje kart,«

pripominja. Za zdajšnje partijske teze sodi, da tako radikalnih še nismo imeli. »Da bi jih le mogli uveljaviti,« dodaja in še: »Smo za sodobne, javne in neposredne oblike in metode delovanja Socialistične zveze. Zlasti mislim na različne tematske sestanke in tribune v krajevnih skupnostih, kar že dalj časa počno v soboški občini. Sem za dialog s t. i. alternativci ob prepričanju, da si mladi gotovo ne želijo (več)stranskega sistema.«

Tačas, ko smo se pomenkovali s prvim možem pomurske fronte, je bilo za njim »protokolarno

spoznavno obdobje v občinskih forumih SZDL. Pripravljal se je na ustavno razpravo s pomurskim političnim štabom in večkrat izmenjal mnenja z najožjimi sodelavci, predsedstvom PMS SZDL. Poteguje se za inovativni socializem 21. stoletja — kar je v pogovoru večkrat ponovil — in poudarja, da je do tega mogoče priti s čim več izobrazenci. »Pomurski študentje se morajo začeti vračati v domačo pokrajino, podobno velja za vse tiste strokovnjake, naše rojake, ki so drugje po Sloveniji, Jugoslaviji, svetu. Za ta namen bi bilo nujno dvigniti kakovost življenja; ob ustreznih delovnih razmerah, plačilu in stanovanju poskrbeti za zadovoljevanje kulturnih potreb in interesov. Se to bi dodal, da se je pri izobraževanju težko ravnati samo po potrebah gospodarstva; omogočati kaže svobodo izbire. Za politično delovanje pa se mi zdi bistveno, da se delegatski in skupščinski sistem še bolj opreta na stroko. Ne more vsakdo vsega delati.«

Milan Nekrep se je tudi tokrat — če smemo srečanju z njim dati osebnostno noto — ob porabskih Slovencih na Madžarskem zavzel za štajerske Slovence v Avstriji, obljubil pomoč in posredovanje.

Branko Žunec

BUČKOVCI

BODO DOBILI NOVO ŠOLO?

Na razširjeno sejo sveta krajevne skupnosti Bučkovi so poleg članov povabili tudi predsednika izvršnega sveta Ljutomer Ozvalda Tučiča, ter predstavnika izobraževalne in cestne skupnosti. Ti trije so se sestanka udeležili. Tone Ferenc in Vika Potočnik, rojaka iz tega kraja, ki imata pomembne republiške in zvezne funkcije, sta bila tudi vabljena, pa žal nista mogla priti. Osrednja tema sestanka je bila iskanje možnosti, da bi v tem kraju dobili novo osnovno šolo. Stara ima že več kot 100 let in jo iz leta v leto samo obnavljajo, dograjevanje zaradi posebnosti terena ni možno, učenci pa se stiskajo v nemogočih prostorih. So premajhni, telovadnice nimajo, kuhinja je velika, kot da bi v njej kuhali le za štirilansko družino, ne pa za več kot 220 otrok. Pouk je dvoimen-ski, oddelka podaljšane bivanja pa nimajo, to pa je tudi edina šola v občini Ljutomer, ki ga nima. Del pouka (tehnični)

imajo v drugih prostorih, zunaj šole. Prošnje, zahteve in želje po novi šoli so stare že več kot 20 let. Obljube pa tudi vsaj toliko. Doslej pa se ni premaknilo prav nič. Vse ostaja po starem. Le tu in tam dobi šola nov videz z ometom in prebeljenimi prostori.

Tudi petkov sestanek ni prinesel nič novega. Ali pa vsaj malo. Prve možnosti, da bi se kaj premaknilo, se kažejo šele po letu 1990. Tega leta namreč poteče občinski referendumski program. Da bi začeli graditi novo šolo, pa bi morali upoštevati vsaj tri vire financiranja: gradnje; krajevni in občinski samoprispevek, združena amortizacija osnovnih šol občine in republiška solidarnostna sredstva izobraževalne skupnosti (zato tudi vabilo Ferencu in Potočnikovi, ki sta že obljubila pomoč). Čeprav je leto 1990 še daleč, pa bodo morali krajinj skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti, če želijo dobiti novo šolo, storiti kaj precej. Najprej se bodo morali odločiti, ali želijo imeti novo šolo. To vprašanje je že skoraj odveč. Ko bodo na zborih krajanov to potrdili, bodo morali razpisati tudi samoprispevek in ga sprejeti. Socialistična zveza bo morala pripraviti tudi program za občinski samoprispevek, izobraževalna skupnost, izvršni svet in skupščina občine Ljutomer pa bodo na republiški izobraževalni skupnosti morale doseči, da se bodo delegati odločili, da uvrste bučkovo šolo v program republiške solidarnosti.

Do leta 1990 bodo morali v krajevni skupnosti pripraviti tudi ureditveni načrt — prostor za novo šolo, idejno zasnovano in zbrati še nekatere potrebne dokumente. Če bodo vsi našteti pogoji izpolnjeni, bodo začeli čim prej z gradnjo. Skratka — možnosti sicer so, a da bi začeli z gradnjo šole, bo potrebno še veliko truda, znoja in prepričevanja ter dokazovanja.

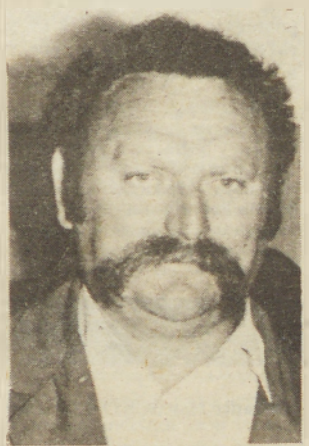
Dušan Loparnik

Priloga: Portret Milana Nekrepa (foto: Nataša Juhnov)

IGNAC TEMLIN, NOVI SEKRETAR OBČINSKEGA SVETA ZSS LENDAVA

Zavzetost v tovarniških dvoranh

Znano je, da je Primatov tozdr Skladiščna oprema Lendava v nemajhnih težavah, zato je 41-letnemu Ignacu Temlinu, ki je v tem kolektivu prebil 21 let, težko, ko ga zapuša. Na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikata Slovenije v Lendavi so ga namreč izvolili za poklicnega sekretarja.

»Najprej bi se rad zahvalil za zaupanje. Pristal sem na kandidacijo, o tem, da bom morda tudi izvoljen, pa nisem preveč razmišljal, saj imam v kolektivu več problemov, ki se jim je bilo treba posvetiti. Po osnovnem poklicu sem namreč strojni delovodja in delam neposredno v tovarniških halah. Zdaj, pravzaprav 15. junija, ko prevzemam odgovorno nalogo v sindikatu, pa se bo treba tam angažirati. Tako bom skušal pomagati tudi svojem kolektivu, v katerega se želim po preteku mandata vrniti,« nam je povedal novopečeni politik iz delavskih vrst.

Glede na to, da je Ignac Temlin končal srednjo politično šolo centralnega komiteja ZKS, da je bil več let sekretar osnovne organizacije ZK, član konference osnovnih organizacij ZSS, član raznih političnih teles, da je aktiven v organih krajevnih skupnosti Genterovci (doma je sicer v Kamovcih) in da ima odgovorne naloge v komiteju za SLO in tako naprej, nihče ne dvomi o njegovih sposobnostih in prav to je prevladalo ob glasovanju za sekretarja. Bili so trije kandidati!

S. S.

Rudi Stegmüller

PREJELI SMO

Na seji OO ZK Kmetijske zadruge Ljutomer-Križevci, na kateri sta bila tudi generalni direktor zadruge Anton Slavič in direktor TZO Klas Franc Lubi, so se pogovarjali o dveh prečitih zadevah, ki so v zadnjem času peljale zadrugo v širši javni prostor. Tema pogovora je bila zelo konkretna, saj je zadrugi direktor že v uvodu podal obširno informacijo o izvajanju melioracij in navzoče seznanil tudi z aktualnimi problemi, ki pri tem nastajajo. V razpravi so komunisti poudarili, da je razumljivo, da prihaja pri tako veliki naložbi in opravi, kot je melioracija, ki obsega ogromne površine, kljub najboljši volji in prizadevanju zadržnega vodstva in vseh, ki imajo opravka z izvedbo, do določenih napak. Ugotovilo se je, da so bili vsi dosedajni ukrepi in intervencije direktorja Slaviča pravilni in družbeno potrebni ter je tako dobil podporo osnovne organizacije. Nesporno je, da se morajo začeti dela čim prej končati, tako da ne bo motena spomladanska setev. Če pa bi se naprej prihajalo do oviranja začete dela, se mora širša družbena skupnost zavedati, da odgovornosti zaradi izpada pridelave, in še večje nezadovoljstva kmetov ne more nositi več zadruga, temveč tisti, ki posredno oziroma neposredno preprečuje normalno izvajanje. Melioracije so opredeljene v družbenem planu oziroma v občinskem srednjeročnem programu. Zadruga si prizadeva in ji je naročeno, da ta plan uresničuje. Usmerjena je, kar pa je v nekem smislu tudi njena poglavitna vloga, da se pridelava čim več hrane, in to tudi na novih, melioriranih zemljiščih, kar pa je spet gotovo interes celotne družbe. Na seji so se dogovorili, da se ustrezna stališča posredujejo izvršnemu svetu oziroma komiteju za družbeno planiranje in gospodarski razvoj, OK SZDL, OK ZKS in občinski zemljiški skupnosti.

SODNI EPILOG?

V drugem delu so komunisti govorili o letošnji temeljni kandidacijski konferenci v TZO Kmetovalec oziroma o tamkajšnjem zboru kolektiva ter o stališčih zadržne mladinske organizacije. Na sejo je bil vabljen tudi, kot je razbrati iz vabila, predsednik zadržnih mladincev Anton Vrbnjak. Ironija pa je, da je ravno zanj zmanjkalo pisno vabilo (ugibanje, ali namerno ali nenamerno, tokrat pustimo ob strani) ter je bil povabljen ustno, s čimer pa ni bil zadovoljen njegov neposredno nadrejeni ter mu je udeležbo na seji preprečil. Kaže, da se je želela ponoviti sicer nesprejemljiva praksa, kot je to že prej storila konferenca sindikata, ki je obravnavala javno pismo ogorčenja in mladinsko organizacijo, na sejo pa jo je »pozabila« povabiti.

Kljub temu je bila navzočim dana možnost vpogleda v vso ustrezno volilno in zadrugo zakonodajo ter druge dokumente, s katerimi razpolaga mladinska organizacija ter potrjujejo njena stališča. Navzoči so bili seznanjeni, da mladinska zadruga organizacija predaja sekretarja občinskega sindikalnega sveta Marka Miliča javnemu tožilstvu na podlagi volilne zakonodaje. Leto med drugim opredeljuje kazensko sankcijo za uradno osebo, ki pokliče člana TKK na odgovornost zaradi glasovanja ali od njega zahteva, naj pove, za koga je glasoval. Marko Milič je v imenu druge osebe sestavljal javno in klical na odgovornost ter zbral šest podpisov. V nadaljnjem bo sprožena zahteva za preizkus ustavnosti in zakonitosti na ustavnem sodišču SRS, ker se je

kršila, po trditvah mladih, ustavna pravica kmetov in mladinske organizacije glede omenjenega zbora kolektiva.

Sekretar OO ZK Miran Korošec je menil, da je bilo početje Marka Miliča res neumestno in kot ga je v razpravi dopolnil drugi razpravljalec, da je upravičeno deležen vsega obsojanja.

Komunisti so bili enotni, da je Miličeva trditev, ko govori o nezaznavanju in neenotnosti nekaterih članov v kolektivu, še zdaleč neresnična in predstavlja samo njegovo lastno zaščito. Zadržni kolektiv je homogen in tako kot prej tudi sedaj skupno in ob sodelovanju vseh zaposlenih in kmetov, kljub težkemu času, uspešno rešuje vse službene obveznosti. Res pa je, da so različna gledanja na pravilnost zasedanja omenjenega zbora kolektiva, pa še ta je povzročil v največji meri Milič sam.

Ko smo poklicali Vrbnjaka, glede smisla sodne represije, nam je omenil, da so bili mladi v to prisiljeni. »Namreč vse do danes nam še pristojna zadruga služba ni priznala, da imamo prav, ko trdimo da bi moral biti zadržni svet soudeleženec TKK, ravno tako pa tudi OO ZSMS in OO ZK. In ker bodo letos še sklicane tri TKK, obstaja bojazen, da se bodo napake ponovile. Upamo, da bomo do takrat že imeli sklep ustavnega sodišča in se bo potrdila naša pravilna usmeritev. Metki Slekovec iz TZO Kmetovalec pa je podelila mladinska organizacija zaradi njenega doslednega prizadevanja v prid kmetu in naši organizaciji bronasti znak ZSMS,« nam je dejal.

Prepevalo je 880 pionirjev

V nedeljo dopoldne je bil v Ljutomeru 41. pionirski pevski festival, na katerem je prepevalo več kot 880 mladih. Na Miklošičevem trgu so najprej skupno zapeli tri pesmi, spremljal jih je pihalni orkester kuda Ivan Kaučič, pod vodstvom Janka Skrajnarja, nato pa so se odpravili v Dom kulture, kjer se je začel festival. Nastopilo je 9 otroških, dva mlajša mladinska in 7 mladinskih pevskih zborov, kot gost pa se je predstavil decet kulturnoumetniškega društva Razkrižje.

Letošnji pevski festival so organizirali društvo prijateljev mladine, glasbena šola Slavko Osterc in Zveza kulturnih organizacij občine Ljutomer, potekal pa je v počastitev dneva mladosti in občinskega praznika.

D. L.

Dva velika kristalna in srebrni pokal Pomurcem

Na kmetijskem sejmu v Novem Sadu, ki se je končal v nedeljo, so tudi letos podelili priznanja najboljšim razstavljalcem. Ob živilsko-predelovalni industriji in organizacijah združenega dela v sozdu ABC Pomurke so tudi na letošnji sejmski manifestaciji sodelovali izdelovalci kmetijske mehanizacije in opreme za kmetijstvo iz Pomurja, pomurski razstavljalci pa so se s tega sejma vrnili z najvišjimi priznanji.

Posebej so se letos izkazali tako kmetijski kot izdelovalci kmetijske mehanizacije, saj so se vrnili v Pomurje kar z dvema velikima kristalnima pokalom, ki hkrati pomenita tudi šampionski naslov. Med izdelovalci mehanizacije in opreme za kmetijstvo, gozdarstvo in prehransko industrijo je najvišje sejemsko priznanje Veliki kristalni šampionski pokal pripadlo Ijutomerskemu Tehnostroju. Podelili so mu ga za osvajanje novih tehnologij v kmetijski pridelavi: za napravo za gnojenje s tekočimi gnojili, za tehnologijo integralnega transporta, kot tudi za večletne dobre rezultate pri osvajanju novih tehničnih rešitev, ki so prav tako prejela sejemsko odličja. Za razstavljen in ocenjen nove izdelke si je Tehnostroj prislužil namreč še dve veliki zlati, dve zlati in dve srebrni medalji. Med novimi izdelki, ki jih je ta delovna organizacija predstavila na letošnjem novosadskem sejmu, velja

ob škopolnici in napravi za gnojenje s tekočimi gnojili omeniti še kotalni prekucnik z zabojem na kamion TAM 260, podvozje TKP 15-1 s cisterno za deponatorjem, podvozje TKP 41 s pnevmatskim trosilcem, cisterno za deponatorjem na enakem podvozju ter 8-tonski prikolci za prevoz razsutega tovara in za prevoz bal ter še nekaj drugih izpopolnjenih izdelkov, ki so jih na tem sejmu prikazali že lani. Brez priznanj ni ostala tudi soboška Panonija, ki je prejela veliko zlato medaljo za elektronski trasirni mehanizem za vse vrste žitnih sejalic ter srebrno medaljo za rotacijsko brano širine 5 metrov. Priznanja, ki so jih osvojili pomurski izdelovalci, so še toliko vrednejša, saj je za nagradno ocenjevanje bilo prijavljenih 128 izdelkov, 81 od teh pa so razglasili za novosti.

Prav nič manj uspešni pa letos niso bili tudi živinorejci in živilsko-predelovalna industrija. Kmetijsko gospodarstvo Raki-

čan, ki je na sejmu razstavilo plemenske svinje in merjasce, je prav tako prejelo veliki kristalni šampionski pokal. Firma oz. selekcijski center iz Nemščaka je na sejmu predstavil svinje pasme jorkšir, švedski landras, nemški landras in pietren, prav pri širjenju omenjenih pasem pa ima ta center izredno pomembno vlogo. Govedorejci, ki so v preteklosti prav tako posegali po najvišjih sejemskih odličjih, so se tokrat morali zadovoljiti z veliko zlato medaljo za razstavljene kolekcije plemenskih telic lisaste paste, kar pa je prav tako velik uspeh.

Že od leta 1930, ko so v Novem Sadu pripravili prvi mednarodni kmetijski sejem, pa ocenjujejo in nagradjuje izdelke živilsko-predelovalne industrije. Letos je bila konkurenca izredno močna, saj je 210 proizvajalcev prijavilo za ocenjevanje kar 1.192 različ-

nih izdelkov. V ocenjevanju, ki je trajalo skoraj poldrugi mesec, opravilo pa ga je okrog sto najboljših priznanih jugoslovanskih strokovnjakov, so šestim organizacijam združenega dela podelili veliki kristalni šampionski pokal, petim organizacijam srebrni šampionski pokal in sedmim organizacijam pokal novosadskega sejma. Ob teh najvišjih priznanjih so letos podelili še 351 zlatih, 406 srebrnih in 135 bronastih medalj, kar je dokaz, da se kakovost prehranskih izdelkov iz leta v leto izboljšuje. Srebrni šampionski pokal je med pomurskimi razstavljalci letos prejela Tovarna mlečnega prahu ABC Pomurke za večletno standardno kakovost svojih specializiranih izdelkov, kot so mleko v prahu ter kondenzirano in evaporirano mleko.

L. Kovac

400 KOOPERANTOV KZ PANONKE JE NA HRIBOVITEM GORIČEM LETOS VRTNINAM NAMENILO 67 HEKTARJEV

1600 ton vrtnin iz KZ Pomurka

V Kmetijski zadrugi Panonka se s pridelavo vrtnin ukvarjajo že poldrugo desetletje. Začeli so s pridelavo hrena, z leti pa so ponudbo popestrili in pritegnili vse več kmetov k pridelavi vrtnin, ki dajejo ob intenzivnejšem delu tudi na majhnih hribovitih njivah Goričkega dobrih zaslužkov.

Vrtnine predvsem pridelujejo za potrebe industrije. Od potrošniških centrov oddaljeni kmetje nimajo veliko možnosti za prodajo sveže zelenjave. Za sprotno porabo tako prodajo le 20 odstotkov sveže zelenjave. Vozijo jo le v Maribor, Celje in Ljubljano. Ko se porabniki oskrbujejo z ožimnico, pa jo skupaj s krompirjem vozijo tudi na Reko in v

Labin. V TZO Cankova in TZO Sobota, kjer kmetje pridelujejo vrtnine, so lani uspeli za pridelovanje pridobiti 30 odstotkov več kooperantov, vendar je lanske leto hladno in deževno vreme s točo uničilo pridelek, zato je večina novih pridelovalcev letos od pridelave vrtnin odstopila. Tako je letošnje število pridelovalcev na predlanski ravni. Pridelavo bi sicer lahko povečali, vendar imajo le toliko naročil. Prav pri želju

Minimalne odkupne zaščitne cene prvorazrednih kumar bodo 500, drugorazrednih 300 in tretjerazrednih 40 dinarjev za kilogram, korenčka 220, hrena 1200, slabše kakovosti pa 20—25 odstotkov manj, prvorazrednega zelja pa 100 din.

pa ni pravega povpraševanja. Sicer pa so letos sklenili pogodbe za pridelavo 700 ton zelja, 200 ton hrena, 300 ton korenčka, 300 ton kumaric in 70 ton drugih vrtnin, kot so čebula, fižol, cvetaca, rdeče zelje in endivija. Vodja pridelave, inž. Stevo Preglej, je povedal, da ponudbo pridelave vrtnin širijo. Težava pa je, da se kupci nečesto odločajo za naročeno pridelavo, s čimer bi prevzeli obvezo, da pridelano odkupijo.

Kot novost je treba omeniti, da bodo uredili prve namakalne sisteme, s katerimi bodo porabili malo vode, kar bo preprečevalo tudi širjenje boleznih kot posledico pretirane vlažnosti. Namakalni sistem stane 9 milijonov na hektar. Denar za napeljavno bosta prispevali Zveza vodnih skupnosti SR Slovenije in predelovalna industrija, 10 odstotkov pa pridelovalec kumar. B. Hegeduš

ŽELEZOVA KOROZA — VZROKI IN ZDRAVLJENJE

Pri gnojenju rastlin običajno upoštevamo le makrohranila (dušik, fosfor, kalij). Pogosto pozablamo, da je rast odvisna od tiste snovi, ki je v rastlini najmanj.

Železo spada med mikrohranila. Čeprav so potrebe rastlin po železu relativno majhne, je normalna rast brez njega onemogočena. Železo sodeluje pri tvorbi klorofila in je nujno potrebno pri procesih fotosinteze.

Kloroza (bledica) je pomanjkanje železa v rastlinam dostopni obliki. Večinoma je železu v tleh dovolj, vendar je v takšni obliki, ki za rastline ni dostopna.

Včasih je težko določiti vzrok pojavljanja kloroze. Po nekaterih navedbah jih je več kot 15. Povezani so s tipom in kakovostjo tal, gnojenjem in odnosi med hranili v tleh in rastlini ter vremenskimi razmerami. Pomembno vlogo ima tudi vrsta oz. sorta rastline, podlaga in intenzivnost obdelovanja.

Najpogostejši vzrok za pojav kloroze je vsekakor velik delež aktivnega apna v tleh. Železo se v tleh veže na Ca^{2+} ione, v takšni obliki pa rastlinam ni dostopno.

STROKOVNJAKI SVETUJEJO

V naših krajih pogosto opažamo, da kmetovalci gnojijo s svežo, nepreperelo organsko snovjo. Na že tako problematičnih tleh se s tem pospeši pojavljanje kloroze. Z dodatkom sveže organske mase se namreč vzpodbudi mikrobiološka aktivnost v tleh. Pri tem se sproščajo velike količine CO_2 , ki z vodo daje ogljikovo kislino. Posledica tega je raztapljanje apnenca, ki imobilizira železo. V primeru, da gnojimo s hlevskim gnojem, mora biti le-ta dobro preperel. Prav tako je bolje, da uporabimo večkrat manjše odmerke, kot pa velike naenkrat.

Nekateri trdijo, da ima vreme vpliv na pojavljanje kloroze. Žal pa pri tem ni nobenega pravila: bolezen se pojavlja tako v sušnih kot deževnih letih. Menimo, da ekstremne vremenske razmere (suša, moča) vplivajo na strukturo tal. V tleh, s slabo strukturo korenine slabo dihaajo ter prevajajo vodo s hranilnimi snovmi.

Za odpravo kloroze na tleh s slabo strukturo je potrebno napraviti drenaže in ostale ukrepe za izboljšanje strukture tal.

Železoza kloroza je zaradi številnih možnih vzrokov problem, ki ga je potrebno reševati kompleksno. Preučiti je potrebno vse možne vzroke, ugotoviti dejanskega povzročitelja in temu primerno ukrepati. Pri tem je vsekakor nujna strokovna pomoč. Dolgoletne izkušnje s tem problemom ima Institut za vočarstvo na Fakulteti poljoprivrednih znanosti v Zagrebu. Kot primer naj navedemo nasad hrušk v Vinokovcih (160 ha), ki je bil zaradi kloroze obsojen na propad. Po njihovem navodilu so uporabili železov sulfat — ZELENO GALICO, ki so jo zakopali v pas med vrstami v količini 1000 kg/ha. Rezultati sanacije so bili odlični.

Pri odpravljanju kloroze v manjšem obsegu lahko uporabimo enega izmed pripravkov, ki so občasno na voljo v naših trgovinah (sekwestren, ferifert), pri katerih je železo v kelatni obliki.

Lahko pa uporabimo ZELENO GALICO (proizvajalec CINKARNA CELJE). Omenjena sol je dokaj poceni: dosedanja uporaba in poskusi pa so pokazali, da je tudi zelo učinkovita.

Možnosti in način uporabe ZELENE GALICE so v praksi še vedno premalo poznani. Zato ne bo odveč, da v zvezi s tem damo nekaj napotkov.

	vinogradništvo	sadjarstvo
zakopavanje v tla:	1000 kg/ha	1000—2000 kg/ha
	0,2—0,8 kg/trs	0,5—1 kg/sadiko
skropljenje:	0,5 %	0,2 %
	z dodatkom 0,2 % uree	0,2 % uree

Najprimernejši čas uporabe pri zakopavanju v tla je jesen, lahko pa tudi zgodaj spomladi. Pri tem moramo paziti, da ZELENA GALICA ne pride v neposredni stik s koreninami. Ravno tako ni priporočljivo dodajanje ob sajenju v sadilno jamo. V obeh primerih bi lahko ob večjem dežju prišlo do prevelike koncentracije železovih in sulfatnih ionov.

S skropljenji priporočamo začeti takoj ob pojavu znakov boleznih oziroma že preventivno, če je kloroza pogost pojav. Običajno s skropljenjem rešujemo problem samo v eni sezoni. Zakopavanje v tla pa učinkuje več let.

Skropljenje opravimo zgodaj zjutraj, še boljše zvečer, da je listje ovlaženo dalj časa. Dodatek uree pospeši sprejem železovih ionov v list.

Tretiranje z ZELENO GALICO (3—5 v eni sezoni) opravimo istočasno z ostalimi skropljenji, saj jo lahko neomejeno mešamo z zaščitnimi sredstvi.

Na koncu naj omenimo še možnost odpravljanja mah na travnatih površinah. Po kvadratnem metru potrosimo od 0,2 do 0,4 kg ZELENE GALICE. Miran GORINSEK, dipl. inž.

ZA VEČ HRANE

V soboški občini ugotavljajo, da se število kmečkega prebivalstva iz leta v leto zmanjšuje, prav tako pa tudi obseg površin, ki so v zasebni lasti. To pa niti ne skrbi toliko kot podatek, da se na račun širitve nerodovitnih površin zmanjšujejo kmetijske površine, saj jih je samo v zadnjih štirih letih manj za 1.234 hektarjev. Ta izpad skušajo v občini nadomestiti z izboljševanjem preostalih kmetijskih površin, predvsem z njihovim usposabljanjem za večjo pridelavo. Tako so v desetih letih v Kmetijski zadrugi Panonka meliorirali 4.565 hektarjev, v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan pa 1.734 hektarjev zemljišč, zložbe pa so napravili na 4.871 hektarjih. Vsi ti posegi že vplivajo na večjo pridelavo in predvsem večjo tržnost.

V NEDELICI ZAČELI GRADITI HLEVE ZA 600 PITANCEV

LETOS 1200 PITANCEV

Na ekonomski enoti tozda Poljedelstvo in govedoreja Lendava Ginjevec pri Nedelici so delavci lendavskega Gradbenika začeli graditi tri hleve s po 200 stojišči. Investitorja sta Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, ki je udeleženo z 80 odstotki, in Mesna industrija Murska Sobota, ki je primaknila 20 odstotkov denarja od predračunske vrednosti objektov, ki znaša 2 milijardi dinarjev. Temeljni kamen (pravzaprav beton) je položil direktor KG Rakičan dipl. inž. Franc Skledar, ki je pred tem na mini tiskovni konferenci med drugim povedal:

»V teh treh hlevih bo skupaj 600 stojišč za pitance. Prihodnje leto bodo začeli graditi hleve za 800 pitancev v Motvarjevcih, nato hleve za 600 pitancev v Lemerju, v naslednjih dveh letih pa se hleve v Topolovcih (400 stojišč) in Benici, kjer bodo hlevi za 600 pitancev. Skupaj bodo tako imeli hleve za 3 tisoč pitancev. V njih bodo pitali teleta oziroma govedo od 220 do 480 kilogramov. To teža homo skušali doseči v šestih mesecih. Letno homo v naših hlevih vredili 6 tisoč pitancev. Tako kot doslej jih homo v glavnem izvozili.«

V hlevih, ki so jih začeli graditi predzadnje sredo, ne bo rešetk, zato tudi ne bo treba odvažati gnojevke. Vseh šest mesecev, kolikor bo trajalo pitanje govedi v enem turnusu, bodo živalim le nastiljali, gnoj pa bodo odstranili potem, ko bodo pitance odpeljali. Gre za tehnologijo, ki je na naših (pomurskih) družbenih posrestvih še niso uporabljali, se je

NOVI HLEVI — Na ekonomski enoti Ginjevec pri Nedelici bodo do 15. septembra zgradili tri hleve s po 200 stojišči. Na sliki: Slovesen začetek gradbenih del. Foto: Š. S.

pa uveljavila drugod, na primer v Vojvodini. Predvidevajo, da bo nastala ob rednem nastiljanju (tako imenovani globoki nastilj) v šestih mesecih 80 centimetrov debele plast gnoja, s katerim bodo gnojili bližnje njive. Dobri stari način gnojenja seveda ni v nasprotju z našimi naravovarstvenimi prizadevanji, prej nasprotno. Vsekakor je ta način gnojenja sprejemljivejši kot z gnojevko, ki bi jo dobivali, ko bi zgradili hleve na rešetke oziroma izplakovanje. Zanimivo je tudi, da bosta za pitanje 600 goved skrbela le dva delavca.

In kako bo s teleti? Potem, ko bodo zgradili vse prej omenjene hleve, jih bo treba letno 6 tisoč. Predstavnik KG Rakičan je povedal, da so se povezali s Kmetijsko zadrugo Panonka, katere člani oziroma kooperanti naj bi letno »prispevali« 3 tisoč telet za nadaljnje pitanje. Tudi Kmetijs-

ku zadruga Lendava bo zagotovila ustrezno število telet, vse ostalo pa bodo skušali dobiti na Hrvaškem.

Kot je že zapisano, sodeluje Mesna industrija Murska Sobota pri novi naložbi z 20 odstotki denarja. Potemtakem je to skupna naložba rejca in predelovalca. Predstavnik Mesne industrije je ob odprtju dejal, da so zelo zadovoljni s sodelovanjem s Kmetijskim gospodarstvom Rakičan, saj je še najbolj zanesljiv dobavitelj kakovostne surovine. V zadnjih letih so sicer v pitalskih Kmetijskega gospodarstva Rakičan letno spitali po 4 tisoč glav (lani 4300), glede na začetno posodobitev oziroma novogradnjo hlevov pa sklepamo, da bo v družbenem sektorju v prihodnje vzrejenih več goved, saj je reja v čim krajšem času krmiljenja in ob doseženi kakovosti še kar dočasnica. Š. Sohočan

KONEC SAMOVOLJE V GORICAH

Vinogradi pri Lendavi postajajo privlačno mesto za vikendarje, domače in tuje. V zadnjih desetih letih se je domala spremenila podoba vinogradov, saj je bilo zgrajenih veliko novih klet in počitniških hiš. Ker večjega nadzora nad zidavo teh objektov ni bilo, se je močno razširila samovolja posameznikov, ki so si postavili prave palače, ki nimajo nič skupnega s prejšnjo arhitekturo krajine. Občani, ki jim ni vseeno, kako se ravna s naravnim okoljem, so zahtevali, da občina ta problem uredi, da prepreči gradnjo takšnih objektov, ki ne sodijo v to okolje. Če v zadnjih letih ne bi bilo ostrejšega nadzora, bi posamezniki pozidali tudi okolico sv. Trojice, ki je ob gradu nekakšen simbol kraja. Končno so v Lendavi sprejeli

odlok o prostorski ureditvi naselelj, ki jih ne zajemajo v ureditvenih načrtih. Po tem odloku so določili, kako morajo biti oblikovane vinske kleti. Predpisana je tudi barva kritine in barva zunan-

njih ometov. Vinske kleti morajo biti grajene po tipičnih projektihih. S tem odlokom naj bi se končala dolgoletna samovolja pri gradnji kleti, ki je že doslej napravila veliko škodo. Jani D.

Sadili bodo svoj semenski krompir

Na območju TZO Beltinci, ki je znano po pridelovanju krompirja, bodo letos to poljščino za tržišče pridelovali na okoli 450 hektarjev. Med ranimi sortami so sadili VEŠNO in nekaj JAERLE. Semena niso dobili od zadruge, zato količina zasajenega zadrugi ni znana. Pretežno bodo pridelovali poznejše sorte IGOR in nekoliko manj DEZIREJA. Tržišče v M. Soboti, Celju, Mariboru, Ljubljani in na Reki bodo tako kot vrsto let nazaj ponudili od 6000—10.000 ton krompirja. Del kakovostnega pridekla bo prevzela zagrebška Pliva, ki ga predelanega dodaja otroški hrani. V TZO Beltinci pa pridelujejo tudi s škrobom bogate sorte za industrijo. Tako so za Helios iz Domžal posadili krompir sort AVRORA, KROSTA in JAKA.

Cena slednjega je sicer nizka, vendar jih s predelovalno industrijo vežejo dolgoletne poslovne vezi, saj pridelovalna industrija v letih z obilnim pridelkom prevzame tudi presežke merkantilnega krompirja. Res pa je tudi, da je s krompirjem za predelavo manj del, saj ga ni treba prebirati.

V TZO Beltinci so ob skladišču za krompir, v katerem je prostora za 1.800—2.000 ton krompirja, letos zgradili 200 milijonov vredno skladišče za semenski krompir. Skladišče še ni opremljeno, tako da bo dokončna cena dosegla vrednost blizu 250 milijonov — od tega je 90 milijonov nepovratnih sredstev Poslovne skupnosti za sadje in vrtnine. V skladišču je prostora za 600 ton semenskega krompirja. Letos so ga zasadili na 12 hektarjih. Tako si bodo zagotovili cenejšo kakovostno seme, ki bo jamčilo večji pridelek. Tako imenovani elitni semenski krompir so uvozili in ga bodo vsako leto. Uvoženega pa bodo naprej sami razmnoževali. Boris Hegeduš

FRANCEKOVOPREMIŠLJAVNJE

Za kilo škropiva lani 25 kil, letos 100 kil grozdja.

Ce bo šlo tako naprej, bo z grozđjem morala iti še trta.

Nova znanja in kadri prinašajo napredek

Izobraževanje mladih je strateškega pomena

Ljudska tehnika kot predhodnica današnje tehnične kulture je v povojnem obdobju imela pomembno vlogo pri iskanju novih oblik in angažiranju ljudi, ki so imeli smisel in voljo, da se ljubiteljsko vključijo v prizadevanja za odpravljanje industrijske zaostalosti. Na tem področju so bili doseženi določeni uspehi tudi v naši pokrajini; dosegli smo jih s skromnimi sredstvi, vendar pa s takšnim načinom ni bilo mogoče slediti razvoju nove tehnologije v industriji in kmetijstvu, zanemarili pa smo tudi lastno ustvarjalno delo in se preveč usmerili v uvoz tujih tehnik in tehnologije. Vse to je imelo za posledico, da smo prišli v krizno obdobje.

To tudi zato, ker je tehnična vzgoja v izobraževalnem procesu osnovnih in srednjih šol, potem ko je v svojih začetkih delovanja vplivala na dvig množičnosti tehnične kulture, zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov in premajhne družbene skrbi zaslila v obdobje stagnacije. Ta odnos se ni izboljšal niti ob ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti. Pa vendar smo spoznali, da brez ustvarjalnega, inovativnega in raziskovalnega dela ni mogoče pričakovati napredka v sodobnem svetu. Tako smo napoved v naši pokrajini uvideli to vrzel in se odločili za oživitve tehnične kulture. S preureditvijo doma tehnične kulture in zaposlitvijo sekretarja pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo v Murski Soboti smo spet omogočili mladim in nadarjenim, da razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti na različnih področjih tehnične kulture.

Vprašanje pa je, če ta zagnanost nekaterih pričadnih delavcev ne bo pojenjala, če ne bomo spremenili družbenega odnosa do te dejavnosti in jo tudi materialno podpirali. O problematiki tehnične kulture v soboški občini smo pripravili okroglo mizo z namenom, da se spoznamo s stanjem tehnične kulture in spodbudimo k razmišljanju tudi tiste, ki bi morali imeti več poslušnosti do te dejavnosti posebnega družbenega pomena.

Našemu vabilu so se odzvali: RUDI CIPOT — predsednik Zveze za tehnično kulturo občine Murska Sobotica, LUDVIK FILO — sekretar Zveze za tehnično kulturo Murska Sobotica, GEZA FAR-KAŠ — predsednik OK SZDL Murska Sobotica, KAREL MAKOVECKI — predsednik Občinske izobraževalne skupnosti Murska Sobotica, BELA PAVLIČ — predsednik Aero kluba Murska Sobotica, in JOŽE HORVAT — predmetni učitelj tehničnega pouka in mentor kluba mladih tehnikov na Osnovni šoli Edvarda Kardelja v Murski Soboti.

Živimo v času, ko ima vse odločilnejšo vlogo obvladovanje novih tehnologij, množičnih inovacij, organiziranega znanja v proizvodnji in upravljanje na osnovi informacijskih sistemov. To pa zahteva nova znanja in kadre, poudarja Rudi Cipot in dodaja, »pomurska regija je kadmrovska osiromašena, zanjo je značilen ekstenziven razvoj, naravne danosti ima v kmetijstvu, termalni vodji in turizmu. To pomeni, da Pomurje lahko gradi svoj razvoj na čistih tehnologijah, ki so energetsko manj zahtevne, potrebno pa je veliko znanja. Žal ugotavljamo, da nam v vseh temeljnih okoljih primanjkuje razvojnega kadra, če pa se najde kakšen raziskovalec, se ta zaposli zunaj združenega dela, v kakem zavodu, in od tam soli pamet, namesto da bi svoje znanje in sposobnosti pokazal v proizvodnji. V zadnjem času tudi ni prevelikega interesa za vodilna in vodstvena delovna mesta, čeprav je na teh še veliko ljudi, ki nimajo ustrezne izobrazbe in znanja. To se opazi tudi pri najbolj enostavnih sanacijskih programih, ki jih sprejemamo. V zahodnem svetu namenijo pomembnem delu družbenega proizvoda za inovativno dejavnost in v tržnih sistemih je konkurenca poglavitni spodbujevalec inovacij. Mi pa hočemo inovacije spodbujati s političnimi akcijami preko sindikata ali deklarativno. Izobraževanje mladih je zato v

Pomurju strateškega pomena, če želimo odpraviti krizo v naši razvojni stagnaciji. Izobraževanje pa je možno pospešiti le z večjimi materialnimi sredstvi in vključevanjem čim več mladih in sposobnih, da razvijajo svoje zmožnosti. Imamo sicer šole in učitelje, toda ta čas zahteva spremembe v tehnologiji poučevanja.

Koncentracija učencev v velikih skupinah in učiteljevo presojanje njihovega znanja ter pasivno spremljanje predavanj niso prava pot k svetlejši prihodnosti, ki potrebuje iniciativne in sposobne strokovnjake. To so bili motivi, ki so vodili vodstvo Zveze za tehnično kulturo v Murski Soboti k oživiljanju tehnične kulture v pomurskem prostoru. To pa tudi zato, ker je odnos širšega družbenega okolja premajhen in daje zelo malo podpore tej dejavnosti. Ta odnos je bil bolj postranski ter bolj ali manj odvisen od ljubiteljskega posameznika. Mačehovski odnos do tehnične kulture pa se kaže tudi v neustreznih vključitvi v samoupravno delegatsko strukturo, kjer bi lahko uveljavljala svobodno menjavo dela preko izobraževalne, raziskovalne ali telesnokulturne skupščine. V tehnični kulturi tudi ne sprejemamo, da so vsebinsko dobro opredeljen program v izobraževalni skupnosti ovrednotili z verziškim indeksom iz lanskega leta tako kot za vse ostale dejavnosti, ne glede na vsebino programa.

DRUŽBENA VERIFIKACIJA TEHNIČNE KULTURE

V Zvezi za tehnično kulturo občine Murska Sobotica imajo ustanovljene komisije za posamezne dejavnosti tehnične kulture. Te so: komisija za inovativne dejavnosti; za delo z društvi ljudske tehnike; za delo s klubi mladih tehnikov; za šolam; kmetijsko-tehnična komisija; komisija za računalništvo in za informiranje.

V Zvezi za tehnično kulturo občine Murska Sobotica so vključena naslednja društva in klubi: Aero klub Murska Sobotica, ki skrbi za šolanje jadrarnih pilotov, padalcev, modelarjev in motoristov; Avto-moto društvo Štefan Kovač Murska Sobotica, ki usposablja voznike motoristov in razvija tekmovalni šport; Radio klub Murska Sobotica, ki vzgaja mlade s področja elektronike in telekomunikacij, usposablja operaterje in konstruktorje ter radiotelegrafiste; Računalniški klub Murska Sobotica, ki skrbi za pospešeno računalniško opismenjevanje; Društvo modelarjev Murska Sobotica, ki skrbi za izdelovanje tekmovalnih

modelov, sodeluje na tekmovanjih in usposablja mentorje; Društvo ljudske tehnike Rogasovi, ki skrbi za razvoj tehnične dejavnosti v svojem okolju in Moto klub Svobodni jezdecji. Trenutno pa ne dela Foto-kin klub Murska Sobotica. V zvezo pa želijo vključiti tudi druga društva s področja tehnične kulture, kot so društvo matematikov, društvo inovatorjev, društvo inženirjev in tehnikov in druga.

Poleg tega razvijajo dejavnost pri izdelovanju računalniških programov. Tak program že deluje pri mešanju krmil, želijo pa, da bi predvsem na kmetijskem področju izdelovali ustrezno programsko opremo in si tako ustvarjali del lastnih sredstev. Poseben poudarek dajejo tudi delovanju na področju kmetijsko-tehnične dejavnosti. Gre za seznanjanje kmetov z najnovejšimi dosežki na področju kmetijske tehnike, ki lahko prispevajo k boljšim agrotehničnim ukrepom, usposabljanje mlade za tekmovalno v oranju, kar lahko tudi prispeva k večjim prideikom itn.

Aero klub živi z lastnimi sredstvi

»Čeprav se večina organizacij in društev srečuje z materialnimi težavami, je gotovo v najtežjem položaju Aero klub Murska Sobotica. Casi letalcev doslej nikoli niso bili naklonjeni.« Pravi Bela Pavlič. »Letalski šport namreč zahteva veliko finančnih sredstev tako za dejavnost kot opremo. Letošnji proračun kluba znaša 90 milijonov dinarjev, od tega dobijo nekaj manj kot 20 milijonov dotacije, 70 milijonov pa si morajo ustvariti sami, s proizvodnim delom. Ob tem pa nimajo zavarovane opreme, saj bi samo za zavarovanje letal potrebovali še dodatnih 30 do 40 milijonov dinarjev. Žal pa tudi v prihodnje ni pričakovati bistvenih sprememb pri sofinanciranju, čeprav je zdaj že prisotna določena pripravljenost spreminjanja razmer in pogojev.« Kljub težkim razmeram za delo pa pri soboškem Aero klubu uspešno krmarijo, kar gre pripisati predvsem zavzetosti in pripravljenosti članov kluba, zlasti pa vodstva. Sobočani se namreč ponajboj z enim od najlepših letališč, ki je priznано kot mednarodno. Soboško letališče je tudi vsako leto gostitelj šolanja gojencev mostarske gimnazije za jadrane pilote. Dejavnost Aero kluba Murska Sobotica, ki je praznoval 40-letnico delovanja, pa ni samo športna in ljubiteljska. To je rezervat pilotov in padalcev za potrebe teritorialne obrambe in bi tudi s tega vidika moral biti deležen večje materialne podpore. Nujno bi namreč morali rešiti amortizacijo in zavarovanje opreme, če hočemo naprej razvijati to drago dejavnost.

Problemska konferenca o tehnični kulturi

»V soboški občini, kjer deluje okrog 400 družbenih organizacij in društev, katerih dejavnost je raznolika, v njih pa delovni ljudje in občani uresničujejo svoje interese, pomenuje tudi pomembno sestavino političnega sistema. Med organizacije posebnega družbenega pomena sodi tudi Zveza organizacij za tehnično kulturo, katere dejavnost je na primerno materialno ovrednotena. Odnos do te dejavnosti je v različnih sistemih različen. Na Zahodu so predvsem sole tiste, kjer se v veliki meri oblikujejo ti kadri. K temu prispeva prosti trg delovne sile, kjer je mladina prisiljena, da potrjuje sama sebe v inovativni in znanstveni dejavnosti. Na vzhodu pa je dejavnost tehnične kulture organizirana preko političnih mladinskih organizacij, ki tudi iz proračuna financirajo to dejavnost. Če to primerjamo z nami, ugotovimo, da so šole zaradi slabega materialnega položaja tudi marsikje slabo opremljene, da ni primerne nagajevanja mentorjev, medtem ko se naša mladinska organizacija ne vključuje v te aktivnosti, kar pomeni, da nam ostaja smo Zveza organizacij za tehnično kulturo, ki preko svojih komisij, društev in organizacij ter iznajdljivih posameznikov rešuje in razvija tehnično kulturo.

Da bi začeto zagnanost in dobre rezultate, ki smo jih dosegli v soboški občini, še bolj popularizirali in pritegnili k delu tudi ostale dejavnike, bomo morali sprejeti nekatere usmeritve za bodoče delo na problemski konferenci, ki jo o tehnični kulturi pripravljata Občinska konferenca SZDL in Zveza organizacij za tehnično kulturo Murska Sobotica, pravi Geza Far-kaš.

Ladijski modeli so ena od zelo privlačnih oblik dela tehnične kulture

Foto: J. Pojbič

Društva in klubi združeni v zvezi

»Ena od osnovnih nalog pri uresničitvi zastavljenih hotenj, izraženih v programski zasnovi tehnične kulture, je njena družbena verifikacija. Sedanja materialna osnova je takšna, da ne zagotavlja normalnega izvajanja programa tehnične kulture,« pravi Ludvik Filo. »V Zvezi organizacij za tehnično kulturo v Murski Soboti si prizadevamo, da bi v vseh delovnih okoljih jasno opredelili naloge, ki so posebnega družbenega pomena, ter zanje tudi zagotovili potrebna sredstva. Gre za to, da tudi v teh težkih razmerah sofinanciramo vsebinsko opredeljene programe, ne pa da sredstva razdeljujemo po že ustaljenih indeksih. S takim načinom dela namreč ne bomo povečali vključevanja mladih v inovativno-raziskovalno dejavnost, niti uresničili dolgoročno zastavljenih ciljev. Zato je družbena verifikacija tehnične kulture ena od temeljnih nalog v sedanjih prizadevanjih delavcev tehnične kulture. Prav tako pomembna naloga je ustanavljanje klubov mladih tehnikov na vseh osnovnih in srednjih šolah. V soboški občini je trenutno aktivnih le deset klubov mladih tehnikov na osnovnih šolah. Doseči pa bi tudi morali, da bi začeto delo v tehnični kulturi na osnovni šoli potem nadaljevali na srednji šoli. Potrebno bo tudi doseči, da bo na šolah dovolj mentorjev, da se bo njihovo delo pravilno vrednotilo in da bodo imeli normalne možnosti za delo.

Dom tehnične kulture v Murski Soboti pa mora v prihodnje postati stičišče nosilcev vseh dejavnosti na področju tehnične kulture, kjer se bodo zbirali mladi talenti, učitelji tehničnega pouka, mentorji in drugi in vsi tudi ustrezno literaturo. Dom tehnične kulture je torej odprt za vse tiste, ki se želijo usposabljanje v eni od široko zastavljenih oblik dejavnosti tehnične kulture. V zvezi pa tudi razmišljamo, da bomo za nadpovprečno nadarjene, tiste, ki bodo dosegali vrhunske rezultate v računalništvu ali drugih dejavnostih, poiskali tudi prostor zunaj doma.

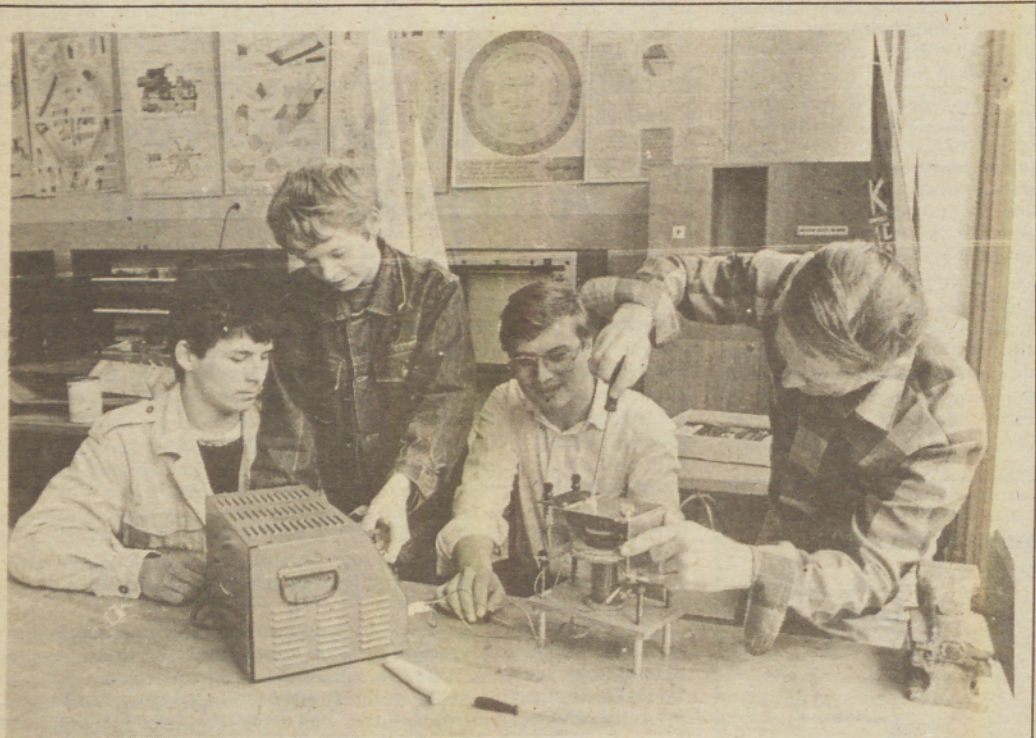
CENITI MORAMO MENTORSKO DELO

Za razvoj tehnične dejavnosti je izredno velikega pomena delo v osnovni šoli. Zgled dobrega in prizadevnega dela je vsekakor mentor kluba mladih tehnikov na Osnovni šoli Edvarda Kardelja v Murski Soboti, Jože Horvat, ki bo za svoje dolgoletno, vestno in uspešno delo na področju tehnične kulture ob letošnjem dnevu prosvetnih delavcev prejel zaslužen nagrado. Na tej šoli deluje od 13 do 15 sekcij, ki so dobro razvite, učenci te šole pa na tekmovanjih tudi dosegajo najboljše rezultate. »Žal pa ugotavljamo, da je velik razkorak med tistimi, ki postavljajo programe, in tistimi, ki delijo sredstva za dejavnost tehnične kulture. Ne zavedamo pa se v dovolj širši meri, kako pomembno je za ustvarjalni razvoj mladega človeka že v šoli, da se mu omogoči razvijanje lastnih ustvarjalnih sposobnosti, kar lahko ima kasneje velike učinke. Če želimo nekoč postati inovativna družba, je skrajni čas, da se začnemo drugače obnašati in mladini omogočiti ustvarjalno vključevanje v inovativno in raziskovalno dejavnost, kajti brez politične kulture in tovrstnega znanja si ni mogoče zamisliti razvite družbe, da bi se lahko primerjali z razvitimi v svetu. Klubi mladih tehnikov so tisto mesto, kjer mladi lahko razvojno-raziskovalno razmišljajo, zato jih moramo materialno podpirati,« pravi Jože Horvat.

Moralno podporo spremeniti v materialno

»Pri občinski izobraževalni skupnosti v Murski Soboti, ki sofinancira dejavnost tehnične kulture, ugotavljamo, da v Zvezi organizacij za tehnično kulturo izvajajo ambiciozne programe, da se je v šolah povečala aktivnost klubov mladih tehnikov kot usmerjevalcev tehnične kulture ter da Zveza uspešno usposablja mentorje iz vrst učiteljev in zunanjih sodelavcev za strokovno pomoč pri delovanju klubov mladih tehnikov. V izobraževalni skupnosti tudi ocenjujemo, da je 25 milijonov dinarjev, kolikor smo letos namenili za dejavnost tehnične kulture, dobro naložen denar, ki daje sadove,« pravi Karel Makovecki. »Kljub ugodni oceni dejavnosti tehnične kulture pa več sredstev ni bilo mogoče dati, ker so leta omejena. Z razpoložljivimi sredstvi komajda zagotavljamo program v osnovnih šolah.« Kljub vsemu pa je pričakovati, da se bo stanje izboljšalo v prihodnje, ko bo potrebno vztrajati, da dobijo več tisti, ki več delajo in imajo boljše programe dela. Pobude ZTKO Murska Sobotica, da je potrebno programe sofinancirati, namreč niso ovrgli.

Feri Maučec

Mentorsko delo v klubu mladih tehnikov je velikega pomena. Tako pravijo tudi na Osnovni šoli Edvarda Kardelja v Murski Soboti, od koder je posnetek. Foto: N. Juhnov

Pobuda je dana

V prostorih Kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti se je minuli petek sestal iniciativni odbor za obnovo soboškega gradu. Njegov predsednik Ivan Obal je odločen in pozna se, da se spozna na številke, bolj kot na npravi ljudi, ki bodo prostore uporabljali in v obstojeti ne vidi-jo le začasne rešitve za kulturne dejavnosti in imajo tako pome- sicke.

Prvi je ta, ali je lahko med uporabniki prostorov v priložju gradu še naprej Klub mladih, ki si je, da ga ne bi zaradi prostorske stiske knjižnice v soboškem gradu izrinili, začel urejati sanitarije. Prav prostor, v katerem so omenjene sanitarije, pa je eden najsvetlejših in uporaben za kaj drugega. Zato v projektu Tiborja Severja s Projektiivnega biroja obstajajo druge (variantne) rešitve za sanitarije. Te bi naj bile pod straniščem ali na vrhu levo od dvorane. Pa da ne bi pisali le o tem. Bistvena je usposobitev dvorane v najkrajšem času, do- stopa v garderobo za odrom, kjer vratolomno stopnišče doslej k

nja, njegova oživitve pa bi zavrla zob časa, ki neusmiljeno najeda podobne kulturnozgodovinske objekte, pa naj bi našel prostor za vaje in shranitev prejetih odli- čij tudi sindikalni mešani pevski zbor Štefan Kovač pa še godba na pihala. Neverjetno je, da je tako, saj je po izrečenih izku- snjah predstavnic Zavoda za var- stvo naravne in kulturne dedišči- ne iz Maribora, ki sta si kot va- bljeni članici iniciativnega odbo- ra ogledali prostore in soglašali z obnovo, če ta ne bo spremenila zunanjega videza in ne bo pose- gla v substanco gradu, stanje običajno drugačno. Pod oboke in v grajske »zidine« se namreč nihče noče preseliti, v soboškem gradu pa bo očito premalo pro- stora za vse, če ne bo pametnih odločitev. In sredstev seveda. Po- trebnih je 350 milijonov, le za usposobitev zaprte dvorane, za- gotovljenih je 47 milijonov, preo- stalo pa naj bi zbrali s posebno prispevno stopnjo (0,5 odstotka iz bruto osebnih dohodkov), na- menjeno za ureditev komunalnih objektov ter mestnega samopri-

MONIKA TIBAUT: LIKALNIKI, LINOREZ 87/88.

(Z razstave otroška likovna ustvarjalnost in likovni svet mladih v knjigi, ki je v mesecu mladosti na ogled v galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti.)

Ena vrata vodijo v zaprto grajsko dvorano, druga v klub mladih, foto- grafija pa priča, da bo za soboškega grajskega očaka, ki naj bi postal središče kulturnega življenja, potrebno malo bolj poskrbeti. Predvsem ustrezno urediti notranjost, saj je uporabnik prostorov veliko, poleg temeljev pa obnoviti tudi fasado, kjer je zob časa opravil svoje. Foto: N. Juhnov

sreči še ni zahtevalo žrtve, je pa ovira za prenos kulis in drugih rekvizitov, ki so zdaj izpostavljeni vremenskim razmeram, obsta- ja pa možnost, da bi jih shranili neposredno nad odrom, če bo padla odločitev za preboj zidu v drugo nadstropje.

To naj bi po izselitvi Gozdnega gospodarstva v celoti pripad- lo Pokrajinskemu muzeju, ki se bori (s knjižnico vred) za obstoj in matičnost, ki je tudi odvisna od prostorov. V gradu, ki bi tako postal središče kulturnega življe-

spevka. Iz obeh virov po polovi- co, če bodo soboški izvršni svet ter krajevna in kulturna skup- nost Murska Sobota sprejeli po- budo o načrtovani obnovi grajs- ke dvorane. Če ne, lahko iniciati- tivni odbor, ki je opravil svoje poslanstvo, preneha z delom, za- vrta pobuda pa bo imela negati- vne posledice v kulturni dejav- nosti, za katero bo navsezadnje, zaradi nakopičenih problemov, potrebno imeti posluh.

Brigita Bavčar

Lendavski kino

Ena izmed dejavnosti lendavskega Zavoda za kulturo je tudi ki- no. V preteklem letu je imel 359 predstav, ki si jih je ogledalo nekaj manj kot 27 tisoč občanov. Največ so seveda (ali pa žal) predvajali komercialni, vendar pa niso zanemarili tudi kakovostnih filmov. Ta- ko so organizirali ogled nekaterih filmov, ki so jih predstavili na beo- grajskem Festu, imeli so retrospektivo jugoslovanskega filma, dneve madžarskega filma, dneve domačega filma in revijo Zeta filma ob nje- govih 40-letnici. V letošnjem letu načrtujejo v lendavskem kinu 318 rednih predstav, 7 predstav v okviru dnevov domačega filma, imeli bodo 20 predstav za šolarje in otroške vrste, skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti pa bodo tudi letos organizirali dneve madžarskega filma. V Lendavi bi po končani predstavi radi imeli pogovore o filmskem ustvarjanju in o vsebini filma, s čimer so pravzaprav že poskusili, ven- dar pa obiskovalci dvorano zapustijo, še preden izgine s platna napis KONEC FILMA.

Š. S.

Kronika Pomurja — delovni odmev

Čeprav se daje v naši gospodarsko-politični krizi presenetljivo malo sredstev za kulturne dejavnosti, moramo pomurjane spodbuditi, da nje sodelavci oh vsem, kar vidimo in doživljamo, v doznostih ne praznujejo.

Društvo zgodovinarjev Pomurja je izdalo pestro Kroniko Pomur- ja (št. 1, marec 1988). Tudi to društvo ima denarne težave, a se nekako znajde. Društvo zgodovinarjev je iz ljubezni do nase po pretekli zgo- dovine solidarnostno zbralo nekaj sredstev, da so tako udarniško lah- ko izdali prvo brošuro. S to izdajo se je resnično, s simbolično zdru- žitvijo znanja in s strpnim zapisovanjem predstavila skupina oboji- nih mislecev resnice, ki ne sme biti preganjana. Skupili smo torej v no- ki novi svet — Svet ob Muri!

Odgovorni urednik, pisec, raziskovalec za nekatera obdobja in predsednik izdajateljskega društva — upokojeni podlag. Ivan Orsinič — je na letnem občnem zboru in predložitvi brošure — Kronika Po- murja — v svoji študijski zagnanosti izrazil, da naj bi se za prihodno številko oprijeli pisanja vsi, ki ljubijo svoj narod in njegove pomemb- nosti za kulturno dediščino.

Dini Titan

Štirje zbori iz Pomurja

Na XI. republiški reviji mla- dinskih pevskih zborov Sloveni- je, ki je potekala od 19. do 21. maja, so zapeli tudi štirje zbori iz Pomurja. V četrtek zvečer je med drugimi zapel mladinski pevski zbor srednje šole družboslovne in ekonomske usmeritve iz Lju- tomera, ki ga vodi Mirko Prelog. V petek dopoldne je nastopil

otroški pevski zbor osnovne šole Jože Kerencič iz Gornje Radgo- le Karel Destovnik-Kajuh, popoldne pa je zapel še mladins- ki pevski zbor z gornjeradgon- ske osnovne šole pod vodstvom Marije Dukarič.

V soboto dopoldne pa se je v Zagorju ob Savi, kjer je tridne- vno srečanje najboljših mladih

pevec potekalo, predstavil tudi otroški pevski zbor z osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh v Murski Soboti, ki ga vodi zboro- vodkinja Smilja Gaber. Zagorska revija je izpostavila tudi mladins- ke zборе, ki se na Mladinskem pevskem festivalu v Celju tekmo- valno srečujejo z drugimi jugo- slovanskimi ter tujimi zbori. bh

MUZSIKAS je madžarska skupina, ki igra tradicio- nalno glasbo svoje domovine. Pet članov skupine poje in igra v slogu starih madžarskih skupin, za katere je značil- no, da sta solo violina in pesem spremljani z violo in dvojn- im basom. Med njima igra dvanajst različnih instrumen- tov, kar jim omogoča ustvarjanje široke palete različnih vznemirljivih, nenavadnih harmonično obarvanih tonov. Glasba, ki jo igrajo, nima nič skupnega s stilom mad- žarske ciganske glasbe, ki ga favorizirajo Liszt, Brahms in drugi komponisti 19. stoletja. To je resnična ljudska glasba Madžarske, kot jo podajata Kodaly in Bartok in se lahko enači z največjimi glasbenimi deli. Uspehi skupine Muszikas dokazujejo, da so visoko ce- njeni, saj se pojavljajo na festivalih doma in v tujini. Pre- potovali so ves svet, vključno z Japonsko, Avstralijo, ZDA, Novo Zelandijo...

Na poti na festival Druga godba v Ljubljani, bodo v so- boto 28. maja, ob 20. uri nastopili v kulturnem domu v Dobrovniku. Koncert je organizirala Glasbena mladina Murska Sobota v sodelovanju s sísom za madžarsko na- rodnost Lendava. Vojči Celec

PREDSTAVLJAMO VAM

Čeprav je pesnika Jo- žeta Žoharja, rojenega v kmečki družini na pragu osvoboditve (januarja 1945 pri Juriju pri Ro- gaševcih, pot zanesla preko Avstrije v Avstra- lijo, ga je nostalgija in radost za slovensko be- sedo in Prekmurjem pri- klenila z »župančičev- sko otožnostjo,« ki pa jo želi prikriti z moder- nističnim izrazom. Pes- nik, sicer zaposlen pri državnih železnicah v zvezni državi Novi Ju- žni Wales, je v osemde- setih letih aktivno sode- loval pri Slovenskem društvu Sydney, urejal glasilo Avstralski Slove- nec in sodeloval pri gla- silu Svobodni razgovor ter pri ustanovitvi Slo- vensko-avstralskega lite- rarnoumetniškega krož- ka. Jože Žohar, čigar pe- smi so širšemu občini- stvu prvič javno pred- stavljene v Sodobnosti (letnik 26, št. 1/88, Au- rora australis), sicer so- deluje pri pripravi An-

tologije avstralskega pesništva, ter izboru so- dobnega slovenskega pesništva od moderne do danes, pri njegovem krožku so letos izdali iz- bor Kuntnerjevih pesmi My House (Moja hiša), svoje prispevke pa je doslej objavljaj v glasi- lih Avstralski Slovenec, Svobodni razgovori, Nova doba, pri nas pa v Rodni grudi, Književnih listih, Dialogih, Le Li- vre Slovene, Sloven- skem koledarju in v omenjeni številki So- dobnosti.

Iz njegovih pesmi ne veje le poetika modernizma, kakor bi pričakovali, temveč skorajda stoična drža osamelca, ki mu poezija ni le objekt trenutnega razpoloženja, temveč ontologije in sle, kajti pravi:

»Kako me zdaj nese ta sila,
kako mi zdaj skorajda rbe v očeh,
kako me v skalovju razbije,
ta snik, ta bes zatajene krvi.«

(Kako kako...)

Ta nebrzdana sla po notrjnji moči in tišini, po brezglasju in samoti se nenadoma spreverne v sko- rajda brezupno iskanje otroštva in doma:

Bližina sna

»Mati lice posušeno
obraz otroka kameni
kot kri v brezčas
se v kamen zvija vse
pade ključ
v kavarne pljuč poseže
mili ilov zrak o prst
podpis zavzdih odpis«

(Kelih s smrtjo)

Strast, ne pa ljubezen, do rodne zemlje, nabita z erotičnostjo in eksistenčno primarnostjo, ljubezen do žene ga privede do lanstnega zaloma in skepse:

»za rod on dan na dno do ran
sem v sebi v tebe se zagrebel«

(Dq ran, do ran)

Navsezadnje je (shakespearjansko) zaklinjanje v demirgicnost umetniške besede le odrešujoče zatajevanje in prevara:

»Umetnost mati
atrok ti so- rodstvo
klic utrip krvi
v tebi vse
kar igra
kar žene
kar daješ za dni
ko te ne bo

(Kelih s smrtjo)

Pesmi Jožeta Žoharja presenečajo, se vračajo in hkrati začenjajo. Presenečajo s svojo svobodo in artifizialnostjo, s svojo naravnost viharšiško deka- denčo, se vračajo s trpkim priokusom, »ko ne vi- diš dalje v tabernaklju in rečeš zbogom«, in začne- jo z govorico, onkraj katere se šele začena tišina in bližina sna, kajti:

»Tu sva: ti v meni,
jaz v tebi,
obenem nobeden
v nobenem obenem.
Blizu je meja in
meja med nama.
Še v teh zadnjih trenutkih
te pijem, kolikor te morem,
a žega nikakor ne ugasne.«

(Na meji)

Milan Vincetič

kulturni koledar

ČETRTEK, 26. MAJA

Otvoritev razstave EX TEMPORE 88 — otroške likovne ustvarjalnosti.

GORNJA RADGONA — Ob 10.00 bo v prostorih osnovne šole Jo- že Kerencič samostojni koncert mla- dinskega pevkega zbora Lastovička iz ČSSR (Nove Zámky), ki se bo pod vodstvom zborovodkinje Klare Schu- betove predstavil učencem: ob 17.00 pa še vse drugim, ki se bodo udeležili koncerta gostujočega zbora v domu kulture. Ob tej priložnosti bosta zape- la še otroški pevski zbor in mladinski pevski zbor gostiteljev.

DOBROVNIK — V domu kulture se bo ob 14.00 začela revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

SOBOTA, 28. MAJA

DOBROVNIK — V domu kulture bo nastopila priznana glasbena skupi- na MUZIKAŠT iz Budimpešte. Kon- cert bo ob 20.00.

NEDELJA, 29. MAJA

DOBROVNIK — Ob 20.00 bo v domu kulture gostovalo budimpe- štansko ljudsko gledališče s predstavo Iškalc.

PONEDELJEK, 30. MAJA

MURSKA SOBOTA — Ob 12.00 bo za učenje osnovnih šol, ob 17.00 pa za vse druge obiskovalce gotovo zanimiva predstava Slovenskega mla- dinskega gledališča iz Ljubljane: MEDVEDEK PU.

»NA JEZIKU MED, V SRCU LED.« je eden od pregovorov, ki smo jih zasledili v gledališkem listu in na- poveduje prvo predstavo Slovenskega mladinskega gledališča — sezoni 1987/88. V režiji Janeza Pipana bo kot Medved Pu nastopila Olga Grad, Puj- sek bo Veronika Drole, Zajec — Dra- ga Potonjak, Oslček — Marinka Stern in Sova — Milena Grm.

LENDAVA — Ob 20.00 bo v dvo- rani Nafta na ogled predstava Iškalc, kot smo v prostem prevodu poimeno- vali predstavo Ljudskega gledališča iz Budimpešte, ki je čest gost v lendav- ski občini.

razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled razstava otroška likovna ustvarjalnost in likovni svet mladih v knjigi.

LENDAVA — V galeriji Lendava je odprta razstava otroških likovnih del učencev osnovnih šol in malčkov iz vzgojno-varstvenih organizacij ob- čine Lendava. Na ogled pa sta tudi stalna likovna in muzejska zbirka.

RADENCI — V razstavnem salo- nu hotela Radin se s svojimi najno- vejšimi deli, ki pomenijo prelom v njegovem ustvarjanju, predstavlja akademski slikar — likovni pedagog Bojan Golija.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: LUDSKO IZROČILO PREKMURJA avtorjev Števana Ku- harja in Vilka Novaka (Pomurska za- ložba), J. M. Simla: TISTI V TE- MI NE VIDIMO ((Pomurska zalo- žba) ter priročnik revije Zdravje: ZI- VETI S SLADKORNO BOLEZNI- JO.

Bralna značka

Ob podelitvi bralnih značk Miška Kranjca bo zapei v vseh šolah občine M. Sobota majhna slovesnost. Vsako leto, letošnje enaindvajsetič, bi bomo podelili zvestim bralcem: istim dru- him cibernom, ki bodo prvič segli po njej in jih je največ, pa v vseh razredih, do tistih redkih, a najbolj vztrajnih, ki so tekmovali zanj vseh osem let.

Miško Kranjec, ki nam je 1967, leta podaril svoje ime in primke, bi bil sre- čen, ko bi videl in nepregledno dolgo vr- sto mladih ljudi, ki jih simbol, odprta knjiga na znački, razveseli. Letos bomo praznovali 80- obletnico njegovega ro- jstva. Želijo smo, da bi prav zato že do- bili značko s pisateljevim portretom. Žal se je vse ustavilo pri denarju. Tru- dili se bomo, da izpeljemo načrt do na- slednjega maja.

Ker je srečanje s književniki na naših šolah redko, upamo in želimo, da bodo učenci vseli žive besede in srečanja. V naši občini budo v gostih književniki iz Ljubljane: Ivo Zorman, Vitan Mol, Ferdo Gradina, Jože Snoj, Miha Mare, Tone Pavček in ilustratorja Marjanica Jemec-Bučič, Božo Kos ter glasbenik Janez Bitenc.

Iz Maribora smo povabili: Nado Ga- bravc, Mileno Butič, Slavka Juga, Jane- za Švajncerja in Miroslava Slano in še domačinko Karolino Kolmančič. Letos bomo prvič poudarili tudi goste iz Trsta, književnika Miroslava Kosuta.

Vključene so tudi srednje šole, saj se za vztrajne bralce bralce nikdar ne sklene dokončno.

26. maja bomo značko podelili tudi bralcem v Parahju, in to na Zg. Seniku, v Števanovih in Monoštru.

Pričakujemo in želimo, da bo to lep praznik za vse naše šole v občini, ki naj razvedri in obagati bralce in literarne ustvarjalce in vse, ki jim knjiga in kul- tura še kaj pomenita. To bo tudi nagra- da za trud vsem mentorjem, saj si vztrajno prizadevajo, da obhranjamo to plemenito akcijo med mladimi.

K. K.

ZMAGALI KO ZRVS MARTJANCI IN OO ZSMS GANČANI

Krajevna organizacija ZRVS Ali Kardoš iz Murske Sobotice, lanskoletni zmagovalci, je pripravila v sodelovanju z občinskima organizacijama ZRVS in ZSMS Murska Sobota pri OŠ Karel Destovnik-Kajuh v Murski Soboti 13. srečanje ZRVS in ZSMS. Udeležence je pozdravil predsednik KO ZRVS Ali Kardoš Janez Keršmar in med drugim povedal, da tovrstna srečanja prispevajo h krepitvi obrambne sposobnosti. Srečanja se je udeležilo 9 ekip ZRVS in 3 ekipe ZSMS, tekmovali so v reševanju testa, metanju ročne solske bombe, streljanju z MK puško, orientaciji, poznavanju pehotne oborožitve in pohodu.

Pri ekipah ZRVS je bila najboljša KO ZRVS Martjanci s 676 točkami pred Tišino (646,5), Rakičanom (637,5), Beltinci (618,5) in Parkom Murska Sobota (607,5 točke). Pri mladinskih ekipah pa je zmagala OO ZSMS Gančani s 433 točkami pred OŠ Karel Destovnik-Kajuh Murska Sobota (420) in Rakičanom (376 točk). Najboljša strelca sta bila: Dalivoj Tita (Tišina) pri ZRVS z 38 in Andrej Rebrica (Gančani) s 34 krogi. Srečanje so z nastopom popestrile mažoretke tovarne Mura iz Murske Sobotice. Kot je ob koncu poudaril predsednik OK ZRVS Murska Sobota Koloman Ritupe, je letošnje srečanje uspelo, škoda le, da se ga ni udeležilo več ekip. Organizator naslednjega srečanja bo KO ZRVS Martjanci. F. Maučec

PRAVOČASNO PREUSMERITI PROMET

Prometni problemi občine

Glede na posebnosti dejavnosti prometa v združenem delu (prevoz tekočega tovara po cesti), je položaj te dejavnosti poleg drugih okoliščin močno odvisen od proizvodnje naftnih derivatov v Inči Nafti Lendava. Ker se v Lendavi ne gradi nova rafinerija, se je seveda v prometni dejavnosti veliko stvari zapletlo.

Izvršni svet je prevoznike večkrat opozoril, naj se hitreje prilagajajo nastalemu položaju. Razvoj te dejavnosti v lendavski občini, vse kaže, poteka prepočasi. Potrebno bi bilo razširiti servisne storitve, obstoječe zmogljivosti pa bolj izkoristiti. Vsem je že jasno, da bo potrebno obnoviti vozni park. Težave so bile tudi glede urejanja medsebojnih odnosov v tozidu Promet in delavnice ter tudi zavoljo delitve dela med zasebnim sektorjem in družbenim sektorjem prevoznikstva. V pričakovanju uspešnih geoloških raziskav v Benici je potrebno že danes razmisliti o možnosti prevoza premoga in za to tudi kupiti primerna vozila.

Izvršni svet je pred nedavnim ugovoril, da je bilo sodelovanje z železniškim podjetjem dobro, v kratkem je lahko pričakovati ureditev cestnih prehodov od Lendave do M. Središča in začetek ureditve nakladalno-razkladalnega prostora na železniški postaji Lendava. Jani D.

Gasilci Murskih Petrovec se ne dajo. Z združenimi močmi so v rekordnem času postavili temelje in do prve plošče sezidali gasilski dom. Še letos želijo v njem organizirati kako prireditev. Če bodo tako nadaljevali, jim bo prav gotovo uspelo. bp

USPEŠNA VAJA ENOT TERITORIALNE OBRAMBE OBČINE LENDAVA

SOVRAŽNI DESANT NI USPEL

V doktrinah sodobnih armad močno računajo na uporabo različnih sil, ki bi jih v določenih razmerah poslali v zaledje svojega nasprotnika, da bi dosegli določene cilje. Taki cilji so lahko različni. Med taktične cilje se uvršča zavzetje pomembnih objektov, cestnih križišč. Za doseg teh ciljev pripravljajo desante. Cilj desantov je torej predvsem ta, da v nasprotnikovem zaledju zasedejo objekte ali območja, ki so primerna za pripravo večjih napadov. S takšno predpostavko je bila zasnovana tudi pred kratkim končana vaja enot teritorialne obrambe občine Lendava. Te enote naj bi se zoperstavile sovražnikovemu helikopterskemu desantu.

Potem ko so opravili mobilizacijo enot, so se te pomaknile na nove položaje, ki so bili že prej evidentirani kot najbolj možna območja sovražnikovega desanta.

Enote so prenočile v vaseh, ki so jim dale zatočišče, v Radmožancih, Turnišču, Strehovcih in Kobilju. Že na začetku nekajdnevne vaje so enote posvetile največ pozornosti bojnemu usposabljanju in vzgoji, zavedajoč se, da bo le močan kolektiv lahko kos nalogam, protidesantni boj pa je odgovorna in težka naloga. Načelo je natanko znano: zmage ne pripori samo orožje, pripori jo ljudje, ki so dobro organizirani in moralnopolitično trdni. Seveda pa enote ne bi mogle delovati, če ne bi imele svoje baze, krajevne skupnosti in občanov.

V štabu, ki si je poiskal zavetje v Strehovcih, so dolgo tuhtali,

Po vsaki vaji je najvažnejše očistiti orožje, da bo v vsakem trenutku pripravljeno za nove akcije. Tega ne smejo borci nikoli pozabiti, kljub naporom, ki jih je terjala nekajdnevna vaja. Enote teritorialne obrambe lendavske občine so bogatejša za nova spoznanja, pripravljene pa so tudi za protidesantni boj.

kako naj se zoperstavijo sovražnikovemu desantu. Boj proti zračnim desantom je zelo zahteven. Desant nam lahko pripravi presenečenje, saj vnaprej težko določimo, kje bo nasprotnik uporabil desantne sile, in ne, kako močne so. Enote, ki jim je protidesantni boj zaupan, se zaradi tega pripravljajo že v miru in vadijo vse možne variante.

Medtem ko so enote teritorialne obrambe pripravile v vaseh, kjer so prebivale, mitinge skupaj z vaško mladino, pa so v štabu sklenili, da bodo že ponoči umaknili svoje enote na druge položaje, saj so bili obveščeni, da bo sovražnik skušal izvesti desant na območju Dobrovnika, da bi blokiral prometno vozlišče do prihoda svojih večjih sil. Spopri-

jeti se je bilo torej treba s sovražnimi diverzanti, ki naj bi jih sovražnik pripeljal s helikopterji.

Enote teritorialne obrambe so se po premiku na položaje utrdile v rajonih, kjer bi bil verjeten desant. Jutro z rahlimi meglicami je bilo tiho, kot da bi napovedovalo skorajšnje dogodke. Helikopterski desant se je pričel. Sovražnik je sklenil, da bo presenetil branilce, zato je del desantnih enot spustil blizu Dobrovnika, del pa blizu vasi Bukovnica. Toda tudi v štabu teritorialnih enot so računali na takšno potezo sovražnika, zato so del svojih enot poslali v okolico Bukovnice, del pa v bližino Dobrovnika. Sovražniku je uspelo spustiti diverzante, toda te so po hudem boju odšli in so se morali umakniti.

Vaja je pokazala, da so enote teritorialne obrambe dobro izurjene tudi za takšno dejavnost, seveda pa bo potrebno še veliko storiti, da bo sleherni enota delala složneje, samostojno in da bo tudi poveljevanje bolj povezano. Bojno usposabljanje in vzgoja enot teritorialne obrambe bosta imela pravi pomen le takrat, če bosta vedno kar najboljše organizirana, če bodo racionalno trošena sredstva, ki so namenjena za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito.

Jani D.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

Nesreča v bodočem rudniku v Benici

Poleg številnih tatvin v minulem tednu smo zabeležili tudi hudo delovno nesrečo v bodočem rudniku v Benici, toda za začetek preglejmo prometne nesreče.

Zaletela sta se v traktor

18. maja se je zgodila prometna nezgoda pri Babincih. Voznik traktorja Rajko Kranjc iz Bebinca je vozil po lokalni cesti proti Babincem. Ko je pripeljal v levi nepregledni ovinek, mu je iz nasprotne smeri po levi pripeljal voznik kolesa z motorjem Branko Nedeljković iz Stare Nove vasi, ki je peljal se sopotnika Branka Trutnika iz Bučecovca. Traktorist je poskušal

zavirati, da bi preprečil nesrečo, toda motorist se je zaletel v zadnje kolo traktorja in skupaj s sopotnikom padel. Oba so prepeljali v bolnišnico.

Domnevno vinjen na motorju

20. maja se je zgodila prometna nezgoda v Črešnjecih. Voznik neregistriranega motornega kolesa Danilo Wanjerl iz Segovca se je peljal proti Orehovcem. Ko se je pripeljal v Črešnjecce, je dohitel avtobus, ki se je ustavil na postajališču. Hotel ga je prehiteti takrat, ko mu je iz nasprotne smeri pripeljal osebni avtomobil. Naglo je zavil na desno in se zaletel v stojajoči osebni avtomobil Sama Tuša iz G. Radgone. Wanjerl in njegov sopotnik Dušan Gumzar iz Pogleda sta padla in se poškodovala, Gumzar huje.

Zavozil v skupino pešcev

21. maja se je zgodila prometna nezgoda na magistralni cesti pri Bratonicah. Iz Beltincev proti Bratonicam sta peščila Nikolaj Žižek in njegov brat Jože oba iz Trnja. Nasproti sta prišli še Metka Čulak iz Središča ob Dravi in njena prijateljica Alenka Višnje. V tem trenutku je z neprimerno hitrostjo pripeljal iz smeri M. Sobotice voznik osebnega avtomobila Anton Grgan iz Gorčanih. Zaradi neprimerne hitrosti in mokrega cestišča je zapeljal v skupino pešcev. Hudo se je poškodoval Nikolaj Žalik, lažje pa Metka Čulak.

Nesreča na pokopališču

18. maja se je pri igri na pokopališču v Topolovcih poškodoval otrok M. S. iz Murske Sobotice. Njegova mati je

urejala grobove svojcev, otrok pa se je oddaljil in splezal na eno izmed spominskih plošč. Ta se je porušila, pod sehoj pokopala otroka in ga hudo poškodovala.

Otroka povzročila požar

18. maja je izhruhlil požar na lesenih uti Karla Gombošija v Pečarovcih. Zgorela je uta, v njej pa več kmetijskih strojev in slama. Ogroženo je bilo tudi stanovanjsko poslopje, vendar so najhujše preprečili domači gasilci in iz okoliških vasi ter M. Sobotice. Škode je za 7 milijonov dinarjev. Požar sta povzročila otroka, ki sta se igrala z vžgalicami.

21. maja pa je zagorelo gospodarsko poslopje Franca Krauthakerja v Bratonicah. Zgorelo je gospodarsko poslopje s kmetijskimi stroji in slamo, vse vredno 20 milijonov dinarjev. Vzrok za požar še raziskujejo.

Nesreča v rudniku

17. maja se je zgodila huda nesreča v bodočem rudniku v Benici. Tega dne sta v rovu delala rudarja Ljubež Hrgati iz G. Bajavca in Ibrahim Alič iz Koprivnice. Iz rova sta sporočila delovodji, da potrebujejo kovinske loke za podpiranje. Delovodja Marjan Balazic je na voziček zložil 6 kovinskih lokov in nekaj pločevine in poklical dežurnega električarja, ki je voziček pripel na električni vitel in ga začel spuščati v rov. Pri tem vitla ni dobro zategnil, ta se je odvil in voziček je zgrmel v rov. Prebil je varnostno ograjo in se iztiril v bližini obeh rudarjev, ki ju je hudo poškodoval.

J. D.

AGROSERVIS, p. o.
69000 Murska Sobota, Kroška cesta 58
telefon: (069) 21-630

VOZNIKI:
Testiranje s testerjem SUN MODULAR ENGINE ANALYZER za otrove motorje in DTA za dieselske motorje vam omogoča z majhnimi stroški ugotoviti napake pri delovanju motorja in iztrošenosti agregatov. Cena testiranja 19.347 din za dieselske motorje 24.900 din za otrove motorje. Na te cene dajemo 25 % popusta. Oglasite se pri nas in zadovoljni boste!

PRODAJA vozil zaslava in rezervnih delov

zaščita **Dinitrol** zaščita **anti-explo**

POGOVOR Z JANEZOM KONRADOM — INŠPEKTORJEM MILICE PRI UNZ MURSKA SOBOTA

MILICA OPRAVLJA POMEMBNO HUMANO DELO

Delo, ki ga opravlja milica, je obsežno, zahtevno in odgovorno ter opredeljeno z zakonom o notranjih zadevah. Tokrat ne bomo govorili o številnih ukrepih, ki jih morajo miličniki izvajati pri svojem delu, temveč o njihovih humanih akcijah, ki so pogoste, a o njih včasih niti ne zvevmo. O tem humanem delu smo se pogovarjali z Janezom Konradom — inšpektorjem milice pri Upravi za notranje zadeve v Murski Soboti.

— Če zanemarimo zakonsko opredeljene naloge, miličniki opravljajo tudi delo, ki jim ni posebej naloženo. To je humano delo in s tem pomagajo občanu pri njegovih težavah. Predstavite nam miličnika v tej vlogi.

»V naši družbi izgrajujemo in utrjujemo sistem dela, po katerem naj bi bil miličnik v prvi vrsti v pomoč občanu in pristopal k repre-

sorodnika, iz levega je ušel podivjani bik in ga je potrebno ustreliti, izgubil se je pes in v raznih drugih primerih.«

— Imate številke o najpogostejših oblikah tega humanega dela?

»Na območju Pomurja so miličniki v preteklem letu 720-krat intervenirali pri družinskih sporih, kjer so problem rešili brez poznejših represalij; 199-krat so vračali najrazličnejše pisne pošiljke; 106-krat so pomagali osnovnim šolam in VVZ; 87-krat so iskali begavce; 85-krat so sodelovali pri varovanju javnih shodov in prireditvev; 23-krat pri reševanju človeških življenj ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah; 19-krat so sodelovali pri iskanju pogrešanih oseb itn.«

— Občani torej nimajo pritožb na delo milice, četudi morajo ti večkrat posegati tudi v njihov žep?

»Kljub dokaj težkemu času, ko je potrebno vseeno izvajati nepričakovane ukrepe, milica ni izgubila ugleda in tudi javno mnenje o milici ni negativno. To potrjuje tudi ugotovitev, da je izredno malo pritožb na delo milice in pa v zadnjem času vse večji interes po zaposlovanju v organih za notranje zadeve. K takšnemu ugodnemu stanju pa je gotovo prispeval tudi razvoj narodne zaščite. Moram povedati, da se je miselnost občanov o samozaščitni funkciji že močno spremenila in da moramo začrtane delovne usmeritve dosledno peljati naprej h končnemu cilju, k družbi brez kršitev družbenih norm. V tej opredelitvi bi tudi želeli, da občani ne bi gledali miličnika kot sebi sovražnega človeka, temveč kot prijatelja, zaščitnika, varuha skupnih interesov, ki je v vsakem času in vseh okoliščinah ter vsakomur enako pripravljen nesebično pomagati, tudi za ceno svojega življenja. Miličniki-bodo tudi v prihodnje uresničevali geslo: pomagaj, svetuj, preprečuj in šele nato kaznuj. Humana družba namreč ne more imeti nehumanega miličnika.«

Feri Maučec

Štefan Vlaj

Tiho in skromno, tako kot je živel, nas je 20. 5. 1988 nepričakovano zapustil Štefan Vlaj, sodnik v pokoj. Rodil se je 4. 2. 1911 v Predanovcih. Diplomiral je na pravni fakulteti v Beogradu leta 1935 in leta 1943 promoviral kot doktor prava. Kot izobraženec naprednih nazorov je deloval v klubu Prekmurških akademikov. Konec leta 1944 je bil prisilno mobiliziran v delavski bataljun in nato odpeljan na prisilno delo v Nemčijo. Po vrnitvi se je takoj vključil v obnovo domovine in urjevanje ljudske oblasti. Do izvolitve za sodnika Okrajnega sodišča v Murski Soboti, 4. 9. 1945 je sodeloval v delu sodišča narodne časti. S 1. 1. 1959 je bil izvoljen za sodnika Okrajnega sodišča v Murski Soboti. Sodnik tega sodišča je ostal vse do upokojitve 31. 12. 1978.

Za svoje delo je leta 1961 dobil red dela s srebrnim vencem in še vrsto priznanj.

Bil je odličen pravni strokovnjak, ki je živel s svojim delom, in človek izjemnih lastnosti. V zadnjih letih se je posebej posvečal civilnemu pravu. Dobro je znal povezovati pravno teorijo s prakso. Z veliko predanostjo, potrpežljivostjo in razumevanjem je vzgojil vrsto pravnih strokovnjakov. Pri prenašanju svojih bogatih strokovnih in življenjskih izkušenj mladim generacijam pravnikov se je dobesedno razdal. Z enako pozornostjo, prizadevanostjo, tankočutnostjo in strokovnostjo je obravnaval in reševal vse zadeve. Zavedal se je in čutil, da ne sodi dejanjem, ampak ljudem. Pri svojem delu ni poznal površnosti in nedoslednosti. Ni bil le izjemen pravnik z velikim znanjem, ampak tudi izjemen človek, človek velikega srca. Segave ironije, široko človeško odprt in tovariški. Bil je človek, ki se je držal življenjskega vodila, da sta dobra beseda in smešljaj najkrajša razdalja in vez med ljudmi.

Ladislav Pentek

PRI DAJČEVIH V SOTINI

OB MLINU, ŽAGI IN OLJARNI ŠE ELEKTRARNA

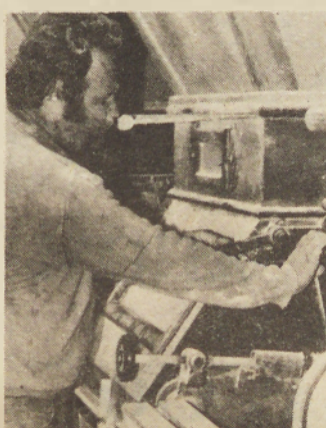
VALJČNI MLIN, ŽAGA IN OLJARNA DAJČ — SOTINA, piše na nadstropni stavbi ob potoku, nekoliko odmaknjeni od ceste med Rogašovci in Kuzmo. Na obsežnem dvorišču je od časa do časa tako mirno, kot da se za zidovi nič ne dogaja in da je napis nad vrati le obledel spomin na nekdanje razgibane obrtniške čase. Pa ni tako. V slabi uri se vse spremeni. Skoraj z avtobusno točnostjo se začnejo ustavljati traktorji, obloženi s hlodovino in vrečami, pa še nekeji ljudi se pripeljejo zraven. Tako je pri Dajčevih, kjer se obrtniška tradicija nadaljuje s povojno prekinitvijo vse od grofovskih časov naprej. Pri oravljanju vseh treh obrtniških dejavnosti, ki jih sedaj vodi Ludvik Dajč, velja pravilo — dogovorjeno je treba opraviti dosledno in v čim krajšem času! Tega se dobro zavedajo tudi stranke, ki dovažajo surovine vse od Skakovec do Hodošca.

Ostanki turbin in velikih lesnih zobatih koles spominjajo, da je v davni stroje poganjala voda, ki se je nabirala v dolgem zajezenem koritu Mlinščice. Pozneje so nadaljevali z motorji na lesni plin, pa tudi lokomobile so prišle na svoj račun, končno pa so vse poenostavili z električnim pogonom, ki pa je vse prej kot poceni. Oče Anton Dajč, ki se je med dolgoletnim delom nalezil poklicne bolezni, je zdaj upokojen, vendar ne drži križem rok. Se poprime za kakšno delo, dosledno sprejema naročila, vodi evidenco, skupaj s sinovoma Ludvikom in Milanom pa izpopolnjujejo predelovalne procese in snujejo načrte za prihodnost. Tradicija se bo nadaljevala, to je več kot očitno, saj se petletni Milan in osemletni Tomi rada zadržujeta ob očetu in dedu in tudi precej zgovorna sta, posebno, ko gre za pogovor o mlinu in žagi.

Omenili smo snovanje načr-

Obrtniška tradicija pri Dajčevih v Sotini očitno ne bo prekinjena. Tako vsaj pravijo oče Anton (v sredini) ter sinova Ludvik in Milan. Za vse skupaj namreč kajeta precej zanimanja tudi mala Milan in Tomi.

Milan Dajč ima skoraj vedno dovolj dela v valjčnem mlinu, jeseni in pozimi pa z enako spretnostjo opravlja dela v oljarni.

Ludvik Dajč (v sredini) je nosilec vseh treh obrtnih dejavnosti, največ časa pa prebije ob organiziranju in vodenju dela na žagi.

tov. Eden zelo resnih in v naši pokrajini izjemnih je ureditev majhne elektrarne, ki bo dajala dovolj energije za predelovalne obrate, občasno pa tudi za širše električno omrežje. Prav škoda se jim zdi, da se voda po Mlinščici tako nekoristno pretaka v dolino, zato so lani že očistili in uredili kilometer dolgo korito do zajezje, jeseni in na začetku prihodnjega leta pa bi radi dokončali dela pri dokončni ureditvi elektrarne s precej močnim agregatom. Vmes se sicer tu in

tam zatika, kot pri vsaki koristni novotariji, vendar so optimisti. Vse skupaj bo sicer precej stalo, vendar upajo, da se bo tudi primerno obrestovalo.

Delo na žagi poteka hitro, saj stranke v naročenem času, poleg hlodovine, predvsem iglavcev, pripeljejo s sabo tudi nekaj ljudi, ki jim mojster Ludvik na hitro porazdeli delo in jih pouči o najnujnejšem. V nekaj minutah je hloď pritrjen na drsečem podstavku, ostro opiljene žage se začrejo v les in na drugi strani je že

dovolj dela za razkladalce desk in tramov. Vse do sredine junija imajo dovolj naročil, posebno še, ker so se lotili tudi solidnega oblikovanja ladijskega poda, ki je čedalje bolj iskani. Žaga je najbolj obremenjena spomladi in na začetku poletja, jeseni in pozimi pa je naval v mlinu.

Za mlinarske posle je posebej zadolžen Dajčev sin Milan, ki pravi, da meljejo vse od prosa, koruze, do rži, prevladuje pa seveda pšenica. Čedalje več je spet takih, ki hočejo moko iz svojega zrnja, zato mnogi kar v mlinu počakajo na moko. Tista nekdanja merica je zdaj le nekakšna orientacija za zaračunavanje mletja, opravljeno delo pa stranke plačujejo z denarjem. Tako je bolj enostavno in sodobno. Lani so zmleli kar dvajset vagonov žitaric, letos pa bodo očitno še več.

Pa še na kratko o oljarni, v kateri so lani predelali 5.500 kilogramov oljaric. Največ seveda bučnega semena, pridelovanje sončnic pa je v nenehnem upadanju, ker je predrago. Tudi tu stranke najraje počakajo na olje, saj ga Milan v eni uri predela in iztisne iz petnajst do dvajset kilogramov.

Tako je torej pri Dajčevih v Sotini danes in prepričani so, da bo v prihodnje ob sprotne obnavljanju in posodabljanju še boljše. Najbolj nečakani so okrog elektrarne.

Janko Stolnik

Obmejna vas nekega dopoldneva

Bolj kot o ljudeh bo v tem reportažnem zapisu iz Fikšincev beseda o kraju — obmejni vasi, ki smo jo obiskali pred kratkim in zaradi nenapovedanega obiska v dopoldanskem času imeli kaj malo priložnosti za pogovor z ljudmi. Prvega človeka smo srečali na gostilniškem dvorišču, ker je bil torek, pa je bila gostilna zaprta in tako nadejanih podatkov nismo dobili.

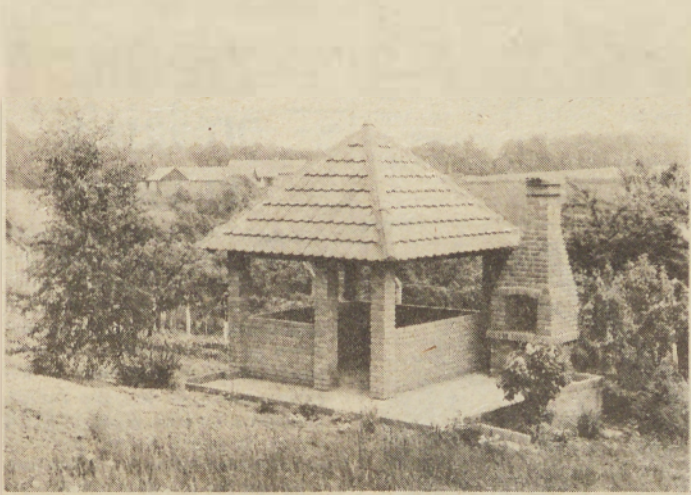
Zadovoljiti smo se morali z enozločnicami, pritrditvijo in zanikanjem Feliksa Zrima. Domačin je, ki občasno priskoči na pomoč gostilničarki Mariji Gomboc, in zmotili smo ga pri sekanju drv. Sam domuje v hiši številka 39, izvira iz Fikšincev, v Gerlinčih je obiskoval prve, na Cankovi pa preostale štiri razrede osnovne šole. . . Od sonca ožgan je prepričan, da je veliko zunaj, pojasnil pa tudi, zakaj se vaška cerkev imenuje cerkev Marije snežne. Menda je pred davnimi časi 5. avgusta na tem območju padel sneg in sakralni spomenik, ki so ga gradili, so poimenovali po tem čudežu, če lahko tako imenujemo za poletje nenavadni dogodek, kot je sneg. Poleg cerkve

bila zaklenjena, kasneje pa smo zvedeli, da je z ženo pospremil sina — rekruta. Smo pa kar obstali in se zvedavo ozirali po izjemno urejenem dvorišču, ki bi ga bil vesel vsak borec za čisto okolje, pa tudi kdo drug, čeprav slika na pročelni steni ni povsem

ški Panoniji, nista bila praznih rok. Hitela sta nazaj v gozd, iz katerega sta pripeljala vejčve. da pozimi v hiši ne bo mrzlo. Ob stari je zrasla nova, tako kot v večini primerov v tej obmejni vasi, kjer novo izpodirva staro. Pozna se, da je meja v bližini, pa tudi,

— Malo pred dvanajsto je bila obmejna vas, s katere se v jasnih dneh lepo vidi v sosednjo Avstrijo, kot izumrla. Pozna se, da je v njej veliko kmetov-dvoživk, ki poleg dela na poljih združujejo delo tudi v tovarnah. aktualno pa je tudi sezonsvo.

— Tak kamin in prostor za použitek ob njem, brez bojzani, da bi se bilo zaradi naliva potrebno umakniti, za kmečke domačije ni običajen. Nasploh je presenetila urejenost in skorajda razkošnost domovanja vaškega predsednika, ki pa ga ob našem obisku žal ni bilo doma.

Foto: Nataša Juhnov

je na isti strani vasi še karavla, saj so Fikšinci vas ob meji. Od daleč smo videli dva graničarja, približati se jima zaradi slabih izkušenj iz preteklosti, da jim ne bi povzročali sitnosti zaradi vprašanj, na katera ne bi smela odgovoriti, nismo. Raje smo se napotili k predsedniku vaškega odbora Vilijemu Grahju, vendar nam sreča ni bila naklonjena. Vrata v njegovo razkošno domačijo so

zadovoljila estetskih potreb. Je pa potrdila, da je lastniku veliko do zunanega videza in veljave. Škoda, da se nismo mogli pogovoriti z njim, saj bi nam gotovo povedal kaj zanimivega, tako kot Rihard Holsedl na traktorju, katerega glas pa je preglasil hrup motorja, in tudi mudilo se mu je, zato ga nismo zadrževali.

Tudi Škodnikova, oče Jože in sin Drago, ki je zaposlen v sobo-

da ljudje delajo doma in na delovnih mestih. Največ jih je zaposlenih v tovarni orodja v Rogašovcih, poleg Liva pa so še druge tovarne; v katerih se, kljub daljam, zaposlujejo. Avtobusna zveza je dobra in tako oddaljenost ni prevelika ovira, čeprav še ne dolgo od tega asfaltirana cesta v smeri Gerlinec in Fikšincev že ima večje luknje, ki ovirajo vožnjo.

Najzgovornejši med tistimi, s katerimi smo se pogovarjali, je bil Jože Škodnik, ki nam je zupal, da je bil šestnajst let na delu v Nemčiji in da bi stežka spravljal doma dovolj denarja za novo hišo in vse, kar ima. Stroji na hribovitem območju niso kaj prida uporabni, ker je nevarno rokovati z njimi, ročnega dela, kot je na primer košnja, pa zato več in počasnejše je kot strojno.

Iz Fikšincev smo odhajali z vtisi, da je to urejena in napredna vas, potrditve tega v besedah sicer nismo dobili, prav zato pa tudi s prepričanjem, da je težko pisati o okolju, v katerem ne živiš in ga ne doživljaš česče, kar je pogoj, da ga lahko v celoti predstaviš. Posebej v prebliku dopoldneva, kakršno je bilo majsko, s soncem na tej in meglico na avstrijski strani.

Brigita Bavčar

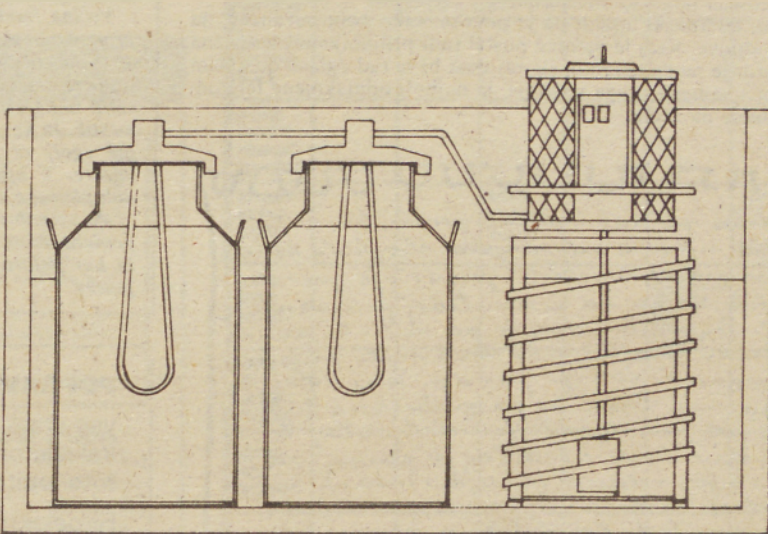
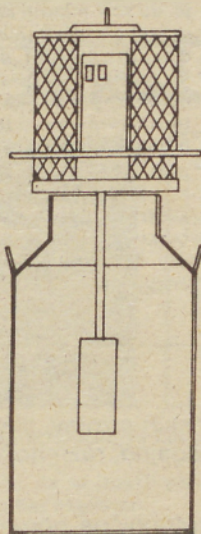
Lth

Loške tovarne hladilnikov Škofja Loka

HLADILNIKI MLEKA ZA SODOBNE KMETIJSKE PROIZVAJALCE

HM 1+1

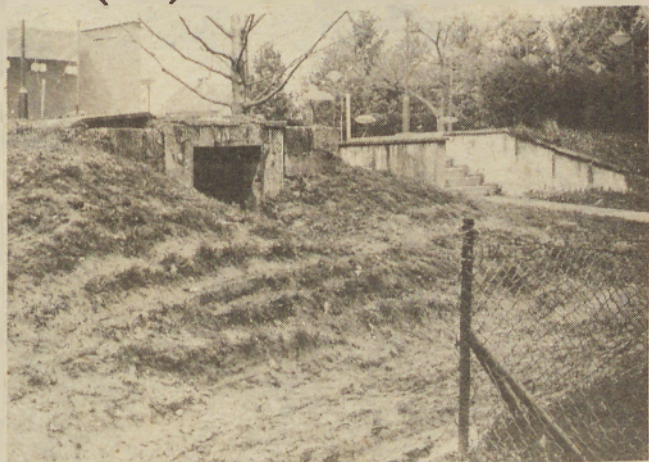
HM 2+2

Lth

64220 Škofja Loka, Kidričeva 66, Jugoslavija, tel. (064) 60 091

(Ne)turistični Radenci

Tole ni bunker na fronti med prvo svetovno vojno! To je samo ozadje restavracije Vikend v Radencih. Upajmo, da tujim gostom ne bo prišlo na misel kaj čudnega! bp

Če kobilica nima dovolj mleka, je potrebno žrebička nahraniti z dudo. Kaže, da mu kar prija. Jakob Vajs z Radenskega Vrha je lani prijetno popestril turistično ponudbo Radenec in s konji ter starinsko kočijo prevahal zdraviliške goste. Ali tudi tega žrebička čaka podobna usoda kot njegovo mamo?

bp

Spomnili so se na konje

Število konjev v Sloveniji iz leta v leto upada, zato je iz republiških upravnih organov prišla pobuda za pospešitev in obnovitev reje. Zaradi gospodarskega in obrambnega pomena naj bi se intenzivneje pospeševali rejo konjev pasme haflinger.

Da bi v letošnjem in naslednjih letih aktivnosti pri nakupu in vzreji potekale čim bolj organizirano, je potrebna širša družbena akcija, v katero se vključujejo tudi občinski upravni orga-

ni. In kako bodo potekale aktivnosti okrog nakupa zrebet pasme haflinger? Že ob koncu septembra bo na sejmišču v Kranju večja prodaja. Žrebičke bodo napredaj na dražbi, žrebički pa v prosti prodaji.

Pobuda je torej prišla »od zgoraj«, vendar škoda, da tako pozno. Tudi v pomurski pokrajini je v zadnjih letih število konjev močno upadlo, posebno tam, kjer so jih imeli predvsem za vprego. Upajmo, da se bo stanje počasi izboljševalo.

Zlato poroko sta zakonca Marija in Anton Jakoša iz Domanjševca praznovala prvo soboto v maju. Rada se spominjata začetkov skupnega življenja, ko sta si z delom v Franciji zaslužila za gradnjo doma. Rodilo se jima je šest otrok, zdaj pa imata že osem vnukov.

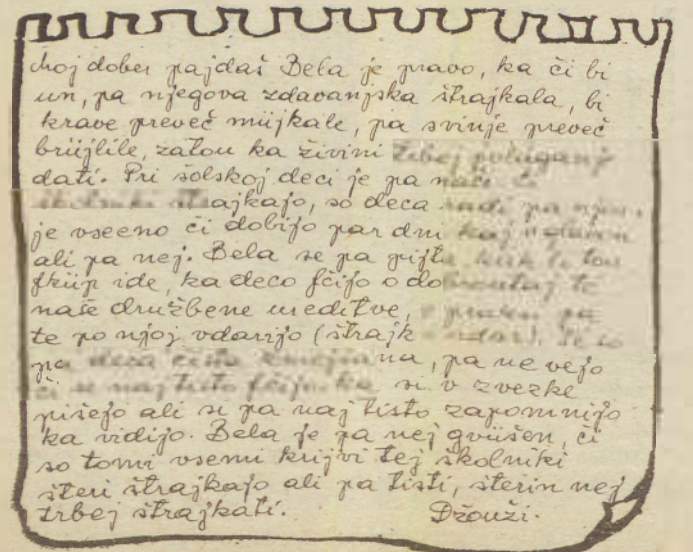
Najdražja telefonska govorilnica

Pri nas je treba premagati veliko težav, da krajani napeljejo telefon, ne da malo bolj oddaljenih zaselkov, saj se zatika celo v nekaterih pri-mestnih krajih. V svetu je seveda drugače. Telefon je dobrina, ki jo skušajo zagotoviti vsakomur in jih pri tem ni strah težav, čeprav so včasih tehnično in finančno zelo velike.

Lep zgled prihaja iz Avstralije. Za državno telefonsko podjetje Telecom ni bilo spraševanja: da ali ne, ko so se odločali, ali bodo napeljali telefon tudi v majhen zaselok William Creek, v katerem živi samo pet ljudi. Postavili so telefonsko govorilnico, čeprav jih je zadeva stala milijon dolarjev.

Prijaznost Telecoma pa seveda vsem ni všeč. V avstralskem parlamentu so se oglasili kritiki, ki so podjetje obtožili, da preveč razsipava državni denar. Telecomovci pa pravijo, da je največ denarja šlo za postavitev sončnih agregatov, ki zagotavljajo delovanje vsega južnoavstralskega omrežja, sama napeljava v William Creek pa je dejansko stala le tri tisoč dolarjev.

Zdaj je iz vsega nastala telefonska zanimivost. Iz Evrope in Amerike radovedneži pogosto kličejo najbolj osamljeno telefonsko številko na svetu, telefonski aparat pa je pogosto tako poln kovancev, da preprosto odpove. Kraj je namreč postal tudi priljubljena izhodiščna točka za safarije na kamelah in skoraj vsak bi se rad ogledal domačim in znanec s samega praga pustinje, iz najbolj odmaknjene telefonske govorilnice na svetu.

doj dober pajdai Bela je pravo, ka ču bi un, pa njegova zdraoanjska šrajkala, ki krabo preveč miškale, pa snuje preveč briljile, zato ka živni žibaj pohajarj dati. Pri solskoj deci je pa nabi to štrabki šrajkafo, so deca nabi, pa nabi je vseeno ču dobišo par dni ka »stari« ali pa nej. Bela se pa nabi ka toš friip ide, ka deca fofo o do »stari« te nabi družbene medilove, te po nabi vdarjo (šrajkafo »stari«). Se to pa deca ču »stari« na, pa ne vejo to se nabi fofo ka nabi v zverke nabi ali se pa nabi kito zapominjo ka vidijo. Bela je pa nej gošon, ču so toni vsemi kuji te školniki stei šrajkafo ali pa isti, stein nej žibaj šrajkali. Džouzi.

Kljubovanje naravi

Ilustratorji znanstvenofantastičnih zgodb in romanov so pred nedavnimi začeli risati arktična mesta pod kupolami, ki naj bi bile popoln izolator za ohranjanje povsem normalne temperature. V resnici pa prvega takšnega pokritega naselja niso postavili na ledu, ampak v pušavi.

Avstralsko mestoce Youlura je v osrčju dežele, tam, kjer na leto padeta le po dva centimetra dežja. Tako je bilo vse do takrat, ko je eden od najbolj znanih avstralskih arhitektov Philip Cox skupaj z britanskimi strokovnjaki izdelal načrt za novo mesto. V Youluri so vse hiše zavarovane pred vročim soncem, resda ne z eno kupolo, marveč z mnogimi velikanskimi šotori iz poliestra, ki so prekriti še s posebno ometno snovjo. Rok trajanja tega »mestnega dežnika« je, žal, le petnajst let. Šotori so razporejeni na več kot deset tisoč kvadratnih metrih. Hiše pa imajo take strehe, da odbijajo sončne žarke.

Zelenice prodajajo na metre

V dveh češkoslovaških tovarnah so pred nedavnim po zamisli inženirjev Štoka in Kadleca začeli tkati zelenice, ki so sestavljene iz dveh plasti nekakšne rogože, med njima pa je travno seme. Ko bala zelene preproge pripeljejo na določeno mesto, jo je treba razviti, pritrditi s kolčki, posuti z nekaj zemlje in zaliti. Kmalu poženejo nežne zelene bilke. Tekstilna podlaga celi dve leti drži zelenico pokonci, varuje koreninice, potem pa razpade in se pomeša z zemljo.

V Češkoslovaški tkane zelenice uporabljajo za pokrivanje pobočij ob avtocestah, v parkih, na sejmiščih in stadionih, vse bolj pa se za nje zanimajo tudi lastniki počitniških hišic.

Nazaj v rezervate

Vse več je tistih ameriških Indijancev, ki se po dolgih letih bivanja v velikih mestih vračajo v rezervate, na ozemlje svojih prednikov. Največ jih je v mesta prignali zvezni program Eisenhowerjeve vlade, ki naj bi s premiščanjem Indijancev v mesta zmanjšal stroške, ki so jih imeli v rezervatih. Starodavni prebivalci ameriške celine naj bi se tako tudi enakovredno vključili v ameriško družbo.

Poznavalci razmer v indijanskih rezervatih se temu pojavu čudijo, saj vedo, da je življenje v rezervatih daleč pod življenjskim povprečjem v mestih. Nezaposlenost je izredno visoka in dosega do 85 odstotkov, alkoholizem ima razsežnosti epidemije, stopnja samomorilnosti je trikrat večja, kot je ameriško povprečje, smrtnost dojenčkov pa štirikrat.

Večina izseljencev iz mesta so upokojevalci. S pokojnino in dohodki od socialnega zavarovanja je zanje življenje v rezervatih nekajkrat cenejše kot v mestih. In kot pravijo sami, ne gre zgolj za razloge gmotne narave. V njih še vedno živi duh plemena in etnični ponos.

Po ocenah se bo v nekaterih predelih ZDA v rezervate vrnila kar polovica mestnih Indijancev.

POPRAVILJAM

vse vrste pisalnih in računskih strojev, elektronske kalkulatorje, registrske blagajne, razmnoževalne in fotokopirne stroje.

Biroelektronika, servis birotehnične opreme

MIRAN SUKIČ

Murska Sobota, Naselje B. Kraigherja 7
tel. (069) 22 123

SKRITA VOJNA ZAPUŠČINA

Trdnjava Spandau na obrobju zahodnega Berlina je ena najbolj privlačnih turističnih točk tega mesta. Obkrožajo jo parki, gozdički in rečica, v njeni okolici so zgrajena športna središča, ki privabljajo na tisoče ljubiteljev rekreacije, piknikov in zgodovine. Trdnjava iz šestnajstega stoletja je preživela vse osvajačce, le od zadnjih velikih v Evropi je ostala še danes ogrožena. V njej so namreč zaloge hudega strupa, ki Berlinčanom že ves čas greni življenje in jim povzroča nemalo skrbi.

Od leta 1936 do 1945 je bil v trdnjavi Spandau — ne gre je zamisliti za prav tako sloviti zapor Spandau, ki leži le tri kilometre stran in so ga lani do tal

porušili, potem ko je v njem umrl vojni zločinec Rudolf Hess — nacistični štab za smrtonosne živčne bojne strupe in drugo kemično orožje. Precej teh strupov, ki so jih nacisti izdelali med vojno, niso nikoli uporabili. Toda ob silovitem prodoru sovjetskih enot proti Berlinu leta 1945 v spandauski trdnjavi strupov niso uničili, ampak so jih v paniki na hitro zakopali.

Britanci, v katerih comi je bila trdnjava, so v nekaj letih odstranjevali zakopane zaloge strupov, a očitno ne vseh. Meritve namreč še naprej kažejo njihovo prisotnost v zraku, zemlji in vodi trdnjavskega jarka. Berlinčani so bili pred resno odločitvijo: ali pustiti zakopane zaloge v zemlji in

počakati, da se počasi razkrojijo, ali pa jih izkopati. Oboje je nevarno in drago. Kljub vsemu so se odločili za čiščenje. Z delom bodo začeli prihodnji mesec, trajalo bo približno tri leta, stalo pa okrog štirideset milijonov mark.

Nevarni drobni škodljivci

Priznani znanstveniki se zavzeto ukvarjajo s pripravi na zatiranje zajedalskih nematodov, majhnih glist, ki napadajo različne kulturne rastline. Prišli so že precej daleč.

Po zadnjih izračunih strokovnjakov naj bi najedalski nematodi vsako leto naredili za okrog deset milijard dolarjev škode v svetovnem kmetijstvu, samo v ZDA pa za pet milijard. Izračunali so, da jim uničijo okrog 42 milijonov ton hrane letno, škoda v zadnjem obdobju pa je vse večja.

To je vsekakor tako visoka številka, da kar kliče k ukrepom. Problem pa ni majhen. Živalice so namreč izredno odporne in prilagodljive, tako da zanje ni pravega uničevalnega sredstva. Tisti dovolj močni strupi, ki jih lahko uničijo, so nevarni za okolje in podtalnico in zato tudi prepovedani. Učinkovito se da boriti z nadlogo z večletnim kolobarjenjem. Z njim dosežejo, da se plodna zemlja, kjer se gliste preveč namnože, v nekaj letih očisti, ker pač ne sejejo poljščin, katerim so se zajedalci prilagodili. Takrat pomrejo.

Raziskovalci so v iskanju ustrežnejšega in hitro učinkujočega sredstva ubrali nove poti. Namesto sintetičnih strupov, ki nazadnje ogrožijo tudi ljudi same, so začeli iskati pomoč v naravi, da bi se škodljivcev na najbolj naraven način znebili in pri tem ne bi ustvarili škodljivih sprememb v okolju. Med najnovejšimi dosežki teh raziskovalnih naporov je tudi naravni pesticid, ki se je pri prvih poskusih dobro obnesel. Naravni pesticid so pridobili iz oklepov rakovic, rakov, polžev in drugih lupinarjev, torej iz živalskih odpadkov, ki jih je mogoče brez velike škode nabrati dovolj. Lupine s kislino zmehčajo, nato pa dodajo zelenjavna polnila. Mešanica v vodi ni topla in torej ne ogroža podtalnice. Naravni pesticid deluje na nematode posredno. Spodbuja različne mikroorganizme, ki so naravni prebivalci tal, da proizvajajo encime, ki so se izkazali kot uničujoči za nematode in njihova jajčeca.

Proizvodnja in prodaja clandosana, tako se snov imenuje, je v ZDA stekla to pomlad. Zaenkrat pa je tako, da je njegova uporaba ekonomsko upravičena le pri intenzivnem gojenju nekaterih dražjih pridelkov, kot so vrtna jagode in podobno.

Še koloradar ga ne mara

Mnogi se še spominjajo, kako smo tudi v naši pokrajini množično iskali nezaželene goste — koloradske brošče. Tudi nagrade so bile razpisane, dokler ni bilo učinkovitih škropliv. V Andih pa raste krompir, ki ga škodljivi koloradski hrošč še povohati neče. Na žalost ta krompir za človeka ni okusen. Njegovi gomolji so majhni, vrhu vsega pa je še neprijetnega okusa. Skupini raziskovalcev iz ministrstva za poljedelstvo ZDA pa se je z genetskim inženiringom posrečilo križati celice »smrdljivega« krompirja s celicami navadnega krompirja. List (a tudi gomolj) tega krompirja vsebuje naravni insekticid — leptin. Hrošč poskusi list nove vrste krompirja — in odleti, kolikor hitro more.

Po teh vsemogočih križanjih se človek upravičeno sprašuje, kaj vse bomo še uživali v prihodnosti.

SOVJETI S ŠAHOM SKORAJ PRETIRAVAJO

V Sovjetski zvezi namenjajo šahu izredno veliko, skoraj pretirano pozornost in hočejo biti na tem področju za vsako ceno neprekosljivi. Poglejmo si tokrat, kako poteka usposabljanje. Imajo dva načina za »izdelavo« šahistov. Prvi je povezan s šolanjem od otroških vrtcev od univerze.

Sovjetski malčki se začno učiti šah v nekaterih vrtcih že pri štirih letih starosti, učenje nadaljujejo v osnovni šoli, v obliki rekreacije ali zunajšolske dejavnosti, že z dvanajstim leti starosti pa se lahko vpišejo v kak športni dom in tako pozneje hkrati nadaljujejo šolanje na srednji šoli in izpolnjevanje v šahu. Vrhunec svoje šahovske izobrazbe lahko dosežejo na univerzah. Leta 1966 so v okviru centralnega inštituta za telesno vzgojo v Moskvi odprli tudi šahovsko fakulteto. Ko končajo štiriletni študij, lahko postanejo šahovski trenerji ali pa profesorji na srednjih šolah.

Vendar pa po tej poti ne ustvarjajo tistih pravih prvakov. Sistem tekmovalni med šolami, ki so pogosta, omogoča, da med osnovnošolci odkrijejo najbolj nadarjene, katerim se odpro vrata v palačo pionirjev. Ta ustanova je namenjena za počitek in šport, hkrati pa je pravcata tovarna sovjetskih prvakov. Ti mali šahisti imajo tedensko šest ur teorije in prav toliko ur prav intenzivnega igranja. Celotna pedagogika se sestoji iz programa, ki omogoča, da se med njimi čim prej razvije tekmovalni duh in da partije takoj analizirajo. Poglavitna skrb je, da se v mladih šahistih razvije smisel za računanje in kombinacije, kar je tudi najzahtevnejše pri tej igri. Tretje leto se število učnih ur poveča na devet, število turnirjev pa na tri tedensko. Najboljši pionirji si tako pridobivajo pravico za vpis v športno šahovsko šolo, kakršnih je v Sovjetski zvezi okrog dvajset, vsaka pa lahko sprejme do dvesto učencev. Tu imajo šestnajst ur teoretičnega pouka na teden, ne da bi

vračunali še posebni pouk. Samo zaradi tako temeljitih priprav lahko rekrutirajo poznejše vele-mojstre.

Kljub temu pa tudi v šolah ni treba iskati bodočih zvezd sovjetskega šaha. Pravo elito se da najti za vrati nekaterih dopisnih šol za prvak, ki trajajo dve leti. Pogoj za vpis vanje so zelo strogi. Eno od takih šol danes vodi svetovni prvak Gari Kasparov. V njej je le trinajst dijakov, starih do šestnajst let. Analizirajo partije, igrajo dvoboje z vrhunskimi prvaki in se tudi športno ter fizično pripravljajo.

V tej že klasični tradiciji sovjetskega šaha ob nenehnem učenju in napredovanju Kasparov in drugi veliki šahisti pripravljajo tiste, ki jih bodo lepega dne vrgli s prestola. Posebno pozornost vzbuja Gata Kamski, ki ga imenujejo šahovski Mozart. To je dvajsetletni Tatar, ki je lani zmagal na turnirju s 150 učenci, med katerimi je bilo kar petnajst mednarodnih mojstrov. V njem mnogi vidijo šahista, ki bo nekega dne premagal Kasparova, ki zdaj čudežnega otroka samo pozorno spremlja.

Kakšen dolgčas, če si sam ...

MANDLJI

Težave z mandlji niso pomembne samo zato, ker so zelo pogoste v otroškem obdobju, ampak predvsem zaradi dejstva, da lahko kronično ali akutno vnetje mandljev

Kdaj odstraniti mandlje

izzove obolenja drugih organov, npr. srca, ledvic ali pljuč. Za odstranitev mandljev se odločimo, kadar otroku povzročajo več težav kot koristi.

Mandlji predstavljajo del telesnega obrambnega sistema, učinkovitega proti infekcijam in drugim škodljivim vplivom iz okolja. Tvorijo različna protitelesa proti različnim mikroorganizmom (virusom, bakterijam in drugim), s katerimi pride otrok v stik z dihanjem ali kako drugače. V žrelu obstaja zaščitni limfatični obroč, več mandljev, od katerih so največjega pomena dve nebniči vidni na obeh straneh žrela in žrelca, ki ni vidna in je visoko v žrelu.

Nebniči se razvijeta po prvem letu in zakrkneta po puberteti. Žrelca pa se pospešeno razvije takoj po rojstvu in zakrni v desetem letu starosti. Kronično vnetje mandljev lahko bistveno zmanjša njihovo zaščitno vlogo. Tako oboteli mandlji so bolj škodljivi kot koristni. Stališča zdravnikov so zelo različna, vendar je večina mnenja, da je odstranitev mandljev potrebna pri kroničnem vnetju oziroma kadar mandlji zaradi svoje velikosti ovirajo normalno dihanje, požiranje ali govor. Priporočljivo je opazovati otroka 6 mesecev pred dokončno odločitvijo. V tem času se ugotovi, koliko mandlji otroku koristijo ali škodujejo.

ZA VOLANOM

Preglejte svoj avtomobil

Pomlad je, torej ne potrebujete več zimskih gum, pa tudi nekatere druge opreme ne. Vožnja je v tem letnem času zelo prijetna, seveda če prezmimo razmakan asfalt na naših cestah in kakšno novo rjavo liso na avtomobilski pločevini. Zoper slednjo težavo je tude nekaj kratkih nasvetov.

Zimskih gum ne potrebujete več. Snemite jih, s kredo in pusičami označite, v katere smeri so se vrtele in zapišite nanje, na katerih kolesih so bile (SD) pomeni spredaj desno in tako dalje). Sneti gume očistite, premazite z glicerinskim oljem, nasujate vanje smukec, in jih spravite v temnejši prostor.

Iz avtomobila vzemite vse tiste reči, ki so namenjene zimski uporabi, da ne boste vozili s seboj odvečne teže.

Avtomobila namenite prosto popoldne in ga z vseh strani temeljito očistite. Od rje najrta ali drugače poškodovana mesta na karoseriji označite in jih čim prej popravite. Sami ali s strokovno pomočjo.

Oglejte si avtomobilski trebuh! Morebiti je pločevina kje udarjena, zaščita proti rji odluščena, izpušna cev zalomljena. Tudi s tovrstnimi popravili ne kaže odlašati. Ne pozabite na pod v vozilu. Pod oblogami je raj za roj. Ko to opravite, izrabite prvo sonce in avtomobil temeljito prepražite in posušite.

Razmislite, koliko je vaš avtomobil star. Koliko kilometrov in po kakšnih poteh ste z njim že vozili. Če utegne biti podvojen že utrujen, naj ga pregleda strokovnjak. Kljub lepšemu vremenu ne pozabite, naše ceste so med najslabšimi v Evropi. Torej moramo vedno misliti na pravilno hitrost.

ALI STE VEDELI

Kako se določa sposobnost za vojaško službo?

Določa se na podlagi zdravstvenega stanja, telesnih, psihičnih in intelektualnih lastnosti ter moralnih kvalitativnih oseb, ki se jih jemlje v oborožene sile.

Čeprav so telesne in psihične lastnosti upoštevali že v vojskah antične Grčije in Rima, se je začela pri novem vojakov sistematična kontrola šele v 18. in 19. stoletju. Še večjo pozornost pa so izbirni in razporejanju rekrutov namenili od začetka 20. stoletja, kajti nastajale so nove vrste, rodovi in specialnosti, od katerih je vsak zahteval od pripadnikov posebne lastnosti in sposobnosti. Zato je določanje sposobnosti za vojaško službo postajalo čedalje zahtevnejša naloga. Pri tem v posameznih armadah uporabljajo različne sisteme. Med najbolj znane sodi t. i. sistem pulhes, ki so ga najprej uporabljali med drugo svetovno vojno v Kanadi, nato pa so ga z določenimi spremembami in dopolnitvami sprejele še armade ZDA, Velike Britanije, Francije, Indije in druge. Kandidate za vojaško službo preiskujejo po tem sistemu na šestih področjih. Fizično stanje, stanje rok, ramen in hrbtenice, spodnjega dela telesa, sluh, vid in psihično stanje. Vsako področje se obravnava posebej in se stanje ocenjuje s številkami od 1 (najboljše stanje) do 4 (popolna nesposobnost). Hkrati izvajajo razne psihološke teste in upoštevajo posebne zahteve posameznih služb in konkretnih dolžnosti. V oboroženih silah ZDA je spodnja meja glede višine rekrutov 160 cm, v naših oboroženih silah pa 150 cm.

Zobobol med prazniki

Vsakomur se lahko zgodi, da ga nenadoma začne luknja v zobu neznansko boleti, in to med prazniki in daleč od doma. Pomagamo si tako, da vtaknemo v zob nageljnov žbico. Seveda je to le začasna rešitev. Če pa to ne pomaga, poskusimo še drugače.

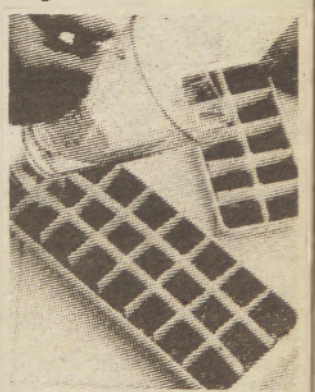
Kožo med palcem in kazalcem drgnemo s kocko ledu. Mraz omrtvi živce in v možganih ne nastane občutek bolečine.

Naredimo vsaj deset počepov. Še boljše bo, če tri minute delamo naporene gibe. S tem zvišamo »prag bolečine« vsaj tako uspešno kot s tableto. Še nekaj nasvetov, kako z zobobolom najlažje prebijemo praznike: pri krvavenju dlesni izpiramo usta s slano vodo (1 žlica soli na velik kozarec vode) ali s tinkturo arnike iz lekarne (po istem receptu). Če se je razmajal most ali krona, do mehkega prežvečemo žvečilni gumi brez sladkorja, ga vstavimo med zob in most ter močno ugriznemo.

Če si je otrok izbil zob, ga hitro izperemo, nato pa naj ga da med ustnico in spodnjo čeljust (da se ne izsuši). Takoj ga odpeljemo k dežurnemu zobozdravniku. Izbir zob namreč lahko spet vstavijo.

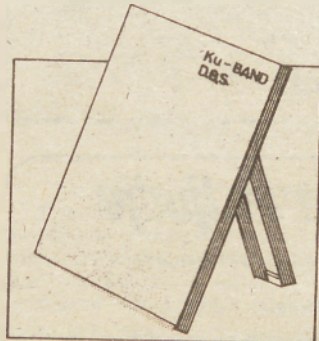
Vsak dan sveža zelišča

Ledene zelenjavne kocke

Sveža zelišča si lahko pripravimo tudi z zamrzovanjem. Kupimo, na primer, šopek zelenega peteršilja ali ga nabavimo na vrtnu, ga operemo pod tekočo vodo, osušimo na prtičku, nato pa sesekljamo. Zeleno kašico zvedamo v predalčke za pripravljane ledenih kock. Po vrhu nalijemo vodo in vse skupaj zamrzujemo. Zeliščne kocke ne odtajane vržemo v jed. Takšne kocke, tudi iz druge zelenjave, so pozimi zelo koristne, saj zavzamejo v vašem zamrzovalniku malo prostora.

Ploščate antene za satelitsko TV

Revija Electric-Electronics objavlja v februarški številki novico, ki bo razveselila vse navdušence za satelitsko televizijo. Japonska firma Matsushita je poslala na tržišče ploščato anteno za sprejem slike in tona s satelitov DBS. Antena deluje na povsem drugačnih načelih kot dosedanje parabolične antene, ki so žarke usmerjale v žarišče, kjer je nameščen mikrovalovni konverter. Ploščata antena je sestavljena iz lameliranih plošč, od katerih vsaka opravlja določeno nalogo. Dve sprejemata in pretvarjata signale, ena jih posreduje TV sprejemniku in tu je še plošča za ozemljitev antene.

Prednost take antene je predvsem v teži, saj najlažja izvedba tehta le 1,3 kg, najtežja pa 9 kg, in lahki nastavljalnosti (celotna površina antene sprejema signale in ni več potrebna natančna nastavitve kot pri paraboličnih antenah). Niso potrebni dodatni vmesniki. Navsezadnje pa je tu še velika možnost za postavitev (balkonsko ograjo, streha, zunanja stena individualne hiše ali celo poljudna postavitve kjerkoli v naravi, če se odpravimo na dopust, TV program pa kljub temu ne bi hoteli zamuditi).

Najnovejše o aspirinu

Ljudje se na različne načine želijo rešiti stresa. In kaj pravzaprav pri moških zmanjšuje nevarnost srčnega napada za neverjetnih 47 odstotkov?

Najnavadnejši aspirin. Petletna raziskava harvardske medicinske fakultete, ki je zajela 22 tisoč zdravnikov srednjih let, je pokazala, da so tisti, ki so vsak drugi dan jemali po eno tableto aspirina, skoraj za polovico zmanjšali nevarnost usodnih in nevarnih srčnih napadov. Še nikdar ni dala tako obsežna in dobro zastavljena in nadzorovana raziskava tako dobrih rezultatov. Direktor raziskave Charles Hennekens v zvezi s tem pravi, da je tudi sam vznemirljen zaradi dognanj. Zaradi tega seveda nihče ne sme jemati aspirinov, ne da bi se prej posvetoval z zdravnikom. Pri skupini, ki je jemala aspirin, se je zelo povečala nevarnost hemoragične kapi. To vsekakor opravičuje to majhno prevladnost skupaj z znano lastnostjo aspirina, da pri nekaterih ljudeh povzroča črevesne krvavitve. Raziskovalci so ugotovili, da odmerki po 500 miligramov na dan sploh ne zmanjšujejo nevarnosti, 325 miligramov vsak drugi dan pa pomaga. Ugotovili so, da vrsta oziroma znamka aspirina ne vpliva na njegov varovalni učinek. Delovanje aspirina temelji n tem, da zmanjšuje lepljivost krvnih ploščic in s tem možnosti nastajanja strdkov, ki povzročajo srčne napade.

IZ SVETA

Krave proizvajajo protitelesa

Krave lahko postanejo dragocen vir protiteles za zdravljenje kožnih bolezni in določenih okužb, ki najpogostejše prizadenejo ljudi z aidsom. Vogo Faber s kopenhavnske univerze pravi, da bi krave, ki bi jih cepili s pravilno neke glivice, običajne za aids, izločale v mleku veliko protiteles. Ugotovitev se nanaša na mleko po otežitvi, imenovano kolostrum, ker samo to vsebuje veliko protiteles, namenjenih za

ščiti telet pred okužbo v prvih dneh življenja, ko je njihov imunski sistem še nezrel. Krava izloča po otežitvi 30 do 35 kilogramov kolostruma.

Raziskovalec je krave cepil z glivico Candida, ki povzroča obloge v ustni votlini oziroma ustne kandidiaze, ki so pri aidsu običajen pojav. Te obloge ponavadi zdravijo s fungicidi (sredstvi

proti glivicam). Nekatere med njimi so strupene ali pa vplivajo na tvorbo steroidov v nadledvičnih žlezah. Iz kolostruma cepljenih krav so osamili protitelesa za kandido. Z njimi so zdravili 20 ljudi z ustno kandidazo in jih polovico ozdravili. Sedaj tečejo obširne raziskave in raziskovalci so prepričani, da bi lahko to metodo uporabili pri zaščiti pred drugimi kužnimi klicami.

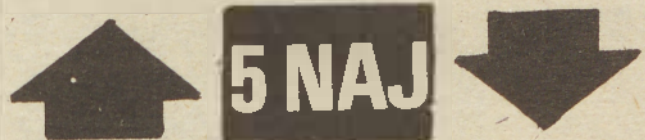
Špinača in šampinjoni

V naših vrtovih je že zrasla špinača, ki bo za pripravo te jedi dobra. Šampinjone kupimo v trgovinah, zato lahko poskusite pripraviti to jed, ki je gotovo ukusna, pa ne redi. Potrebujete: 200 gramov špinače, 3 jajčka, 250 gramov šampinjonov, 150 gramov sira ementalca, 1 glavico čebule, 50 gramov masla ali margarine, poper, sol.

Priprava: Šampinjone narežite na lističe in z narezano čebulo dušite na maslu, margarini ali olju. Poprajte in solite po želji. Jajčka zmešajte z mešalnikom in vlijte v z margarino namazano posodo in po vrhu prekrijte s špinačo in dušenimi gobami ter posujte z nastrganim sirom. Pecite pri 200 stopinjah Celzija tako dolgo, da se lepo zapeče.

RADIO MURSKA SOBOTA

Glasbena lestvica Radia Murska Sobota, vsak petek v oddaji 21-232.

1. Bodi srečna Julija — Magnet
2. Heart — Pet Shop Boys
3. Vem — Duo Regina
4. Točajka, daj še litre tri — Brane Drvarič
5. Get it — Stevie Wonder & Michael Jackson

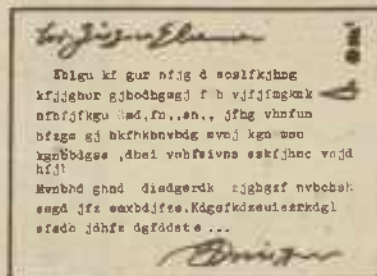
Lestvica nastaja s sodelovanjem s hi-fi videostudijem na Križevci 21, telefon: 25 577, 69000 Murska Sobota.

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj. Oddaja 21-232 je na sporedu vsak petek od 18. do 19. na Radiu Murska Sobota — UKV 87,6 MHz ali SV 648 kHz.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Pripis k novi risbi pošljite najkasneje do četrтка, 2. junija 1988, na naslov: VESTNIK, Titova 29/1, 69000 MURSKA SOBOTA. Objavljene pripise honoriramo.

- Tako nerazumljivo kot je naš politični sistem in ureditev! (Suzana L.)
- Sreča, da so iznašli pisalne stroje, tako sedaj tudi mi nepismeni lahko kaj napišemo. (Janez Z.)
- (prevod): Tovariši! Pristopili bomo k obnovi in izgradnji v miru porušene domovine in kaznovali tiste, ki so za to razmere najboljše nagrajevani. (Martin M.)
- Eleman teleban kak si trofa v toti bham, sam poišči si resnico, te pa terjaj le pravico. (Franc Z.)

SESTAVIL MARKO NAPAST	ŽENSKA V TAVORIŠČU	JADRANSKI OTOK	RIMSKI GEOGRAFI IZ HISPANJE	MESTO V PIEMONTU JUŽNO OD TORINA	VULKAN	TOLŠČI PODOBNA ORGANSKA SNOV	PREBIVALEC ANAMA
VRSTA IGRE NA SREČO							
SNOV, KI POVZROČA ALERGIJO							
RAČUNSKI ZAKLJUČEK V KNJIGOVODSTVU							
EDEN IN DRUGI				KIPLINGOV ROMAN	KDOR DELA JERMEJE		
AVTOMOBILSKA OZNAKA ROMUNJE		VULKANSKA GOTA KOPASTE OBLIKE	HIMALAJSKO BITJE				
TITANOVA ŽELEZNA RUDA							
MEHKO USKJE S HRAPAVO POVRŠINO							NEKDANJI AVSTRILSKI PREDSENIK
AVTOMOBILSKA OZNAKA ČAKOVCA			MISKO KRANJEC	IZRAZNI GIB		JUG	PIŠKOT
ZLATONOSNI DISTRIKT NA ALIASKI						KOTOR	SPONSKI DEL POSODE
MAKEDONSKI LJUDSKI PRAZNIK							
PRIPADNICA CIGANOV							
ARABSKI ZREBEC			BRITANSKI POLARNI RAZISKOVALEC				

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Maister, Urshula, relativ, Snake, I, kamela, A, salo, Stop, AK, Orleans, Batavia, OV, Ra, I, terenka, Ant, srt.

POTEPANJE

Potepanje je zanimiva reč, če je seveda brez posledic. Pa tudi posledice so lahko zelo različne.

V septembru smo obiskali dedka in babico v Majšperku. Odrasli so sedeli v kuhinji in se pogovarjali, jaz pa sem si zaželela malo spremembe. Začela sem sitnariti, zato mi je mama predlagala, naj se malo sprehodim po okolici.

Pokrajina tam okrog je res lepa. In tako smo se odpravili sestra, sosedov fantek in jaz na potepanje. Hodili nismo po gričih, čez potočke, plezali po grmovju, dokler se končno nismo vprašali: »Kje pravzaprav smo? Čeprav sem bila doslej »ta glavna«, seveda tudi jaz nisem imela pojma, kje smo. Toda tega nisem hotela priznati, zato sem rekla: »Saj ne moremo biti daleč. Še malo bomo hodili, pa bomo doma.« Pozneje smo ugotovili, da res nismo bili daleč od doma, le da ga je zakrival gozd.

Sestra nas je spomnila na dedka, ki nas je opozarjal: »Ne hodite predaleč, ker so tod tudi divje svinje!« Res ji nisem bila hvaležna za to, saj se je sosedov mulec začel smeriti, pa tudi sama sem se začela čudno počutiti. Predlagala sem takojšnjo vrnitev, toda laže je reči kakor storiti. Končno smo se zedinili, da se kljub vsemu podamo skozi gozd. Tu smo odkrili tudi čudovito čist potok, pri katerem smo se odžejali in v okolici katerega smo odkrili lepe bele polžkove hišice. Pozabili smo na strah in jih nabirali, dokler niso bili vsi žepi polni. Kmalu nato smo tudi prišli iz gozda in res zagledali domačo hišo. Kako smo si oddahnili! Oddahnili pa so se tudi domači, saj so takoj planili v nas, kje da smo se potepali. Utiha! So šele, ko sem milo rekla: »Saj ste sami želeli, da odidemo na sprehod, da ste se lahko v miru pogovarjali!« To ni bilo lepo, zato me je mama zelo grdo pogledala, rekla pa ni nič, zaradi sorodnikov seveda.

Kmalu zatem smo se odpravili domov. Čez čas sva s sestro opazili, da se po avtomobilu plazi polno majhnih črvičkov. Sestra je začela cviliti, zato jih je opazila tudi mama, ki je nanje opozorila tudi očka. Posledica tega je bila, da se je avtomobil sunkovito ustavil, da smo vse stvari zmetali iz avta in končno odkrili polžkove hišice, v katerih so se skrivali črvički. Tako so moje polžkove hišice romale v občestni jarek, s sestro pa sva se tiho splazili na zadnji sedež. In do doma je v avtomobilu vladala tišina. Brigita Rapold, 8. raz. OŠ Negova

NAŠA VAS

Blizu avstrijsko-madžarske meje leži vas Grad. Ime je dobila po velikem in mogočnem gradu, ki stoji na hribu. Prej se je vas imenovala Gornja Lendava. Steje okrog 200 hiš, ki so raztresene po hribih. Sredi vasi je središče krajevne skupnosti, kamor spadajo še vasi Dolnji Slaveči, Kovačevci, Kruplnik, Motovilci, Radovci in Vidonci. Ljudje se ukvarjajo predvsem s kmetijstvom, nekaj pa jih je zaposlenih v domačem kraju, saj imamo tu obrat Modnega salona iz Titovega Velenja.

Imamo še druge ustanove: zdravstveni dom, trgovini, RTV servis, lekarno, banko, pošto in osnovno šolo. Šola je s krajem zelo povezana. Največ stikov navezujemo preko družbeno potrebnega dela. Takrat pobiramo papirčke, urejamo okolico starega gradu in šole. Skrbimo tudi za starejše občane. Ob njihovem prazniku jih povabimo na proslavo in jih obdarimo. Pozimi jim pomagamo odmetavati sneg.

Zelim si, da bi naša vas ostala čim bolj čista, saj nam narava ljubezen rada vrne. Anica Ficko OŠ Grad

V ŠOLO S KOLESOM

Kolesarjenje je moj najljubši šport. Imam dirkalno kolo srednje velikosti: je rjave barve. Čistim ga ob sobotah. Vsak mesec ga namažem z oljem. S kolesom se vozim tudi v šolo. Najprej pregledam kolo, če je dobro opremljeno. Peljem se po ulici na desni strani. Preden prečkam cesto, pogledam na levo in desno stran. Nato zavijem na kolesarsko stezo. Če nas je več, se peljemo eden za drugim. V šoli kolo zaklenem. Po pouku ga odklenem, če je tema, prižgem luč, ali pa si dam kresničko. Ko pridem domov, kolo postavim v stojalo.

Ta šport imam rad, ker mi je kolo najlepše vozilo. Peter CASAR, 4. b OŠ Edvard Kardelj, M. Sobota

POLETEL SEM NA LUNO

Bilo je zvečer. Ko sem zaspal, me je zbudila mama. Rekla mi je, da gremo na Luno. Prišel je sošolec Robi.

Začela sva se oblačiti v vesoljske obleke. Bile so zelo debele. Nadeli sva si tudi zaščitne čelade. Raketa je bila že pripravljena. Vzela sva tudi konzerve s hrano. Ob 22.10 sva z Robijem vzletela z matično ladjo Eternitja. Po sprejemniku so nama sporočili, da se nama bo priključila angleška vesoljska ladja Krvi slednik. Skupaj smo odleteli skozi atmosfero. Na poti smo videli sovjetski umetni satelit Trnjava 39/2. Za kratek čas smo se ustavili na raketonosilki. Dolili smo gorivo za nadaljnje potovanje. Srečali smo tudi marsovsko vesoljsko ladjo, ki je letela na Zemljo. Končno smo zagledali Luno. Bila je sivozelena krogla. Hitro smo se bližali. Naproti so nam priletele bojne vesoljske ladje BIG KEY 351 a. Začele so nas obstreljevati z raketami tipa smrtni dihl. Odgovorili smo jim z nekaj izstrelki domače izdelave atlas. Z Lune je priletela še bojna ladja Torpeddo. Tedaj smo dvignili belo zastavo, kar pomeni, da smo se vdali. Rakete so nas obkolile in nas spremljale do Lune. Počasi smo pristali na površini. Bilo je 30. februarja leta 2853 ob 0.17. Pokrajina je bila v zeleni barvi. Polno je bilo ljudi, živali in rastlin. Ob 2.39 po njihovem času sva odletela proti Zemlji. Pri Londonu smo se poslovali od angleške ladje.

Padla sva na Zemljo. Tedaj sem se zbudil in bilo je konec potovanja. Andrej ŽILAVEC, 5. a OŠ CANKOVA

DOM

Rodni dom, najlepši si, lepšega kraja na svetu ni. Za hišo sadovnjak za hlevom gozd prezlat... Naj vse to zapustim, se v širni svet spustim?

Branka Voršič, 8. raz. OŠ Bučkovci

Moja Barbika in Ken

Ko se je moja mama vrnila s potovanja, mi je prinesla punčko Barbiko, ki se razlikuje od drugih punčk. Je vitka in lepa, ima modre oči in svetle lase.

Kenja mi je kupil očka, ko sem bila z njim v Avstriji. Tudi on je vitek in ima modre oči. Ken in Barbika sta mož in žena. Imata lepo stanovanje s kuhinjo, dnevno sobo, spalnico in otroško sobo.

Kadar sem prosta, se zelo rada igram z njima. Metka KUCHAR, 3. raz. OŠ Dane Šumenjak, M. Sobota

Bili smo nagrajeni

Že januarja nam je tovarišica pri uri slovenskega jezika povedala, da je Železniško gospodarstvo razpisalo natečaj za literarne in likovne izdelke. Tovarišica nas je tudi vprašala, če smo pripravljene sodelovati s spisi. Ko nam je vse malo podrobneje razložila, smo bili navdušeni.

Vsak si je izbral naslov sam, vsebina pa je morala biti vezana na železnico. Potrudili smo se. Tovarišica je spise popravila. Ob pisanju poprave smo morali še marsikaj popraviti in dodati. Nato je tovarišica spise pretipkala in jih odposlala. Mi pa smo kar pozabili na to.

Čez nekaj časa nam je tovarišica rekla, da ima neko presenečenje za nas. Kar strmeli smo. Med odmorom smo se spraševali, kakšno presenečenje naj bi to bilo. Zbrali smo se v gručo in se posvetovali, a nič pametnega nam ni prišlo na misel. Morali smo k pouku. Ko je stopil v razred tovariš, se je skrivnostno nasmihal. Čudno nam je bilo pri srčih. Svojo črno torbo je položil na kateder in vzel iz nje neko kuverto. Začel je glasno brati. Mi pa smo kar strmeli. Ko smo končno doumeli, da gre za nagrado, smo se glasno zasmejali. Kar vriskali smo od veselja. Nekateri sploh niso vedeli, za kakšno nagrado gre, a so se vseeno veselili. Ob koncu ure smo že vsi vedeli za vse. Dobili smo brezplačno železniško vozovnico kjerkoli po Sloveniji in Istri.

Nismo se zaman trudili. Vsi že nestrpno čakamo dan, ko se bomo z vlakom odpeljali po širni Sloveniji do Pule.

Lebar Jožica, 6. a OŠ Štefan Kovac Turnišče

Smo le ljudje

Sem kot otrok na pragu življenja, ki raste v miru in ne pozna trpljenja.

Sem le človek, ki verjame v človeka, cenim prijateljstvo brez laži in varanja.

Sem le človek, ki zna ljubiti, se smejati, in ko je zelo hudo, jokati.

Veš, koliko je takih ljudi, ki žele si miru, žele si svobode, žele si toplino in ljubezni?

In veš, veliko je takih otrok na pragu življenja.

a na svetu veliko je vojn in trpljenja!

SUZANA KARDOŠ, 7. c OŠ ŠTEFAN KUCHAR-BOJAN PUČONCI

Kranjčeva bralna značka

Med mnogimi pridnimi bralci naše šole sem tudi jaz. Knjige berem zelo rad. Bilo nas je šest, ko smo tovarišici pripovedovali o prebranih knjigah. Vsi smo osvojili značko. Ko je Darja pripovedovala za značko, sem jaz tudi vedel vse, kar je pripovedovala ona, saj preberem veliko knjig. Skoraj bi jaz namesto nje osvojil značko, čeprav sem to že prej opravil. Najbolj mi je bila všeč knjiga Andersenove pravljice.

Janko Šobak, 4. a OŠ Črenšovci

vrata vseh vrst na kredit

V svojih trgovinah na Bledu, v Murski Soboti in Zagrebu

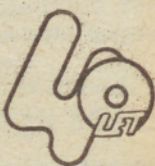
- DO 6 OBROKOV BREZOBRESTNO
- DO 12 OBROKOV – PO ZNATNO ZNIŽANI OBRESTNI MERI

ODLIČNA KAKOVOST – ZELO UGODNI POGOJI!

VSE INFORMACIJE DOBITE NA TEL.: BLEĐ (064) 77 161, MURSKA SOBOTA (069) 22 941, ZAGREB (041) 523 066

lip bled
lesna industrija
64 260 bled, ljubljanska c. 32

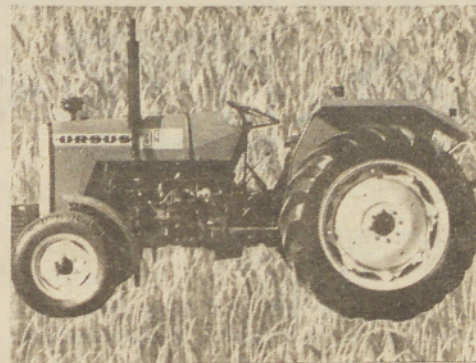
UGODEN ČAS ZA NAKUP

UVOZ IZ POLJSKE — DOBAVA TAKOJ!

- URSUS 335, 360
- URSUS C 3512 izdelovan po tehnologiji MASSEY FERGUSON
- URSUS 902
- URSUS 904 B, dvojni pogon

STISKALNICA ZA SLAMO IN SENO Z-224 (balirka)
MLATILNICA MZC-4/B
KOMBAJNI ZA KROMPIR
IZKOPALNIKI KROMPIRJA

Prodajamo tudi kombajne za sladkorno peso, krompir in žito, traktorje TORPEDO, kmetijsko mehanizacijo in priključke, rezervne dele, gume in akumulatorje.

— PO UGODNIH CENAH prodajamo ZITNE KOMBAJNE:

- ZMAJ 142
- ĐURO ĐAKOVIĆ M-770, H-1620 in rezervne dele

TRAKTORJI TORPEDO PO STARI CENI!

- PRODAJAMO TUDI KAMP PRIKOLICE, PRIKOLICE ZA MOTORNE ČOLNE, ČOLNE IN OPREMO ZANJE.

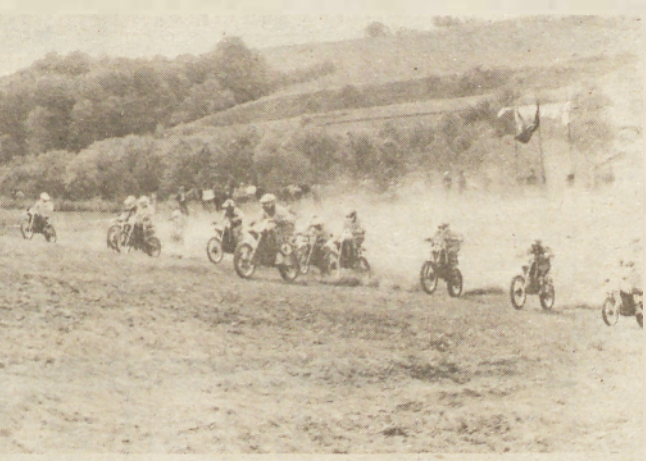
Obiščite nas v naši prodajalni v Murski Soboti, Lendavska 37, tel. (069) 21 048, in v Mariboru, Ljubljanska 7, tel. (062) 303 984.

POLJOOPSKRBA
ZAGREB

POSLOVNI CENTER, GOSPOSKA 1, MARIBOR

MOTOKROS NA JANŽEVEM VRHU

Kampuš zmagovalec, Ferš drugi

Na prenovljeni tekmovalni stezi na Janževem Vrh, dolgi 1850 metrov, pred približno 2.500 gledalci je bila v nedeljo dirka, za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 80 cm in za republiško prvenstvo do 125 cm; pripravil jo je Moto touring klub Radenci. Skupno je sodelovalo 46 tekmovalcev iz 17 klubov. Tokrat so se lepo odrezali domačini, še posebej v dirki do 125 cm. Le-to je namreč dobil lanskoletni državni prvak Boštjan Kampuš iz Spodnje Ščavnice, sicer učenec osmega razreda Osnovne šole v Gornji Radgoni, ki letos prvič tekmuje v tej konkurenci. To je bila tudi njegova prva zmaga v razredu do 125 cm. Kampuš je bil v prvi vožnji drugi, v drugi pa prvi. Prijetno je presenetil tudi domačin Tomislav Ferš in v skupni uvrstitvi zasedel drugo mesto, kar je prav tako njegova najboljša uvrstitev. Do prve točke pa je prišel tudi Branko Marinič. V dirki do 80 cm, ki je štela za državno prvenstvo, je domačin Aleksander Valpotic zasedel deseto mesto 14 točkami.

Rezultati — do 80 cm (državno prvenstvo): 1. Sitar (SA) (40), 2. — 4. Trstenjak (SA), Kunšič (Bled) in Založnik (Slov. Konjice) (po 30), 5. Cerar (FAM Lukovica) (22 točk).

Rezultati — do 125 cm (republiško prvenstvo): 1. Kampuš (Unior Lenart) 37, 2. Ferš (Radenci) 32, 3. Peršoh (Orehova vas) 25, 4. Rus (SA) 22 in 5. Vrebnjak (FAM Lukovica) 20 točk.

F. Maučec

ATLETIKA

Republiško prvenstvo slepih in slabovidnih

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota je v Beltincih pripravilo republiško atletsko tekmovanje slepih in slabovidnih. Sodelovalo je 40 tekmovalcev in tekmovalk. Lep uspeh so dosegli pomurski tekmovalci. Najuspešnejši med njimi so bili — skupina A: Stefan Maučec je zmagal v metu krogla, v metu kopja in troskoku je bil drugi, v teku na 100 m in v skoku v daljino pa tretji. V skupini B je med starejšimi od 40 let Dušan Korošak zmagal v teku na 100 m, v skoku v daljino, v metu krogla in kopja. Štrklj pa je v teku na 100 m zasedel tretje mesto. V skupini C je Karel Gomboc zmagal v teku na 100 m in metu krogla, Branko Peček je bil prvi v skoku v daljino in višino ter troskoku, Marjan Gomboc pa je bil najboljši v metu kopja.

Občinsko pionirsko prvenstvo

V Beltincih je bilo občinsko prvenstvo v atletiki za pionirje in pionirke. Zmagovalci v posameznih disciplinah so bili — pionirji, 5. in 6. razred: 60 m: Dejan Puhan (Bogojina) 8,57; 300 m: Benjamin Žižek (Beltinci) 46,36; višina: Drago Grah (Tišina) 135 cm; met žogice: Jurij Bratkovič (Tiš.) 59; daljina: Andrej Casar (Prosenjakovci) 4,72. Pionirji, 7. in 8. razred — 60 m: Gotard Žilavec (OŠ II MS) 7,39; 300 m: Dani Vnuk (Beltinci) 40,20; 1000 m: Ervin Ficko (Grad) 2:59,78; višina: Anton Bahigac (Beltinci) 150; daljina: Zlatko Vertič (Grad) 534; krogla: Robert Zver (Bakovci) 11,65; met žogice: Zdenko Bukovec (Bel.) 70,20; Štafeta 4 x 100 m: OŠ Beltinci 50,27. Pionirke, 5.—6. razred — 60 m: Melita Zdravce (Grad) 8,54; 300 m: Lila Erjavac (Beltinci) 50,44; višina: Nataša Jelenovae (OŠ II) 120 cm; daljina: Mateja Gjerek (Bakovci) 435; met žogice: Renata Gostan (Beltinci) 43,20. Pionirke, 7.—8. razred — 60 m: Lidija Balazic (Beltinci) 8,42; 300 m: Majda Karo (Puconci) 48,88; 1000 m: Renata Rajh (Tišina) 3,32,42; daljina: Jozica Filip (Beltinci) 4,25; višina: Monika Jazbec (Beltinci) 135; krogla: Vrdojak (OŠ II) 9,25; met žogice: Sabina Šeruga (Grad) 48 m; Štafeta 4 x 100 m: OŠ Beltinci 58,2. Ob lepem vremenu bo regijski finale v petek, 27. maja, ob 15. uri v Beltincih. Nastopilo bo po 15 najboljših v vsaki disciplini. Upamo, da si bodo tekmovalci ogledali tudi nekateri z ZTKO in Zavoda za šolstvo.

M. S.

STRELSTVO

SD Dobrovnik in Gruškovnjak

Na strelišču v Čentivi je bilo tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško za pokal Ina Nafte. Sodelovalo je šest ekip. Zmagala je SD Jezero iz Dobrovnika z 819 krogi pred INO Nafto Lendava 735 in Lendava 709 krogov. Med posamezniki je zmagal Gruškovnjak iz Turnišča z 222 krogi pred Kosijem iz Lendave in Vargom iz Dobrovnika po 218 krogov.

A. Zver

KOLESARSTVO

HAJDINJAK DRUGI V KUMROVCU

Kolesarji Pomurja so sodelovali na dveh dirkah in se lepo odrezali. V Mariboru je bil najuspešnejši Simon Šooš in zmagal pri starejših pionirjih, pri mlajših pionirjih pa je bil Törnär drugi. V tekmovalju mlajših mladincev je Hajdinjak zasedel drugo, Gumilar tretje, Ferčak peto in Robi Šooš osmo mesto.

Na tradicionalni kolesarski dirki Zagreb—Kumrovec — tekmovali so mladinci — se je izkazal Hajdinjak, saj je zasedel drugo mesto. Gumilar je bil šesti, Ferčak deseti in Robi Šooš enajsti.

STRELSTVO

POKAL ZOPET TROMEJNIKU

OSZ Murska Sobota je pripravila tradicionalno nočno tekmovalje v streljanju z MK puško na strelišču ob soboškem kanalu. Sodelovalo je 63 ekip iz soboške in radgonske občine. Zmagala je ekipa SD Tromejnik iz Gornjih Petušev s 15 zadetki in 107 krogi ter drugič zapored osvojila pokal. Druga je bila SD Panonija Murska Sobota (15/98), tretja pa SD Jovo Jurkovič Videm (15/97).

F. Matko

SPIDVEJ — DRŽAVNO PRVENSTVO

Drugo dirko dobil Čaba Lazar

Avto-moto društvo Lendava je bilo organizator druge dirke v spidveju za državno prvenstvo. Pred okrog 2500 gledalci je nastopilo 16 tekmovalcev iz Lendave, Preloga, Osijeka, Krškega in Ljubljane. Odličen je bil tokrat domačin Čaba Lazar, saj je zbral vse možne točke in zmagal. Drugo mesto je prav tako zasedel domačin, Artur Horvat, medtem ko je bil Matjašek deseti do dvanajsti.

Rezultati — 1. Čaba Lazar (Lendava) 15, 2. Artur Horvat (Lendava) 13, 3. Pavlic (Krško) 12, 4. Kalin (Ljubljana) 12, 5. Z. Tominac (Osijek) 12 točk. Po dveh dirkah vodi Z. Tominac s 26 točkami, Horvat in Pavlic jih imata po 24, Peterca 22, Čaba in Kalan po 21 točk.

ROKOMET

Zmaga Bakovec in poraz Polane

V slovenski moški in ženski rokometni ligi so odigrali zadnje kolo. Bakovci so doma premagali Črnomelj z 31:24. Strelci za Bakovce: Katona in Kozel po 10, Lovenjak 7, Antolin 2, Horvat in Smodiš po enega. Iskra iz Sentjerneja pa je premagala Polano s 26:20. Strelke za Polano: S. Hozjanova 12, Šernekova, Vugrinčeva in Bačvičeva po 2 ter Kavaševa in Viragova po enega.

V tekmovalju druge republiške moške rokometne lige je Drava premagala Toko z 42:27. (Šernek 12, Švec 5, Hajdinjak 4), Krog pa je v pomurskem derbiju premagal Radgono s 30:28. Najboljša strelca: Varga pri Krogu in Srt pri Radgoni.

Lestvica moški					
Sl. Gradec	22	15	3	4	605:539 33
Jadran	22	13	4	5	602:432 30
Ajdovščina	22	13	1	8	527:505 27
Prule	22	12	2	8	497:471 26
Intes	22	11	3	8	541:547 25
Šoštanj	22	12	1	9	560:488 25
Termopol	22	11	1	10	519:509 23
Rudar	22	10	2	10	550:532 22
BAKOVCI	22	10	0	12	554:566 20
Črnomelj	22	9	2	11	488:521 20
Sevnica	22	4	1	17	504:568 9
Usnjaj	22	2	0	20	471:606 4

Lestvica ženske					
Kranj	22	21	0	1	552:307 42
Mlinotest	22	18	0	4	584:407 36
Iskra	22	17	1	4	552:434 35
Olimpija	22	12	1	9	550:478 25
Branik	22	12	1	9	416:461 25
N. mesto	22	12	0	10	581:524 24
Burja	22	10	0	12	437:487 20
Kočevje	22	6	1	15	420:513 13
Alpce	22	5	2	15	453:577 12
POLANA	22	5	1	16	442:533 11
Cerkno	22	5	1	16	382:509 11
Smartno	22	4	2	16	443:582 10

PRL — moški

Rezultati — 12. kolo					
Mladinec:Krog II	22	24			
Bakovci—vet.:Krog—vet.	21	31			
Bakovci II:Bistrica	47	33			
Razkrižje:Polana	20	26			
Krog II	12	11	1	0	302:219 23
Krog—vet.	12	10	0	2	298:260 20
Bakovci II I)	11	7	2	2	295:203 15
Polana	12	4	2	6	278:301 10
Bistrica	12	5	0	7	289:348 10
Bakovci vet.	11	4	0	7	268:289 8
Mladinec	12	2	1	9	229:295 5
Razkrižje	12	1	0	16	252:373 2

SD Tišina

Tek mladosti

SD v KS Tišina organizira v soboto, 28. t. m., ob 18. uri drugi tek mladosti za vse kategorije od pionirjev do rekreativcev. Štari bo pri osnovni šoli na Tišini. Med tekom bo zopet nekaterih cest, zato prosijo udeležence prometa za razumevanje.

V nedeljo, 29. maja, ob 13. uri pa bo v Rankovih turnir v malem nogometu za prvenstvo KS ter drugo prvenstvo v vlečenju vrvi.

Športne igre bančnikov Pomurja

V Puconcih so bile športne igre bančnikov Pomurja, ki so tradicionalne v okviru enot Ljubljanske banke. Tekmovali so v odbojki, namiznem tenisu, malem nogometu, streljanju z zračno puško, vlečenju vrvi in šahu. V šestih ekipah je sodelovalo 405 tekmovalcev. Zmagala je Murska Sobota s 34 točkami pred Gornjo Radgono, 28 točk. F. Matko

Šah

MARIČEVA PETA

V Postojni je bilo pionirsko šahovsko prvenstvo Slovenije. Sodelovali so tudi štirje pomurski igralci in igralka ter dosegli lep

uspeh. Najbolje se je odrezala Mira Marič, ki je pri pionirkah zasedla peto mesto. Klavdija Časar pa je bila deveta. Pri pionirjih pa sta si brata Gruškovnjak Tomi in Jože razdelila 8. in 9. mesto.

PNL

Rezultati — 18. kolo

Tišina:Hotiza	2:1
Črenšovci:Renkovec	3:3
Beltinka:Dokležovje	1:0
Bakovci:Veržej	2:1
Odranci:Turnišče	1:2
Mladost:Dobrovnik	2:2
Dobrovnik	18 10 7 1 35:14 27
Bakovci	18 12 2 4 33:17 26
Veržej	18 10 6 2 32:18 26
Beltinka	18 11 3 4 40:28 25
Turnišče	18 9 5 4 37:25 23
Mladost	18 5 6 7 24:28 16
Renkovec	18 5 6 7 28:38 16
Črenšovci	18 5 5 8 32:35 15
Tišina	18 5 4 9 31:35 14
Dokležovje	18 4 5 9 24:36 13
Hotiza	18 2 4 12 24:44 8
Odranci	18 1 5 12 22:44 7

I. MNL MS

Rezultati — 18. kolo

Čarda:Tešanovci	3:1
Ljutomer:Tromejnik	3:2
Čankova:Puconci	5:2
Filovci:Lipa	0:3
Radgona:Rakičan	8:0
Gančani:Ižakovci	2:1
Čankova	17 12 2 3 48:22 26
Lipa	18 10 4 4 58:29 24
Tromejnik	18 9 4 5 47:34 22
Ljutomer	17 8 6 3 35:27 22
Čarda	18 10 2 6 34:27 22
Radgona	18 6 8 4 42:33 20
Ižakovci	18 7 4 7 32:26 18
Puconci	18 6 5 7 40:43 17
Gančani	18 7 3 8 29:39 17
Filovci	18 6 1 11 26:38 13
Rakičan	18 3 2 13 24:60 8
Tešanovci	18 1 3 14 22:59 5

I. ONL Lendava

Rezultati — 12. kolo

Nedelica:Kobilje	4:2
Bistrica:Petišovci	4:0
Mostje:Polana	1:2
Nafta B:Lakoš	3:0
Polana	12 8 2 2 29:12 18
Nedelica	12 7 3 2 37:11 17
Bistrica	12 5 3 4 23:22 13
Mostje	12 4 2 6 29:32 10
Petišovci	12 4 2 6 26:29 10
Nafta B	12 4 2 6 21:37 10
Kobilje	12 3 3 6 24:28 9
Lakoš	12 4 1 7 17:35 9

II. MNL MS

Rezultati — 22. kolo

Apac:Križevci	0:3
Bogojina:Hodoš	2:5
Bratanci:Romah neodigr.	
Selo:Serдика	0:3
Šalovci:Grad	3:1
Vrelec:Rogašovci	1:6

Rogašovci	21 16 4 1 69:20 36
Bratanci	20 13 4 3 58:25 30
Bogojina	21 12 3 6 63:42 27
Hodoš	20 12 2 6 67:37 26
Šalovci	20 9 7 4 59:38 25
Selo	20 11 3 6 56:43 25
Vrelec	20 6 6 8 38:49 18
Serдика	20 6 4 10 42:42 16
Grad	20 6 3 11 44:75 15
Prosenjak	19 5 4 10 40:53 14
Romah	19 5 4 10 45:67 14
Apac	20 3 4 13 34:54 10
Križevci	20 2 0 18 27:97 4

II. ONL Lendava

Rezultati — 9. kolo

Zvezda:Olimpija	2:2
Žitkovci:Panonija	3:2
Graničar:Kapca	10:0

Zvezda	9 6 2 1 28:17 14
Olimpija	8 4 3 1 20:15 11
Graničar	8 4 2 2 26:10 10
Panonija	8 4 1 3 21:13 9
Žitkovci	8 1 1 6 16:27 3
Kapca	9 1 1 7 14:43 3

NAMIZNI TENIS

TEŽKA ZMAGA

V predzadnjem kolu tekmovanja v drugi zvezni ligi so Sobočani gostili ekipo Kvarnerja z Reke in po veliki in dramatični borbi dosegli tesno, a zaslužno zmago. Junaka srečanja sta bila Benko, ki je, tako kot v prvem srečanju, dosegel tri zmage in spet premagal Stipančiča, ter Unger, ki je dosegel dve zmagi, zelo pomembno v prvi partiji dvoboja in še pomembnejšo v deveti partiji, ko je pri rezultatu 4:4 nepričakovano premagal Škrapca. Kuzma, ki je bil v prvem delu nosilec ekipe, je zaigral popolnoma nerazpoloženo, in je spet ostal, kot v že nekaj tekmah drugega dela, brez zmage, kar je posledica premalo treninga. Sobočani so z 20 točkami na četrtem mestu, v zadnjem kolu pa igrajo v gosteh z Industrogradnjem ter Radnikom.

Rezultati: SOBOTA—KVARNER 5:4 (Unger—Capan 2:0, Benko—Škrpaci 2:1, Kuzma—Stipančič 0:2, Benko—Capan 2:0, Unger—Stipančič 0:2, Kuzma—Škrpaci 1:2, Benko—Stipančič 2:0, Kuzma—Capan 0:2, Unger—Škrpaci 2:0).

V A republiški ligi so Radgončani dosegli dve zmagi proti najslabšima ekipama v ligi in tako nadaljujejo zmagovalni pohod v drugem delu, ko so še edini brez poraza. Z 22 točkami so se povzpeli na odlično tretje mesto, in če bodo uspešni še v zadnjem kolu, ko gostijo ekipi Novega mesta in Merkurja, lahko to mesto obdržijo. **Rezultati: RADGONA—PIRAN 9:0** (Unger 3:0, Rihtarič 3:0, Ori 3:0); **RADGONA—VESNA 9:0** (Unger 3:0, Rihtarič 3:0, Ori 3:0).

V B republiški ligi so Sobočani prepričljivo premagali Petrovijo in Poljčane in so z 22 točkami na tretjem mestu, Beltinci pa niso bili kos Petroviji, zanesljivo pa premagali Poljčane in so s 6 točkami na osmem mestu.

Rezultati: SOBOTA—PETOVIA 8:1 (Gerendaj 3:0, Županek 3:0, S. Unger 2:1); **SOBOTA—POLJČANE 9:0** (Gerendaj 3:0, Županek 3:0, S. Unger 3:0); **BELTINCI—POLJČANE 9:0** (Lenarčič 3:0, Sapač 3:0, Tkalec 2:0, Vinkovič 1:0); **BELTINCI—PETOVIA 3:6** (Lenarčič 2:1, Tratnjek 1:2, Tkalec 0:3).

M. U.

NOGOMET

Tesen poraz Mure in zmaga Nafte

V nadaljevanju prvenstva v slovenski nogometni ligi je soboška Mura gostovala pri vodilnem Kopru in tesno izgubila (0:1). Sobočani so igrali dobro in bi se lahko vrnili tudi s točko.

V naslednjem kolu igra Mura doma z Ljubljano. V tekmovalju območne nogometne lige — vzhod je lendavska Nafta doma premagala mariborskega Železničarja s 3:1. Strelci za Nafto: Dovečar, Žalik in Hozjan.

Seminar za nogometne inštruktorje

V okviru šolanja strokovnih kadrov na področju telesne kulture je predviden seminar za naziv inštruktorje nogometa. Prijave zbira MNZ Murska Sobota do 30. maja 1988. Organizator seminarja bo zbor trenerjev MNZ.

V kadetski nogometni selekciji Slovenije je na olimpiadi v Foči nastopil tudi član NK Mura Erik Cirkvenčič in za selekcijo odigral pet tekem.

Na območnem pokalnem nogometnem tekmovanju za mladince je soboška Mura v Lendavi premagala Nafto s 4:1. Na četrtfinalnem tekmovanju SSD je Mladost iz Murske Sobote premagala Poljčane z 8:0 in se uvrstila v polfinale, ki bo v Titovem Velenju.

Srečanje nogometnih sodnikov

Društvi nogometnih sodnikov Maribor in Lendava že nekaj let uspešno sodelujeta. Može je v črnem se srečujejo tudi na nogometnih igriščih. Tokrat so se pomerili v nogometnem znanju v Črenšovcih, boljši pa so bili Mariborčani in zmagali s 4:0.

HOKEJ NA TRAVI

Brez točke z gostovanja

V nadaljevanju prvenstva v medrepubliški ligi v hokeju na travi je moštvo ABC Pomurke gostovalo in izgubilo obe srečanja. Ekipa Zagreba jih je premagala z 1:0. Jedinstvo iz Začetja pa z 2:1. Gol za Sobočane je dosegel Fujs. Ekipa ABC Pomurke ima še tekmo z zagrebško Trešnjevko doma ter Zelino v gosteh, ekipi pa se obeta slabša uvrstitev, kot so načrtovali.

L. Z.

ROKOBORBA

Nasevski zmagal v Avstriji

V Möbischu v Avstriji je bil mednarodni pionirski in mladinski rokoborski turnir. Na njem so sodelovali tudi tekmovalci ABC Pomurke iz Murske Sobote in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. V mladinski konkurenci je bil najuspešnejši Nasevski, ki je zmagal v kat. do 74 kg, Bačič je bil v kat. do 68 kg drugi, Vukan v kat. do 52 kg tretji in Tribnik peti. Pri pionirjih sta Šebjan in Godvaj zasedla šesti mesti.

Soboški pionirji so se tudi udeležili mednarodnega turnirja na Dunaju in prav tako dosegli solidne uvrstitve. Šlihuber je bil v kat. do 60 kg drugi, Baler pa v kat. do 56 kg tretji.

S. Š.

KAJAKŠTVO

Š

Radijski in televizijski spored od 27. maja do 2. junija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	CETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Pionirska oddaja, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — »21-232« — propagandno — glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Sobotna reportaža, 17.20 — Strokovnjak odgovarja, 17.40 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	10.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Oddaja v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (aktualni prispevek, kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Oddaja o športu, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — V živo, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Gospodarska tema, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Vprašanja — odgovori, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Oddaja o kulturi, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Povejmo javno, 18.15 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA
9.45 — 12.30 in 14.25 — 0.15 Teletekst RTV Ljubljana, 10.00 Tednik, 11.00 E. Morante: Zgodovina, ponovitev 3. dela, 14.55 Ponovitev tednika, 15.55 Rally Saturnus, prenos, 17.15 Portret Pavla Kunaverja: Sivi volk, 17.50 Grizli Adams, 18. del ameriške nanizanke, 18.15 Grafiki BiH: Djevar Hoza, 20.22 A. Dumas: Gospa Monso Ojska, 5. del, 21.20 Prvi raj, 3. del, 22.10 TV dnevnik, 22.25 Sodobni španski film.	7.50 Video strani, 8.00 Radovedni taček, 8. oddaja, 8.20 Makedonske narodne pripovedke, 9. oddaja, 8.50 Prve ljubezni: Moč ljubezni, 9.20 A. Lindgren: Erazem in potepuh, 4. del, 9.50 Periskop, 10.50 Republiška revija MPZ Zagorje 86, 10. oddaja, 11.20 Ponovitev, izbor tedenske programske tvornosti, 15.25 Sreča na vrhovi, slovenski film, 16.55/17.00 Športni prenos, 18.25 Da ne bi bolelo: Opeklina, 20.30 W. Faulkner: Dolgo vroče poletje, 3. del, 21.20 Kriz kraž, 23.00 Podpisana Charlotte, francoski film.	8.55 — 22.50 Teletekst RTV Ljubljana, 9.20 Ziv zav, 10.40 W. Faulkner: Dolgo vroče poletje, ponovitev 3. dela, 11.30 Video meh, 6. oddaja, 12.00 Kmetijska oddaja TV Beograd, 13.00 Živalski svet: Jaguar, poljudnoznanstveni film, 13.25 Šopek domačih, 14.25 J. Dietl: Sinovi in hčere steklarja Jakoba, 8. del, 15.35 Dama in podzemlje, nemški film, 17.05 Prislunimo tišini, 17.45 Ex libris: Moda skozi čas, 2. del, 20.07 K. Klarič: Tri lahkotne igre — bunda, TV Zagreb, 21.05 Zdravo, 22.35 Video strani.	9.45 — 12.00 in 16.30 — ... Teletekst RTV Ljubljana, 10.00 Naš utrip, 10.15 Zrcalo tedna, 10.30 Igrani film, 17.30 Radovedni taček, 9. oddaja, 17.45 Makedonske narodne, 10. oddaja, 18.15 Čas, ki živi, 20.07 P. Jaroš: Tisočletna čebela, 2. del slovaške nadaljevanke.	9.45 — 11.20 in 16.10 — 22.50 Teletekst RTV Ljubljana, 10.00 Šolska tv, 11.00 Tuji jeziki: Angleščina, 43. lekcija, 16.40 Mozaik — šolska tv, ponovitev, 17.40 Pamet je boljša kot žamet, 17.45 Ex libris: Moda skozi čas, ponovitev 2. dela, 19.01 Obzornik, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Koncert Dimitrija Sgourosa, 20.55 Osmi dan, oddaja o kulturi, 21.35 Razsvetljeni pogled, film o Evgenju Bavarju, 22.25 Tv dnevnik, 22.40 Video strani.	9.45 — 11.20 in 16.15 — 23.55 Teletekst RTV Ljubljana, 10.00 Koncert Dimitrisa Sgourosa, ponovitev 3. oddaje (Brahms), 10.40 Osmi dan, oddaja o kulturi, 16.45 Mozaik, ponovitev, 17.25 Tuji jeziki: Angleščina, 43. lekcija, 17.45 A. Lindgren: Erazem in potepuh, 5. — zadnji del, 18.15 Razmišljanje ob jelsi, dokumentarna oddaja tv Novi Sad, 20.05 Najboljša leta našega življenja, ameriški film, 22.50 Tv dnevnik, 23.05 Mednarodna obzorja.	9.45 — 12.15 in 16.30 — 23.35 Teletekst rtv Ljubljana, 10.00 Glasbena vzgoja: Zborovska delavnica, 10.50 Volčja ura, švedski film, 17.00 Mozaik — šolska tv, ponovitev, 17.50 Indijanske legende, 8. del dnevnika, 20.05 Tednik, 21.10 S. Parker: Izgube, 1. del angleške nadaljevanke, 22.05 Tv dnevnik, 22.20 Jubilejna teveteka, 21. oddaja.
Oddajnik II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik, 17.30 Ljubo doma, kdor ga ima, otroška oddaja, 18.00 Znanstveni forum, izobraževalna oddaja, 18.40 Številke in črke, kviz, 19.00 Domači ansambli: Ansambel marelja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Poročila, 20.50 Festival JRT-Neum 88, 22.45 Dokumentarna oddaja.	Oddajnik II. TV mreže: 13.10 Kako hiti skupaj, 13.40 Mladinski film, 15.10 VIII. ofenziva, ponovitev TV nadaljevanke, 16.10 Liga mladih lingvistov, otroška predstava, 17.10 Dallas, ameriška nadaljevanke, 19.30 TV dnevnik, 20.15 Glasbeni večer — G. Verdi: Rigoletto, 21.45 Poročila, 21.50 Feljton, oddaja iz kulture, 22.20 Športna sobota.	Oddajnik II. TV mreže: 8.55 Poročila, 9.00 Danes za jutri in igrani film, 14.00 Športno zabavno popoldne, 17.55 — 19.15 Rokomet — Jugoslavija: Poljska, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Po letu 2000, poljudnoznanstveni film, 21.30 Mexico: avtomobilski dirke formula 1, prenos (slov. kom.)	Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Čudežna soba, otroška oddaja, 17.45 Otroška oddaja, 18.00 Beograjski tv program, 19.00 Indirekt, oddaja o športu, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Umetniški večer.	Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Otroška oddaja, 18.00 Tuji jeziki: Angleščina, 43. lekcija, 18.40 Številke in črke, kviz, 19.00 Poje vam Catherine Sauvage, zabavnoglasbena oddaja, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Po sledovih Slovencev v svetu: na vseh koncih sveta.	Oddajniki II. tv mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Kdo, ali jaz?, otroška oddaja, 18.00 Izobraževalna oddaja, 18.30 Video godba, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Svet na zaslonu, 21.35 Umetniški večer.	Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Majhna Nada, otroška oddaja, 18.00 Izobraževalna oddaja, 18.40 Številke in črke, kviz, 19.00 Tv koledar, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Filmoskop, 22.35 Odprta knjiga
TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB
Prvi program 8.30 Tv v šoli, 15.50 Ponovitve, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nezgodni center (nadaljevanke), 21.00 Kvizokoteka, 22.10 Dnevnik, 22.25 Kulturni magazin, 23.55 Nočni program.	9.00 Tv v šoli, 15.00 Majske igre, 16.00 Narodna glasba, 16.30 Mladi lingvisti, 17.30 Poročila, 17.35 Tv koledar, 17.45 Tedenski tv spored, 18.30 Teleobjektiv, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Concertino, 20.15 Boljše življenje, 21.05 Avtocesta nasilja (film), 22.35 Dnevnik, 22.50 Zaključek Tv festivala v Neumu, nato: Gospod Abel (film).	Prvi program 9.30 Nedeljsko popoldne za mladino, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Izobraževalna oddaja, 14.15 Dedinja (nadaljevanke), 15.05 Resna glasba, 15.55 Konferenca ZKJ, 17.00 Leseni konj (film), 18.35 Poročila z konferenca ZKJ, 19.30 Dnevnik, 20.10 Panonec (nadaljevanke), 21.15 Marty (film), 22.45 Dnevnik, 23.30 Nočni program.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Matlock, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Mike Hammer, 22.00 Spektrum	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 19.00 Družinski magazin, 18.30 Matlock, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Univerzum — Avstrija, 21.07 Dediščina Guldenburgov, 21.55 Vrag z belo srjco (film), 23.30 Velika dolina, Drugi program 16.00 Glasbene želje, 17.30 Škotski gradovi in vrtovi, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Lokalni programi, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Elegantni pes, 21.15 Schilling, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Ponočni kavboj (film), 0.15 Colombo	Prvi program 8.30 Tv v šoli, 15.50 Ponovitve, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Bledomodri ženski rokopis (film), 21.50 Morje, ljudje, obale, 22.25 Nočni program	Prvi program 8.30 Tv v šoli, 15.50 Ponovitve, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Spekter, 21.00 Zabavno glasbena oddaja, 21.45 Dnevnik, 22.10 Nočni program.
TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA
Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Princeza Daisy, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Primer za dva, 22.20 Naprej, 21.35 Humoreske, 22.20 Šport, 22.50 Umetnine.	Prvi program 18.00 Družinski magazin, 18.30 Nogomet, 19.00 Vesela sobota, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Show Rudija Carrella, 21.50 Da, ministrijski predsednik, 22.15 Glasbeno literarni večer, 23.15 Jazz, 0.15 Munsterjevi	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Ponovitve, 14.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zasvojenost spremembe, 21.45 Šport.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Ponovitve, 14.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zasvojenost spremembe, 21.45 Šport.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Ponovitve, 14.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zasvojenost spremembe, 21.45 Šport.	Prvi program 14.40 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Najmlajši dan (tv film), 21.50 Radio aktivni Bikini, 22.35 Uganke in strasti, 23.00 Sinfonija št. 9 Dimitrija Sostakoviča.	Prvi program 14.40 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Najmlajši dan (tv film), 21.50 Radio aktivni Bikini, 22.35 Uganke in strasti, 23.00 Sinfonija št. 9 Dimitrija Sostakoviča.
Drugi program 16.00 Glasbene želje, 16.45 Hotel, 17.30 Šport, 18.00 Tedenski tv spored, 18.30 Lokalni programi, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Bavarska in Avstrija, 21.20 Znanost, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Ni milosti za Ulzana (film), 0.15 Človek, ki je dvakrat živel (film).	Drugi program 16.00 Glasbene želje, 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Šport, 18.30 Lokalni programi, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Objeti življenje, 23.20 Razprava v studiu, 23.55 Šport	Drugi program 9.00 Matineja (risanke, glasba, književnost), 14.00 Sportno popoldne, 17.15 Klub seniorjev, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Matlock (film), 21.55 Čarovnice danes (film), 23.50 Šport, 23.55 Chicago 1930 (nadaljevanke).	Drugi program 16.00 Glasbene želje, 17.30 Škotski gradovi in vrtovi, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Lokalni programi, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Elegantni pes, 21.15 Schilling, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Ponočni kavboj (film), 0.15 Colombo	Drugi program 16.00 Glasbene želje, 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Šport, 18.30 Lokalni programi, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Objeti življenje, 23.20 Razprava v studiu, 23.55 Šport	Drugi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroški in mladinski spored, 14.00 Noč v Benetkah (opeka), 15.45 Barok na Korškem, 16.30 Zapuščina Dvojnega orla, 17.15 Šport, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Napoleon in Josephina (film), 21.50 Vrnitev belih bogov (film), 23.40 Žarometi so ugasnili (film).	Drugi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroški in mladinski spored, 14.00 Noč v Benetkah (opeka), 15.45 Barok na Korškem, 16.30 Zapuščina Dvojnega orla, 17.15 Šport, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Napoleon in Josephina (film), 21.50 Vrnitev belih bogov (film), 23.40 Žarometi so ugasnili (film).
TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
8.15 Življenje divjih svinj, 9.05 Priprava skakalca s palico, 9.35 Delta, pon. 9.50 Maturitetne naloge, 11.50 Telovadba za invalide, 17.05 Spored za 4 dni, 17.15 Za upokojence, 17.45 Tekla, 18.00 Okno, služnostni program, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Kramljanje, spored T. Vitrayja, 21.20 Panorama, zunanja politika, 22.05 Slovo od Matjore, sovjetski film, 23.50 TV dnevnik.	8.30 Spored za otroke, 9.45 Varstvo živali, 10.35 Zlati teden na Japonskem, 11.15 Režiser A. Kollányi, 14.40 Ravnovesje v naravi, 15.20 Gumbna vojna, francoski film, 17.00 Dnevnik, 17.15 Lepi madžarski plesi, 17.40 James Burke, angleška serija, 18.50 Tom in Jerry, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Družinska skrivnost, amer. film, 21.35 Glasba, 21.40 Dobiva orel, brazilski film.	8.25 Spored za otroke, 11.15 Tri želje, 14.50 Družinski vikend, 16.00 Nagrada »Za otroke«, svečana podelitev, 17.15 Delta, znanstveni poročevalec, 17.40 Oglejmo si skupaj, 18.25 Pravljice, ne le za otroke, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.10 Primer za dva, z. nemška kriminalna, 21.10 Telešport, 21.55 Lepa beseda: 75 let pisatelja Istvana Sotera, 22.25 Poročila.	Prvi program ne oddaja, oddajniki druge mreže pa od 20.00 prenašajo programe regionalnih studiev Budimpešta, Pecs in Szeged (do 21.00).	9.05 Šolska TV, 11.00 Telovadba za invalide, 16.55 Najstniški party, 17.40 Jezikovne uganke, 18.20 TV spored za 3 dni, 18.40 Nils Holgersson, risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Vsi so solonobvezniki, 9. del češke serije, 20.55 Studio '88, kulturni TV tednik, 21.40 Kardiologija, ameriška zdravstvena serija, 21.55 Ponujam gospodarstvu, 22.45 TV dnevnik.	9.05 Somrak vodnjakov, romunski film, 10.30 Chopin: 24 preludijev, 17.40 Popotnica, 18.10 Skrivallnica, za otroke, 18.20 Samo za besedo, za boljši jezik, 18.45 Cim, cim, literarne uganke za otroke, Csoknai, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Sodobniki na ekranu, Sz. Ordogh: Po hitrem postopku, TV igra, 21.00 Zunanaj na morju, vzh. nemška kriminalka, 22.20 Videoklipi, 22.35 TV dnevnik.	9.05 TV doktor, šport odraslih, 9.15 Tretja meja, pon. 9. dela, 16.55 Poročila, 17.00 Domače ogledalo, 17.40 Telešport, 19.15 19.30 TV dnevnik, 20.15 Sosedje, 29. poglavje TV romana, 20.45 Imate 5 minut časa? Zoltan Kodály: Laszlo Lengyel, 20.50 Ozadje vesti: pogledi in mnenja o javnih zadevah, 21.35 Najhitrejši na svetu, gruzinski TV film, 22.40 TV dnevnik.

GOLFTURIST, o. o., Ljubljana
TOZD NARAVNO ZDRAVILIŠČE LENDAVAL

vas pričakujejo s
svojo ponudbo:

- kopanje v odprtih bazenih s termalno vodo
- taborjenje v naravi
- bungalovi
- gostinske storitve
- ob sobotah — glasbena prireditev

Na voljo so vam tudi tereni za igranje odbojke in malega nogometa.

»TERME«
Petišovci pri Lendavi

Sobota, 28. maj
TV 23.00
CHARLOTTIN STIL,
francoski barvni film, 1985
(SIGNE CHARLOTTE)

Francoski film Charlottin stil je Caroline Huppert (manj znana sestra Isabelle), ki igra naslovno junakinja, posneta leta 1975. Film govori o ljubzenskem trikotniku, ki bi lahko bil povsem običajen.

Mathieu živi srečno z ženo Christine in sinom. Nekega dne se k njemu nepričakovano vrne Charlotte, žena, s katero je nekoč živel, a ga je zapustila. Tako kot je skrivnostna njena vrnitev, je zavita v meglo tudi njena preteklost in sprva celo — njun od-

nos. Charlotte je baje ohupana, ker so ubili njenega ljubimca, in zeli pobegniti v Španijo ...

Nedelja, 29. maj
TV 17.45
EX LIBRIS: MODA SKOZI ČAS, 2. del

V drugem delu oddaje bomo zavrteli modni kaledoskop od petdesetih let do današnjih dni. Moda postane zelo važna stvar, diktirata jo Pariz in kasneje tudi Italija (Rim, Milano). Za modo se po dolgem času začnejo zanimati tudi moški in mladi. Rockandroll in twist opraviča svoje — tudi v modi. Majda in Aljoša bosta predstavila skozi modna očala spremenljiva

petdeseta leta, revolucionarna šestdeseta, negotova sedemdeseta in osemdeseta, ki jih poznamo. Na koncu bomo pogledali še sezono, dve naprej.

ČETRTEK, 2. junij
TV 18.15
SLOVENSKI LJUDSKI PLESI: PREKMURJE — 2. oddaja

Foklorne skupine iz Velike Polane, Belince in iz Gornjih Petrovcov bodo v domačem okolju zaplesale ples, ki jih plešejo v Prekmurju. Strokovni sodalci oddaje je bil Mirko Ramovš, filmski snemalec Slavo Vaji, režiserka Marija Šeme-Barčič in urednica Danica Dolinar.

URADNE OBJAVE

Leto XXIV

Murska Sobota, dne 26. maja 1988

Št.: 15

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA IN
MURSKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

132. Sklep o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samopriskevka za območje KS Turnišče, naselje Turnišče, Gomilica, Nedelica in Renkovci

133. Poročilo o izidu referenduma v Krajevni skupnosti Stročja vas

134. Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za naselja Stročja vas, Pristava, Podgradje, Rincetova graba, Presika in Nunska graba

135. Navodilo o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spremljanja v občini Gornja Radgona

136. Odredba o določitvi najvišjih cen v občini Lendava

137. Sklep o višini povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje v občini M. SOBOTA

138. Odredba o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta in prostorsko ureditvenih pogojev za naselje Lipovci

139. Popravek spremembe poslovnika Skupščine občine M. Sobota

132

Na osnovi 3. člena Zakona o samopriskevku (Ur. l. SRS 35/85), 8. člena Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. l. SRS 23/77) in 53. člena Statuta KS Turnišče je Skupščina KS Turnišče po predhodnih obravnavah na zborih občanov v vaseh Turnišče, Gomilica, Nedelica in Renkovci na svoji seji dne 11. 5. 1988 sprejela

SKLEP:

o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samopriskevka za območje KS Turnišče, naselja Turnišče, Gomilica, Nedelica in Renkovci

1. člen

Razpiše se referendum za območje KS Turnišče, vas Turnišče za financiranje programa KS Turnišče, vasi Turnišče za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač Turnišče, asfaltne prevleke na vaške ulice, gradnjo vaškega doma in vaško-komunalna dela in delovanje Krajevne skupnosti. Za realizacijo programa bo potrebno zbrati sredstva v višini 155.000.000,— din. Sredstva zbrana s krajevnim samopriskevkom bodo predvidoma znašala 155.000.000,— din

2. člen

Sredstva samopriskevka se bodo uporabila v naslednjem razmerju:

- Gradnja telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču 30.000.000,— din
- Asfaltne prevleke na vaške ulice 30.000.000,— din
- Gradnja vaškega doma 60.000.000,— din
- Vaško-komunalna dela in stroški delovanja krajevne skupnosti 35.000.000,00 din

3. člen

Razpiše se referendum za območje KS Turnišče, vas Gomilica za financiranje programa KS Turnišče, vas Gomilica za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču, asfaltne prevleke na vaške ulice, ureditev ulične razsvetljave, gradnjo prizidka pri stari šoli, razširitev telefonije in vaško-komunalna dela in stroške delovanja krajevne skupnosti. Za realizacijo programa bo potrebno zbrati sredstva v višini 153.500.000,— din. Sredstva zbrana s krajevnim samopriskevkom bodo predvidoma znašala 153.500.000,— din.

4. člen

Sredstva samopriskevka se bodo uporabila v naslednjem razmerju:

- Gradnja telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču 16.800.000,— din
- Asfaltne prevleke na vaške ulice 66.000.000,— din
- Ureditev ulične razsvetljave 20.000.000,— din
- Gradnja prizidka pri stari šoli 10.000.000,— din
- Razširitev telefonije 15.000.000,— din
- Vaško-komunalna dela in stroški delovanja krajevne skupnosti 25.700.000,— din

5. člen

Razpiše se referendum za območje KS Turnišče, vas Nedelica za financiranje programa KS Turnišče, vas Nedelica za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču, asfaltiranje ceste mimo Ginjevca in mimo gramoznice, ureditev gasilskih vodnjakov, sofinansiranje nakupa gasilskega avtomobila, ureditev ulične razsvetljave in vaško-komunalna dela in stroške delovanja krajevne skupnosti. Za realizacijo programa bo potrebno zbrati sredstva v višini 126.000.000,— din. Sredstva zbrana s krajevnim samopriskevkom bodo predvidoma znašala 126.000.000,— din.

6. člen

Sredstva samopriskevka se bodo uporabila v naslednjem razmerju:

— Gradnja telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču 16.100.000,— din

— Asfaltiranje ceste mimo Ginjevca in mimo gramoznice 30.000.000,— din

— Ureditev gasilskih vodnjakov 15.000.000,— din

— Sofinansiranje nakupa gasilskega avtomobila 15.000.000,— din

— ureditev ulične razsvetljave 25.000.000,— din

— Vaško-komunalna dela in stroški delovanja krajevne skupnosti 24.900.000,— din.

7. člen

Razpiše se referendum za območje KS Turnišče, vas Renkovci za financiranje programa KS Turnišče, vas Renkovci za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču, sofinansiranje nakupa gasilskega avtomobila, prevleke na vaške ulice in asfaltiranje neasfaltiranih ulic, ureditev ulične razsvetljave in vaško-komunalna dela in stroške delovanja krajevne skupnosti. Za realizacijo programa bo potrebno zbrati sredstva v višini 164.000.000,— din. Sredstva zbrana s krajevnim samopriskevkom bodo predvidoma znašala 164.000.000,— din.

8. člen

Sredstva samopriskevka se bodo uporabila v naslednjem razmerju:

— Gradnja telovadnice pri Osnovni šoli Štefan Kovač v Turnišču 17.000.000,— din

— Sofinansiranje nakupa gasilskega avtomobila 10.000.000,— din

— Prevleke na vaške ulice in asfaltiranje neasfaltiranih ulic 95.000.000,— din

— Ureditev ulične razsvetljave 20.000.000,— din

— Vaško-komunalna dela in stroški delovanja krajevne skupnosti 22.000.000,— din.

9. člene

Sredstva, ki se zberejo nad zneskom, ki je predviden s programom, se kot presežek uporabijo v istem razmerju, kot je izdelan prioriteten red investicij po posameznih vaseh.

10. člen

Samopriskevki se za celotno območje KS, naselja Turnišče, Gomilica, Nedelica in Renkovci uvede za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1988 do 30. 6. 1993.

11. člen

Samopriskevki bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Turnišče, za naselje Turnišče v naslednji višini:

1 % od osebnega dohodka iz delovnega razmerja

2 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

1 % od pokojnin, (razen pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje, kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

1 % od osebnega dohodka oseb, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo dejavnost

1 % od povprečnega osebnega dohodka za prvih devet mesecev tekočega leta v SRS občani, zaposleni v tujini in sicer mesečno

12. člen

Samopriskevki bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Turnišče, za naselje Gomilica v naslednji višini:

3 % od osebnega dohodka iz delovnega razmerja
7 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

2 % od pokojnin (razen pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje, kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

3 % od osebnega dohodka oseb, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo dejavnost

3 % od povprečnega osebnega dohodka za prvih devet mesecev tekočega leta v SRS občani, zaposleni v tujini in sicer mesečno

Uvede se nadenarna obveznost in to:

1 delovni dan po 8 ur prispevajo letno nosilci gospodinjstev

1 m² gramoza letno prispeva vsako gospodinjstvo po ha zemljišča

Svet krajevne skupnosti se pooblašča, da vsako leto določi vrednost nadenarnih obveznosti.

13. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Turnišče, za vas Nedelica v naslednji višini:

3 % od osebnega dohodka iz delovnega razmerja

7 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

2 % od pokojnin (razen pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje, kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

3 % od osebnega dohodka oseb, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo dejavnost

3 % od povprečnega osebnega dohodka za prvih devet mesecev tekočega leta v SRS občani, zaposleni v tujini in sicer mesečno.

14. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Turnišče, za naselje Renkovec v naslednji višini:

3 % od osebnega dohodka iz delovnega razmerja

7 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

2 % od pokojnin (razen pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje, kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

3 % od osebnega dohodka oseb, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo dejavnost

3 % od povprečnega osebnega dohodka za prvih devet mesecev tekočega leta v SRS občani, zaposleni v tujini in sicer mesečno

Uvede se nadenarna obveznost in to:

1 delovni dan po 8 ur prispevajo letno nosilci gospodinjstev

1 m² gramoza letno prispeva vsako gospodinjstvo po ha zemljišča

Svet krajevne skupnosti se pooblašča, da vsako leto določi vrednost nadenarnih obveznosti.

15. člen

Svet Krajevne skupnosti Turnišče se pooblašča, da vsako leto določi vrednost uvedenih nadenarnih obveznosti.

16. člen

Delavcem na začasnem delu v tujini, ki imajo na območju vasi Turnišče, Gomilica, Nedelica in Renkovec stalno prebivališče, bo v pripravljalnem obdobju posredovan program, ki bo vseboval namen, vrste, osnovo in višino samoprispevka, ter obdobje za katero se uvaja samoprispevek in izjava s katero se zavezanec izreče za uvedbo samoprispevka.

17. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev samoprispevka opravlja vaški odbor posamezne vasi in svet krajevne skupnosti ter o tem najmanj enkrat letno poročata skupščini krajevne skupnosti in zboru občanov.

18. člen

Na referendumu glasujejo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik in tudi občani, ki še niso dopolnili 18 let starosti, so pa v rednem delovnem razmerju.

Občani glasujejo na referendumu neposredno in tajno z glasovnicami, ki imajo naslednjo vsebino:

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: TURNIŠČE

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 12. 6. 1988 o uvedbi samoprispevka v denarju za financiranje programa za vas Turnišče za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Stefan Kovač v Turnišču, asfaltne prevleke na vaške ulice, gradnjo vaškega doma in vaško-komunalna dela in stroške delovanja krajevne skupnosti.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1988 do 30. 6. 1993.

Oblika in vrste zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

glasujem

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: GOMILICA

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 12. 6. 1988 o uvedbi samoprispevka v denarju in nadenarnih obveznostih za financiranje programa za vas Gomilica za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Stefan Kovač v Turnišču, asfaltne prevleke na vaške ulice, ureditev ulične razsvetljave, gradnjo prizidka pri stari šoli, razširitev telefonije in vaško-komunalna dela in stroške delovanja krajevne skupnosti. Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1988 do 30. 6. 1993.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

glasujem

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: NEDELICA

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 12. 6. 1988 o uvedbi samoprispevka v denarju za financiranje programa za vas Nedelica za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Stefan Kovač v Turnišču, asfaltiranje ceste mimo Ginjevca in gramoznice, ureditev gasilskih vodnjakov, sofinanciranje nakupa gasilskega avtomobila, ureditev ulične razsvetljave, vaško-komunalna dela in delovanje krajevne skupnosti.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1988 do 30. 6. 1993.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

Glasujem

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: RENKOVCI

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 12. 6. 1988 o uvedbi samoprispevka v denarju in nadenarnih obveznostih za financiranje programa za vas Renkovec za gradnjo telovadnice pri Osnovni šoli Stefan Kovač v Turnišču, sofinanciranje nakupa gasilskega avtomobila, prevleke na vaške ulice in asfaltiranje neasfaltiranih ulic, ureditev ulične razsvetljave, vaško-komunalna dela in stroške delovanja krajevne skupnosti.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1988 do 30. 6. 1993.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

Glasujem

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

19. člen

Glasovnice morajo biti overjene s pečatom Krajevne skupnosti Turnišče.

20. člen

Sredstva za stroške pri izvedbi referenduma se zagotovijo iz sredstev Krajevne skupnosti Turnišče.

Ta sklep začne veljati z dnem objave v URADNIH OBJAVAH POMURSKIH OBČIN.

Štev. 170/88-RH-BJ
V Turnišču, dne 11. 5. 1988

Predsednik skupščine KS Turnišče:
Bence Jože I. r.

133

POROČILO

o izidu referendumu v Krajevni skupnosti Stročja vas

Na referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka v KS Stročja vas, ki je bil v nedeljo 15. maja 1988, so bili doseženi naslednji rezultati:

GLASO- VALNO MESTO	ŠTEVILO GLASOV VALCEV	GLASO- VALO %	»ZA« %	»PROTI« %	NEVELJAVNE GLASOVNICE
1. STROČJA VAS	477	456 - 95,59 %	331 - 72,58 %	121 - 26,53 %	- 4
2. PRISTAVA	198	185 - 93,43 %	108 - 58,57 %	75 - 40,54 %	- 2
3. PODGRADJE	309	268 - 86,73 %	216 - 80,59 %	48 - 17,91 %	- 4
4. NUNSKA					
GRABA	124	114 - 89,51 %	92 - 82,88 %	19 - 17,11 %	-
SKUPAJ	1.108	1.020 - 91,31 %	747 - 73,61 %	263 - 25,52 %	10

Volilna komisija Krajevne skupnosti Stročja vas je na podlagi gradiva o izvedbi referendumu ugotovila, da je odločitev na referendumu sprejeta, saj je 73,61 % glasovalnih upravičencev glasovalo »ZA« uvedbo krajevnega samoprispevka.

Predsednik volilne Komisije
Alojz VRŠIČ, I. r.

134

Skupščina krajevne skupnosti Stročja vas, je na podlagi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 35/85) 28. člena Statuta Krajevne skupnosti Stročja vas, na seji dne 18. 5. 1988 sprejela

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispevka za naselja Stročja vas, Pristava, Podgradje, Rinčetova graba, Presika in Nunska graba za izvajanje programa, sprejetega na zborih občanov.

1. člen

Za območje KS Stročja vas se za zgoraj navedena naselja na podlagi odločitve občanov na referendumu dne 15. 5. 1988 uvede samoprispevek za uresničevanje nalog po sprejetem programu.

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvede za dobo 5 let (petih let) in to za čas od 1. 6. 1988 do 31. 5. 1993.

3. člen

Prispevek morajo plačevati zavezanci, ki imajo stalno prebivališče na območju Krajevne skupnosti Stročja vas, v naslednji višini:

- 1,5 % od netto osebnih dohodkov delavcev
- 1,5 % od pokojnin (vendar samo od tistih, ki presegajo znesek minimalne pokojnine za polno pokojninsko dobo)
- 15 % od katastrskega dohodka
- 30 % od povprečnega letnega osebnega dohodka v tekočem letu v občini - od zdomcev

Plačila samoprispevka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 35/85)

4. člen

Samoprispevek iz OD iz delovnega razmerja in pokojnin nakazujejo izplačevalci OD oziroma pokojnin, samoprispevek iz KD in obrtnikov obračunava, ter posreduje pristojni upravni organ SO Ljutomer, samoprispevek zaposlenih v tujini pa obračunava svet KS.

5. člen

Sredstva zbrana s samoprispevkom se zbirajo na zbirnem računu pri SDK Murska Sobota št. 51900-842-029-8584 z oznako »Krajevna skupnost Stročja vas«.

6. člen

Nadzor nad zbiranjem sredstev in uporabo opravlja svet KS, ki o tem poroča vsako leto skupščini Krajevne skupnosti in na zboru občanov.

7. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. 6. 1988.

Stročja vas, dne 18. 5. 1988

Predsednik skupščine KS
Franc Čeh I. r.

Na podlagi 15. člena zakona o sistemu družbene kontrole cen (Uradni list SFRJ 64/84, 43/86 in 71/86) je Izvršni svet Skupščine občine Gornja Radgona na seji dne 13. 5. 1988 izdal, naslednje

NAVODILO

o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spremljanja

1. Organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s proizvodnjo oziroma opravljanjem storitev in delovni ljudje, ki s samostojnim osebnim delom in sredstvi v lasti občanov opravljajo proizvodnjo in storitve gospodarskih dejavnosti (v nadaljnjem tekstu zasebni obrtniki), so dolžni pristojnemu organu za cene v občini zaradi spremljanja pošiljati obvestila o cenah za proizvode oziroma storitve, in sicer najpozneje v treh dneh od dneva njihove uveljavitve.

Obvestilo o cenah pošiljajo organizacije združenega dela in zasebni obrtniki za naslednje proizvode in storitve:

Pano- ga	Skupina	Podsku- pina	Naziv
1	2	3	4
0501	05010	050100	PODROČJE 05 -- GRADBENIŠTVO Visoka gradnja — cena m ² stanovanja Industrijska in zaključna dela v gradbeni- štvu
		050301	Napeljava, popravilo in vzdrževanje gradbenih instalacij — vodovodne, kanalizacijske in elektri- čne instalacije
		050302	Zaključna in obrtna dela v gradbeništvo PODROČJE 06 -- PROMET IN ZVE- ZE
0606	06060	060602	Prevoz potnikov s taksi avtomobili PODROČJE 09 -- OBRT IN OSEBNE STORITVE
0901	09012	090121	Izdelava in popravilo kovinskih izdelkov Popravilo in vzdrževanje osebnih avto- mobilov, avtobusov in traktorjev
	09013		Izdelava in popravilo električnih izdel- kov
		090134	Popravilo in vzdrževanje gospodinj- skih električnih aparatov
		090132	Popravilo in vzdrževanje radijskih in TV aparatov in naprav
0902	09020		OSEBNE STORITVE IN STORITVE GOSPODINJSTVOM
		090201	Moške in ženske frizerske storitve: — moško striženje — hladna trajna
		090202	— vodna ondulacija s pranjem las Pranje, čiščenje in barvanje perila in oblačil: — kemično čiščenje moške obleke — moških hlač — ženskega krila
1003	10039	100390	PODROČJE 10 -- STANOVANJSKO- KOMUNALNE DEJAVNOSTI IN UREJANJE NASELJA IN PROSTORA
			Druge komunalne dejavnosti — parkiranje in javne garaže — dimnikarske storitve — pogrebne storitve
1201	12019	120190	PODROČJE 12 -- IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST, KULTURA IN INFOR- MACIJE
			Izobraževanje Drugo izobraževanje — ura vožnje z motornimi vozili
1203	12031	120312	Časopisno založniška dejavnost — lokalni politično informativni časo- pisi
1302	13021	130211	PODROČJE 13 -- ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO VARSTVO
			Dejavnost zavodov za dnevno bivanje otrok
		130212	Dijaški in študentski domovi
	13023	130231	Socialno varstvo normalnih oseb

2. Organizacije združenega dela in zasebni obrtniki, ki se ukvarjajo s proizvodnjo oziroma opravljanjem storitev, morajo poslati obvestilo o cenah zaradi spremljanja tudi za proizvode in storitve, za katere se predpiše ukrep neposredne kontrole cen, ko ta ukrep preneha, v treh dneh od dneva, ko začne uporabljati nove cene.

3. Obvestilo o cenah mora vsebovati naslednje podatke:

- 1) ime proizvoda oziroma storitve;
- 2) mersko enoto;

3) ceno proizvoda oziroma storitve;

a) ceno na dan 31. decembra predhodnega leta;

b) ceno, ki se je uporabljala do začetka uporabe nove cene;

c) novo ceno;

d) odstotek povečanja;

4) vrsta cene (za proizvode):

a) proizvajalska;

b) v prodaji na debelo;

c) v prodaji na drobno;

5) Podatke o tem, kateri organ upravljanja je sprejel sklep o povečanju cene;

6) datum sprejetja sklepa o povečanju cene;

7) datum začetka uporabe nove cene.

Točki 5) in 6) se nanašata samo na organizacije združenega dela.

4. Obvestilo o cenah zaradi spremljanja se pošlje na Komite za družbeno planiranje v enem izvodu na obrazcu, ki je sestavni del navodila.

5. Z dnem, ko začne veljati to navodilo, neha veljati navodilo o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spremljanja (navesti naziv in številno glasilo, v katerem je bilo to navodilo objavljeno) in navodilo o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spremljanja (Uradni list SRS, št. 43/85).

6. To navodilo začne veljati naslednji dan po objavi v Ur. objavah Pomurskih občin.

Številka: 38-9/87-11

Datum: 13. 5. 1988

IZVRŠNI SVET
SO Gornja Radgona
PREDSEDNIK:
Janko SLAVIČ, dipl. ing. agr.

136

Na podlagi 5. člena zakona o družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 9/85) in 1. člena odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine občine Lendava za sprejemanje ukrepov neposredne kontrole cen na ravni občine (Ur. objave pom. občin št. 10/85) je Izvršni svet SO Lendava, dne 24. 5. 1988 sprejel

ODREDBO o določitvi najvišjih cen

1. člen

Cene naslednjih proizvodov in storitev iz 5. člena zakona o družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 9/85): osnovne komunalne storitve in stanarine, ki so jih organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter nosilci samostojnega osebnega dela oblikovali v skladu s predpisi in uporabili na tržišču do uveljavitve te odredbe, se s to odredbo določijo kot najvišje.

2. člen

Ne glede na 1. člen te odredbe smejo organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter nosilci samostojnega osebnega dela cene svojih proizvodov in storitev, ki so po predpisih veljale in bile uporabljene na tržišču na dan uveljavitve te odredbe povečati z dnem 1. 6. 1988 in sicer: stanarine, osnovne komunalne storitve kot so: distribucija vode, odvajanje odplak, odvoz odpadkov, vse največ do 35 %.

3. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odredba, neha veljati odredbe o določitvi najvišjih cen objavljenih v Uradnih objavah pomurskih občin, št. 31/87, št. 3/88, št. 5/88, št. 11/88.

4. člen

Ta odredba začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 38-1/87-3

Datum: 24. 5. 1988

Predsednik IS
Jože KURONJA, l. r.

137

Na podlagi 40. člena Zakona o cestah (Ur. list SRS, št. 2/88) in 15. člena Odloka o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota (Uradne objave pomurskih občin, št. 25/85) je skupščina

Občinske skupnosti za ceste Murska Sobota na skupni seji obeh zborov dne 11. maja 1988 sprejela

SKLEP

o višini povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje v občini Murska Sobota

1. člen

Uporabniki cest plačajo za kmetijske traktorje letno povračilo za uporabo cest v naslednjih višinah:

— do 18 KW	(do 25 KM)	15.000 din
— do 29 KW	(od 26 do 40 KM)	22.500 din
— do 46 KW	(od 41 do 63 KM)	28.000 din
— nad 46 KW	(nad 63 KM)	33.500 din

2. člen

Sredstva povračila iz 1. člena tega sklepa pobirajo krajevne skupnosti. Za pobiranje sredstev oziroma izterjavo so odgovorni Sveti krajevnih skupnosti.

3. člen

Sredstva pridobljena iz povračila za uporabo cest za kmetijske traktorje so dohodek krajevnih skupnosti in se uporabljajo za vzdrževanje in varstvo cest, ki so v upravljanju krajevnih skupnosti. Vsak lastnik traktorja je dolžan v skladu z Zakonom o cestah predpisano povračilo za uporabo cest plačati. V kolikor ne plača v določenem roku se ga izterja po veljavnih predpisih.

4. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Predsednik
skupščine Občinske SLS za ceste
Murska Sobota
Oton ŽUNEC, ing. živ. teh.

138

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86) ter 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86), je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 10. 5. 1988, sprejel

ODREDBO o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta in prostorsko ureditvenih pogojev za naselje Lipovec

I.

Javno se razgrne osnutek zazidalnega načrta in prostorsko ureditvenih pogojev (v nadaljnjem besedilu: prostorsko izvedbeni akt) za naselje Lipovec, ki ga je pod št. 24/87-ZN izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v M. Soboti.

II.

Osnutek prostorsko izvedbenega akta se razgrne v prostorih trgovine »Protonika« v Lipovcih ter v izložbi zgradbe Skupščine občine Murska Sobota (Tišova cesta).

Javna razgrnitev traja 30 dni od dneva objave v Uradnih objavah pomurskih občin. V tem času bo organizirana tudi javna razprava, kraj in čas razprave bo določen naknadno.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organi in organizacije pisne pripombe k osnutku prostorsko izvedbenega akta Zavoda za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti, Staneta Rozmana ulica št. 5 ter Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine Murska Sobota.

Številka: 351-4/88-4

M. Sobota, dne 10. 5. 1988 *

Predsednik
Izvršnega sveta SO M. Sobota
Janez ŠTOLJ, l. r.

139

POPRAVEK spremembe poslovnika Skupščine občine Murska Sobota

1. alineja 1. člena spremembe poslovnika Skupščine občine Murska Sobota (Uradne objave št. 13/88) se pravilno glasi:

»...pravno podlago za ...«
tekst v nadaljevanju te alineje ostane nespremenjen.

Sekretar
Skupščine občine M. Sobota
Martin VINČEC, dipl. prav.

ZA KIRURŠKI BLOK SO DAROVALI

Družina Flegar, Gerlinci (namesto cvetja na grob pok. Alojza Kauter, M. Sobota) — 5.000.— din; Rapi Rudi-Savo, M. Sobota, M. Kuzmiča 15 (namesto cvetja na grob pok. Rozalije Horvat, M. Sobota) — 5.000.— din; KZA; skupina II. terek PZC M. Sobota (namesto venca na grob pok. Marije Berden Grad 193) 15.000.— din; Družina Flisar, Moravske Toplice (namesto cvetja na grob pok. Štefana Gomboc, Z. Velnarja) — 15.000.— din; Janez in Lidija Ritoper, Kuštanovci 13, Mačkovci (namesto venca na grob pok. Karla Lutar, M. Sobota) — 10.000.— din; Družina Repič, Nas. Ljudske pravice 58, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Štefana Recek, Večeslavci) — 8.000.— din; Merklin Bela, Bodonci 130 (namesto cvetja na grob pok. Helene Maršik) — 4.000.— din; Merklin Bela, Bodonci, (namesto cvetja na grob pok. Sidonije Kodila) — 5.000.— din; Dragica Jakiša, Fokovci (namesto venca na grob pok. Janeza Škrilec, Puconci) — 10.000.— din; Družina Stefana Veren, Puconci 8 (namesto cvetja na grob pok. Helene Maršik, Bodonci) — 8.000.— din; Kolektiv pošte Rogošci (namesto venca na grob pok. Štefana Recek) — 20.000.— din; Kolektiv Terapije, Radenci (namesto venca na grob pok. Karel Potočnik) — 30.000.— din; Franc Lipovec, Cezanjci 40/B (namesto venca na grob pok. Antun Stefanec) — 10.000.— din; Šivilstvo Hanžekovič, Cven (namesto venca na grob pok. Julijane Škrobar, Mota) — 16.000.— din; Družina Perhavec, M. Sobota, Mladinska 24 (namesto cvetja na grob pok. Ane Banfi, Moščanci) — 10.000.— din; Družina Hajnal, M. Sobota, Mikloš Kuzmiča (namesto cvetja na grob pok. Rozalije Horvat, M. Sobota) 10.000.— din; Družina Vorš, M. Sobota, V. Vlahoviča (namesto cvetja na grob pok. Katarine Tuš, M. Sobota) — 10.000.— din; Družina Glazar, M. Sobota, Prešernova 32 (namesto cvetja na grob pok. Rozalije Horvat, M. Sobota) — 10.000.— din; Anton in Jelka Šarotar, M. Sobota, B. Zihlerla 5 (namesto cvetja na grob pok. očeta Amalije Maček) — 10.000.— din; Olga Dešnik, M. Sobota, Cankarjeva 78 (namesto cvetja na grob pok. Matija Zelko, Dol. Bistrica) — 5.000.— din; Nikolaj dr. Szepesy, Beltinci (namesto cvetja na grob pok. Žarkota Rus, Dobrovniki) — 20.000.— din; Družina Orikuhar, M. Sobota Trstenjakov, (namesto cvetja na grob pok. Pavla Hari, M. Sobota) — 15.000.— din; Glasbena šola, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. prof. Avgusta Loparnik) — 10.000.— din; Potrošnik OOS TO PR, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. očeta Erike Šebok, Domanjševci 94) — 5.000.— din; Milan Zrinski, Ravenska 5, Beltinci (namesto cvetja na grob pok. Antona Pavlinjek, iz Skakovec) — 5.000.— din; Družina Cinč, M. Sobota, Miklošičeva 4 (namesto cvetja na grob pok. Ane Meolice, Krog) — 10.000.— din; Društvo invalidov M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Jerič iz Dokležovja) — 1.500.— din; Društvo invalidov M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Alojza Kauter, M. Sobota) 1.500.— din; SGP Konstruktor, TOZD Opekarna Dolga vas (namesto venca na grob pok. mame Valerie Oletič, Lendava) — 27.000.— din; Krajevna skupnost Bogojina (namesto cvetja na grob pok. Štefana Nemec, očeta Janeza Nemec, Bukovnica 19) — 15.000.— din; OZSS Osnovne šole »Karel D. Kajuha« M. Sobota (namesto venca na grob pok. mame Olge Novak, Krog) — 10.000.— din; Delavci tajništva TOZD Pomurske lekarne, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. tašče-Gizele Toth) — 10.000.— din; OOS Tovarna mlečnega prahu M. Sobota (namesto venca na grob pok. očeta Viktorja Pavlinjek, Skakovec 56) — 15.000.— din; Društvo invalidov M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Vigali, Bakovci) — 1.500.— din; OOS TOZD Zdravstveni dom, M. Sobota (namesto venca na grob pok. Eme Belec) — 15.000.— din; OOS Skupne službe SIS družbenih dejavnosti občine M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. mame sodelavke Vjole Bertalančič) — 10.000.— din; OZSS PTT servis M. Sobota (namesto venca na grob pok. očeta Jožeta Recek) — 30.000.— din; Jolanka Horvat, Moščanci 57 (namesto cvetja na grob pok. Anice Stepinar) — 5.000.— din; Društvo upokojencev Bakovci (namesto cvetja na grob pok. Štefana Červek, Bakovci) — 1.500.— din; Potrošnik M. Sobota, Skupne službe (namesto cvetja na grob pok. mame Valerie Maček, M. Sobota, Sercejevo nas. 7) — 5.000.— din; OOS Osnovne šole »Karel D. Kajuha« (namesto venca na grob pok. očeta Silve Plohl, Kapelska 28, Radenci) — 10.000.— din; KO ZB in VI Velika Polana (namesto cvetja na grob pok. Ivana Žalik, Velika Polana 23) — 3.000.— din; Potrošnik OOS TO Merkur, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. očeta Vlada Fartek, M. Sobota) — 5.000.— din; OOS Delavcev skup. strokovnih služb SIS družbenih dejavnosti občine M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Vlada Fartek) — 10.000.— din; OOS delavcev DPO M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. mame Filip Matka, Beltinci, Ravenska 3) — 5.000.— din; Osnovna šola »Ivan Cankar«, Ljutomer (namesto

venca na grob pok. Cilike Voršič) — 25.000.— din; S. A. Turnišče (namesto venca na grob pok. Ane Šipoš) — 25.000.— din; Osnovna šola »Ivan Cankar« Ljutomer (namesto venca na grob pok. Ivana Rajh) — 25.000.— din; Društvo kmet. inženirjev in tehnikov Ljutomer (namesto venca na grob pok. Albin Stojko) — 50.000.— din; Družina Rajh, Bakovci, (namesto venca na grob pok. Ludvika Gredar) — 15.000.— din; Občinski komite ZKS M. Sobota. OZKS Partizan (namesto venca na grob pok. Pavla Hari, Trstenjakova 18) — 30.000.— din; Stefan in Mirko Šeruga iz M. Sobota (namesto venca na grob pok. Ivana Lah, M. Sobota) — 20.000.— din; Brkič, Margan, Kovač, M. Sobota, Lendavska 10 (namesto cvetja na grob pok. mame Zore Balažič, M. Sobota, Lendavska 10) — 10.000.— din; OOS Občine M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Pavla Hari) — 10.000.— din; Mesna Industrija M. Sobota — Služba za transportno dejavnost — sodelavci. (namesto venca na grob pok. očeta Viktorja Benko) — 15.000.— din; Mesna industrija M. Sobota — Služba za transportno dejavnost — sodelavci (namesto venca na grob pok. očeta Štefana Lipič) — 15.000.— din; OOS Občine M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. mame Katarine Korenjak) — 7.000.— din; OOS Občine M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Leopolda Benko) — 10.000.— din; Slavko Visenjak, Beltinci (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Šabjana) — 5.000.— din; Milan Zrinski, Beltinci (namesto venca na grob pok. Jožeta Šabjana) — 10.000.— din; Krajevna skupnost Prosenjakovci (namesto cvetja za pok. Ludvika Lainšček, Fokovci 52, pok. Karel Škraban, Prosenjakovci 11 in pok. Jožeta Šimonka, Središče 14) — 10.000.— din; Geza Cipot M. Sobota, S. Kuzmiča 6 (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Cipot, Kupšinci) — 7.000.— din; OOS konferenca Potrošnik M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. očeta Marije Buček, M. Sobota, Vrtna 6) — 5.000.— din; Potrošnik OOS Merkur, M. Sobota. (namesto cvetja na grob pok. očeta Štefana Janič, Nuskova 4) — 5.000.— din; Družina Rengeo, Nas. prekmurske brigade 24, M. Sobota (namesto venca na grob pok. Franca Flisar, M. Sobota) — 10.000.— din; Stanovalec Južne ulice (namesto cvetja na grob pok. očeta Ivica Brozovič, M. Sobota) — 22.000.— din; Družina Stefana ml. Dominko, Beltinci (namesto cvetja na grob pok. očeta Ivana Hartmana) — 10.000.— din.

Pomurski zdravstveni center, tozdr Pomurske lekarne

obvešča občane Pomurja,

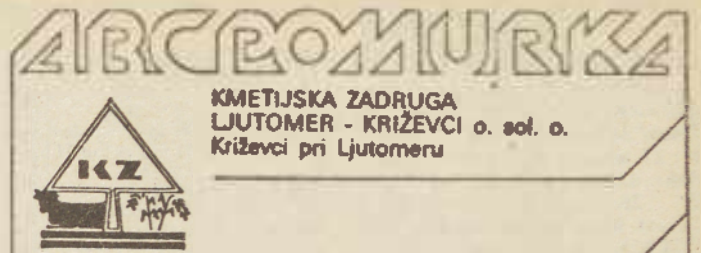
da bodo lekarne ČRENŠOVCI, DOBROVNİK, TURNIŠČE, KRIŽEVCI p. LJUTOMERU in RADENCI zaradi kadrovskih težav zaprte od 15. junija do 15. septembra 1988. Prosimo za razumevanje.

Predsedstvo Zveze kulturnih organizacij občine Murska Sobota

OBJAVLJA
prosta dela in naloge

TAJNIKA

Zveze kulturnih organizacij občine Murska Sobota.
Pogoj: končana 5. stopnja UI, kulturološka smer, ali višja izobrazba in 5 let aktivnega dela na ljubiteljskem kulturnem področju.
Rok prijave je 15 dni po objavi, o izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izteku objave.
Vlogo pošljite na naslov: Zveza kulturnih organizacij občine Murska Sobota, Trubarjev drevored 4, 69000 Murska Sobota.

Zbor delegatov Zadružne hranilno-kreditne službe

RAZPISUJE na podlagi določb statuta ZHKS dela oz. naloge

VODJE ZADRUŽNE HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE

Poleg pogojev, določenih z zakoni, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi, mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo šolo ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah
- ali srednjo šolo ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih in nalogah.

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: ABC Pomurka — KZ LJUTOMER-KRIŽEVCI, Križevci pri Ljutomeru. DSSD. in sicer v 15 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu zbora delegatov ZHKS.

Mandat za navedena dela in naloge traja 4 leta.

SGP POMURJE

SGP POMURJE, p. o., Murska Sobota, Štefana Kovača 10, po sklepu Odbora za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

— vodenje računalniških obdelav

(sistemski inženir)

Pogoja:

- višješolska izobrazba elektro ali računalniške smeri,
 - 2 leti delovnih izkušenj.
- Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Poskusno delo traja 3 mesece.
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:
SGP POMURJE, Murska Sobota, Štefana Kovača 10.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

*V temnem grobu mirno spiš,
a v naših srcih kakor prej živíš.*

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 75. letu starosti zapustila draga žena, mama in stara mama

Marija Kuronja

iz Gorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragi pokojnico pospremili na zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku Balažicu, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS za izrečene poslovilne besede ter osebjem kirurškega oddelka soboške bolnišnice.

ŽALUJOČI: mož Ludvik, sin Karel z ženo Eriko, vnuk Drago in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega dedka in pradedka

Franca Novaka

iz Prosečke vasi

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Hvala govorniku krajevnne skupnosti, pevcem in duhovniku za opravljeni obred. Posebna zahvala družini Fujs iz Prosečke vasi 48 za oskrbo med boleznijo in vso drugo pomoč.

VNUKINJA SONJA Z DRUŽINO

*Ni te na polju več, ne na travniku,
ni te na vrtu in ne med gredicami.
zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
samo sonce, ki ne ugasne.*

ZAHVALA

Ob bolečem spoznanju, da ni več med nami plemenitega moža, dobrega očeta, dedka, pradedka, svaka in botra

Štefana Nemca

starega 83 let
iz Turnišča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrini, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, nam ustno ali pisno izrazili sožalja, pokojniku pa poklonili vence in cvetje, darovali za maše ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot.

Hvala dr. Jožetu Zdravcu za skrbno nego na domu. Prisrčna hvala za pozornost predstavnikom Živinorejsko-veterinarskega zavoda iz Murske Sobote, Planike Kranj, Osnovne šole Turnišče, KZ Lendava, Semenarne Ljubljana.

Posebej se zahvaljujemo tov. Jožetu Vidiču za ganljive besede ob odprtem grobu. Hvala za poslovilne besede predstavnici KS Turnišče Mariji Gjerkeš in predstavniku Zveze borcev. Lepa hvala oktetu iz Planike in cerkvenim pevcem za odpete žalostinke. Hvaležni smo č. g. župniku za lepo opravljen obred in tolažilni nagovor.

Vsem še enkrat prisrčna hvala.

ŽALUJOČI: vsi njegovi najdražji

*Tiho piha veter čez gomilo,
v kateri mirno spiš,
le napis na križu nas spominja,
da tukaj naš dragi spi.*

V SPOMIN

Slavku Zlamberju

s Stavešinskega Vrha

13. maja je minilo 10 let. Hvala vsem, ki se ga spominjate z lepo mislijo.

VSI TVOJI

*Že leta tri te črna zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

V SPOMIN

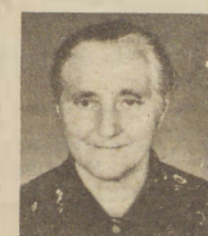
26. maja minevajo tri žalostna leta, odkar je kruta usoda iztrgala od nas dragega moža in očeta

Jožeta Kuronjo

iz Nerađnovac

Spomin nate bo živel v naših srcih do konca naših dni. Hvala vsem, ki se ga spominjate in s prizgano svečko postojite ob njegovem grobu.

ŽALUJOČI: žena Emilija, sin Drago in drugo sorodstvo

*Zaman je bil tvoj buj,
zaman vsi dnevi trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in tašča

Emilija Mihalič

z G. Slaveč

Ob tej boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO JO IMELI RADI

Kino

SPORED FILMOV V KINU
»PARK« M. SOBOTA od 27. maja do 2. junija 1988

27. maja ob 18. in 20. uri amer. akc. drama ZADNJE DEJANJE
29. maja ob 16. uri brit. avant. film GREYSTOKE — LE-GENDA O TARZANU. Film je posnet v dolby stereo tehniki!
29. maja ob 18. in 20. uri amer. akc. drama ZADNJE DEJANJE.
30. in 31. maja ni kinopredstav!
1. in 2. junija brit. horror LINK

Prodam

TRAKTOR ZETOR 5245, opravljenih 200 delovnih ur, letnik 1987, prodam. Peček, Žepovci 3 a, p. Apače, telefon: 79 026. M-4369
MOPED APN 6, vozen, prevoženih 200 km, in colibri, letnik 1983, prodam. Murska Sobota, Borovnjakova 12. M-4433
ŠTEDILOK ZA CENTRALNO OGREVANJE in pohisto za spalnico, prodam. Turnišče, Žitna 2. M-4434

ZANIMIVO ZA GOSTINCE!
BILJARDNO MIZO, mini ekspres za kavo, barske stole, klubske fotelje in mizice in 500 l zamrzovalno skrinjo, novo, prodam. Telefon: 76 612. M-4435

ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, registrirano do novembra 1988, prodam. Milan Mir, Murska Sobota, Aškerčeva 4. M-4436

MALE PUJSKE prodam. Tišina 46. M-4437

TRAVNIK V MURSKI SOBOTI, 37 arov, prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 49. M-4438

SLAMO IN SENO ter travo za kosnjo prodam. Skakovci 56. M-4439

FIAT 1300, vozen, neregistriran, ugodno prodam. Novak, Grahe 4, Križevci pri Ljutomeru. Ogled v soboto ali petek popoldne. M-4441

MINI MORRIS 1000, letnik 1971, in MZ 125, ugodno prodam. Telefon: 87 371. M-4444

MALE PUJSKE PRODAM. Franko, Satahovci 40. telefon: 26 660. M-4445

POSTERJE IZ REVUE BRAVO prodam. Telefon: 24 323. M-4446

MALE PUJSKE PRODAM. Nemčevci 29. M-4448

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ, 30 KM, kompletno s plugi, branami in jermenico, prodam. Matjaševci 20, p. Kuzma. M-4450

FIAT 126 P prodam. Cena 130 SM. Cankova 88 b. M-4451

TRAKTOR ZETOR 2511, plug, brane in jermenico, prodam. Koler, Spodnja Ščavnica 5, Gornja Radgona. GR-19669

HARMONIKO WELTMEISTER — diana, prodam za 400.000 din. Tel. (062) 816-878. M-4452

PICE — SLADOLED — SADNE KUPE — TOPLE MALICE — IGRALNI AVTOMATI — SATELITSKA TELEVIZIJA!
To je ponudba PICERIE ĐENKO, Murska Sobota, Tomšičeva 24.

TRAKTOR URŠUS, 35 KS, s koso, prodam Janžev Vrh 47. GR-19673

BARVNI TELEVIZOR PHILIPS prodam Boris Knaflič, Postružnikova 2, Ljutomer IN-18351

RENAULT 12, neregistriran, v voznem stanju, prodam. Telefon po 15. uri: (069) 82 050. IN-18350

SNEŽNI PLUG, prednji, za ferguson, in os s kompletnimi gumami, 5 l, prodam. Telefon: (069) 89 002. IN-18348

VW 1200 J prodam. Strehovci 49. M-4452

KOMBAJN ZMAJ 780, pripravljen za žetev, dobro ohranjen, prodam. Čahuk, Fokovci 51. M-4453

ZASTAVO 101, letnik 1979, registrirana do marca 1989, prodam. Marjan Nežić, Gančani 188. M-4454

ZASTAVO 101, letnik 1980, prodam. Telefon: 21 067. M-4459

RENAULT 4 ugodno prodam. Franc Kralj, Črešnjevci 215 pri Gornji Radgoni. M-4461

OBRAČALNIK BCS prodam. Kapca 113. LE-13474

ŠIVALNI STROJ ADLER in termokumulacijsko peč (3,5) prodam. Kober, Kranjčeva 9, Lendava (do 15. ure). LE-13463

GORICE ugodno prodam. Kapca 37. LE-13458

ETERNIT (strešnik) ugodno zamenjam ali prodam. Gornji Lakos 48. LE-13457

FIAT 1300, registriran do septembra, prodam. Irena Antončič, Mlinska 10, Lendava ali tel.: 75-375. LE-13454

POPRAVLJAMO VSE VRSTE BARVNIH IN ČRNO-BELIH TV APARATOV — MENJAMO TUDI BARVNE EKRANE PO KONKURENČNIH CENAH Z ENOLETNO GARANCIJO

RTV SERVIS, MARJAN ZEMLJIČ, GLAVNI TRG 1, LJUTOMER

KOLO BMX ugodno prodam. Vrtna 3/17. M. Sobota ali tel.: 23-422. M-MM

NSU 1200 C, lahko za rezervne dele, in črno-beli televizor (za 100.000 din) prodam. Gornji Petrovci 188. M-MM

KITARSKI OJAČEVALEC FENER SUPER REVERB 100 W in kitarske efekte prodam. Tel.: 74-511, int. 333 — dopoldne Zoran. GR-19632

KOMBAJN MASSEY FERGUSON s koso 250, zbiralnik t t s hidravličnim volanom in stiskalnico (prešo) ter ZASTAVO 101, v dobrem stanju, prodam. Martin Vučko, Dol. Bistrica 83. M-4393

V središču Grada prodam četrtino starejše stanovanjske hiše in četrtino gospodarskega poslopja. Tel.: 77-749. M-MM

APN 6, dobro ohranjen, star 18 mesecev, prodam. Tel. 23-733 ali Prvomajška 20. M. Sobota. M-4499

JUGO 45 letnik 1984, prodam. Črenšovci 61 c. M-4500

TRAVO ZA KOŠNJO (3 ha) prodam ali dam v najem. Karel Kovačec, Šulinci 34. M-4502

MALE PUJSKE prodam. Gradišče 62. M-4503

TRAKTOR STEYR 180 s plugi in či 8. M-4479

KOMBAJN EPLJE H 211, v dobrem stanju, prodam. Ludvik Škerlak, Stanjeveci 74, p. Petrovci. M-4480

LADO 1500 S, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Ogled od 15. ure. Telefon: 23 466. M-4481

AMI, 8 poceni prodam. Telefon: 73 320 v soboto in nedeljo dopoldne, sicer pa 74 831, interna 203. M-4482

ZASTAVO 101, i. 89, IN JAWO TVIM SPORT ugodno prodam. Beno Čušar, Ženavljje 61. M-4488

RDEČE VINO, 200 l, prodam. Brattonci 126. M-4489

NESNICE, MLADE JARČICE PASME HISEX, rjave stare 12 in 15 tednov, iz kooperacijske reje, trikrat cepljene, navajene na vso domačo hrano, odlične nesnice, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarek, dobi eno zastojni. Naročila sprejema in daje vse informacije.

ANICA LACKOVIČ, BELTINCI, RAVENSKA 40, telefon 069 71-434.

OPREMLJENO ALI NEOPREMLJENO stanovanje ali sobo v Lendavi ali kjerkoli v Murski Soboti išče samski fant — nekadilec, nealkoholik, mirnega značaja. Največ časa preživim na terenu. Ponudbe na upravo Vestnika pod šifro: REDEN PLACNIK. M-4507

GARSONJERO ZA ŠTUDENTA ELEKTROTEHNIKE V LJUBLJANI iščem s 1. septembrom ali oktobrom. Plačilo po dogovoru. Informacije po telefonu: (069) 21 259 ali 21 878. M-4516

PREKLIC! Preključujem veljavnost spričevala Upravno-administrativne šole Maribor, izdanega 22. 6. 1976 pod zap. št. 30. Štefka Divjak, Rački Vrh 3, p. Radenci. GR-19675

PREKLIC! Preključujem veljavnost garancijskega lista za osebni avto zastava 128, 1.1 GX, št. šasije 051 36103 in št. motorja 1074862, letnik 1987, Ivan Marič, Kuzma 74. M-4463

PREKLIC! Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 18517-3 in nalog za vpis v isto hranilno knjižico. Štefan Balaško, Rakičan. Zvezna 28. M-4473

PREKLIC! Preključujem veljavnost spričevala o končanem 8. razredu OŠ Odranci za šolsko leto 1980/1981. Jože Zakojč, Odranci 193. M-4474

UPOKOJENEC, star 63 let, išče žensko (ločenko ali vdovo) za pomoč v gospodinjstvu. Pozneje možnost dedovanja. Naslov v upravi lista. M-4513

PREKLIC! PREKLJUČUJEM veljavnost bona za pšenico št. 01858, izdanega pri HKS M. Sobota, Stanislav GOLOB, Krajčeva 17, Moravske Toplice. M-4518

PREKLIC! PREKLJUČUJEM veljavnost hranilne knjižice št. 203349, izdane pri HKS Murska Sobota. Ana Horvat, Dolenci 64. M-4533

OPRAVLJAM AVTOELEKTRIKARSKA DELA NA VSEH MOTORNIH IN PRIKLOPNIH VOZILIH. Jože Laba, Ormoška 15, Ljutomer, tel.: 81 184. IN-18360

OPREMLJENO STANOVANJE ALI HIŠO V MURSKI SOBOTI VZAME V NAJEM AVSTRIJSKI DRŽAVLJAN. DOBER PLAČNIK. PONUDBO POŠLJITE NA NASLOV ETIENNE ŠADL, CANKOVA, telefon (069) 76-618.

OPEL REKORD KARAVAN prodam. Tel.: 76 679. M-4572

DVE BREJI KRAVI PRODAM. Ivanci 39, p. Bogojina. M-4566

KRAVO, KOSILNICO BCS in mali traktor s koso prodam. Melinci 10. M-4568

NOVO JADRALNO DESKO VIP IMGRAD, 30% ceneje prodam. Botjak, M. Sobota, Stara 1. M-4569

MAESTRAL 18 R, gumijast čoln, in motor TOMOS 4, rabljen dve sezoni, ugodno prodam. Jože Kuhar, Ciril-Metodova 19, M. Sobota ali tel.: 22 086. M-4578

JAWA 350, maj 1987, prodam. Doklečevje 165. M-4573

KOMBAJN ZMAJ, prodam. Gornja Bistrica 108 ali tel.: 70 114. M-4574

FIAT 124, registriran do marca 1989, ugodno prodam. Gomilica 37. M-4575

POGON Z GREBENOM, 100 cm, za kombi rex, skoraj nov, ugodno prodam. Cankarjevo naselje 39, Murska Sobota ali tel.: 22 033. M-4553

KOMPLETNO POHIŠTVO ZA KUHNJO, rabljeno, prodam. Ogled popoldne, naslov v upravi lista. M-4554

ŠTEDILOK UGODNO PRODAM. Volmut, Staneta Rozmana 3 a, Murska Sobota. M-4555

PARCELO ZA VIKEND v vinogradu in travniku — vse v eni parceli (38 a), južna lega, prodam. Ogled v nedeljo dopoldne. Andrejci 38. M-4556

ZETOR 691E s kabino in **GRADBENOM PARCELO**, 8 arov, prodam. Kerec, Cankova 53 ali tel.: 76 655. M-4557

VOZNO KRAVO, dobro, prodam. Rogoševci 29. M-4558

Z 750, nerabljeno tovarniško podvozje za 400 kg avtomobilsko prikolico in membransko črpalko z elektromotorjem, možna regulacija pretoka, prodam. Petanjci 6 a. M-4559

Z 101, letnik 1978, prodam. Tel.: 24 600. M-4560

OPEL KADETT, 1. registracija leta 1976, prodam. Andrejci 13. M-4561

OPEL REKORD, 2.0 E avtomatik CD, letnik 1983, prodam. Informacije po 19. uri po telefonu (069) 21 037. M-MM

TRAVO ZA KOŠNJO, 110 arov, prodam. Gančani 50. M-4562

MALE PUJSKE PRODAM. Puconci 30. M-4563

ENOSEDEŽNI MOPED, v odličnem stanju, prodam. Severjeva 7, M. Sobota. M-4564

OBVESTILO! Cenjene stranke obveščam, da sem na novo odprla

FRIZERSKI SALON v Mali Polani za obisk se priporoča **FRIZERSKI SALON MARJE VORI.**

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

Irma Benko (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Bojan Peček, Stefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Majda Horvat, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 21 393; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništva: Gornja Radgona 74 597, Lendava 75 085, in Ljutomer 81 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

VESTNIK

STRAN 18

VESTNIK, 26. MAJ 1988

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

VESTNIK

*Ko sem še živel,
ljubila sem vas vse,
sedaj, ko me več med vami ni,
ljubite me v spominu vi.*

V SPOMIN

22. junija bo minilo leto žalosti, odkar nas je za vedno zapustila draga žena, mama, babica in prababica

Marija Lovrenčec

iz Filovec

Tiho in žalostno je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in hvaležnosti za vse, kar nam je dalo tvoje srce.

VSI NJENI

*Rožice vse so ovenele,
ker tvoje jih ne zre oko,
kako radi bi cvetele,
a tebe več nazaj ne bo.*

V SPOMIN

Minevajo štiri leta, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in tast

Štefan Lovenjak

iz Gornjih Slaveč 39

27. maj je za nas dan žalovanja. Dan za dnem prihajamo k tvojemu preranemu grobu, nemo stojimo ob njem in zremo v tvoj predragi lik, vklesan v črno hladno ploščo in solza kar sama kane iz očesa. Napis na grobu nas spominja, da tu nam najdražji leži.

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu!

ŽALUJOČI: VSI TVOJI NAJDRAŽJI

*Tiho mimo ste zaspali,
v hipu sta ostala sama,
le spomin na vas bo ostal
za vedno draga mama.*

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, tašča, sestra in sorodnica

Veronika Balek

roj. Gorza
iz Andrejce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nama v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje.

Hvala g. duhovniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI: hčerka Marija z možem, brat in drugo sorodstvo

ZAHVALA

10. maja nas je v 77. letu zapustila naša draga žena in mama

Helena Andrejč

roj. Gomba

Ostali smo brez tebe. Za teboj so ostali sledovi tvojih pridnih rok, dobrot in ljubezen, ki si ju nesebično razdajala.

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo spremljali na zadnji poti.

Iskrena hvala šefu infekcijskega oddelka dr. Bedernjaku za požrtvovalno zdravniško pomoč.

Hvala g. duhovniku in pevcem ter govorniku KS Emitu Pinterju za poslovljne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Nemčavci, 12. maja 1988

ŽALUJOČI: mož Štefan in hčerka Aranka z možem Ludvikom

V SPOMIN

16. maja so minila tri leta, polna žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

Janez Lenaršič

iz Markovec 91

Vsem, ki ga imate v srcih in mislih ter obiskujete in krasite njegov grob, prirsčena hvala!

VSI NJEGOVI

*Že eno leto v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Zakaj si morala umreti,
ko pa s teboj je bilo lepo živeti.
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.*

V SPOMIN

16. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila draga žena, mama, tašča in babica

Karolina-Lina Vrečič

roj. Polak
iz M. Sobote
Mikloša Kuzmiča 33

Hvala vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu.

VSI, KI SMO JO IMELI RADI

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube mame

Marice Šiker

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom za pisna ali ustna sožalja, prelepo cvetje in iskreno sočustvovanje z nami.

Posebno zahvalo smo dolžni KS Partizan, ZGEP Pomurski tisk, društvu za pomoč duševno prizadetih, sekciji za družbeno aktivnost žena KS Partizan, upokojenskemu pevskemu zboru in sosedu Mirku-za odigrano Tišino.

Hvala tudi govornikom za izrečene besede ob maminem grobu.

M. Sobota, 10. maja 1988

VSI NJENI

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ti ne zgasne,
resnice sonce ne stemni.*

V SPOMIN

23. maja je minilo leto globoke žalosti in bolečine, odkar ni več med nami našega dragega moža, očeta in starega očeta

Antona Šajherja

iz Beltinec
Ribiška pot 2

Hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem grobu.

VSI NJEGOVI

*Nismo dovolili, da bi te izgubili,
a usoda rekla je tako,
da to, kar najbolj ljubiš,
za vedno je odšlo.*

V SPOMIN

18. maja je minilo leto tihe žalosti, bolečine in samote, odkar je prenehalo biti srce drage žene, mame, snaha in sestre

Šarika Hodošček

roj. Potočnik
iz Zenkovec 67

Mirno in tiho si prenašala svojo bolezen in si želela še malo živeti med nami, a upanje je bilo zaman. Zaprla si za vedno trudne oči, a lik tvoj še vedno živi z nami. Ohranili te bomo v lepem spominu.

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu in počastite njen spomin, prinašate cvetje in prižigate sveče.

V TIHI ŽALOSTI VSI TVOJI

*Niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostala.*

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 76. letu starosti zapustila draga žena, mama, stara mama in sestra

Terezija Lainšček

roj. Horvat
iz Dolenec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, dobrim sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter drago pokojnico pospremili na zadnji poti.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za izrečene poslovljne besede ob odprtem grobu.

ŽALUJOČI: mož Jožef, sin Franc z ženo Ireno, vnuka Franček in Suzana, hči Marija z družino iz Francije, sestra Julija, svatko z družino ter drugo sorodstvo

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je v 74. letu za vedno zapustila naša draga, dobra mama in babica

Verona Matjašec

roj. Ftičar
iz Gomilice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, botrini in sorodnikom, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala dr. Jožetu Magdiču, dr. Jožetu Zadravcu, g. kaplanu, g. Gjuranu ter govorniku KS Jožetu Tkalcu za poslovljne besede.

ŽALUJOČI: vsi, ki smo jo imeli radi

*Kako je hiša strašno prazna,
odkar v njej več drage žene, mame ni,
nekoč bila tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.*

V SPOMIN

29. maja bosta minili 2 žalostni leti, odkar nas je zapustila naša dobra žena in skrbna mama

Jožefa Markoč

iz Dolnjih Slaveč

S tvojim odhodom sta nastali praznina in bolečina v naših srcih, to občutimo vsi, ki smo te imeli radi.

Žalostni smo, da smo te izgubili, a ponosni, da smo te imeli. Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem grobu, ji prinesete cvetje in prižigate svečke.

Z ŽALOSTJO V SRCIH TVOJI NAJDRAŽJI: mož Alojz, sin Martin, hčerki Hermína in Olga z družinami

*Zakaj si morala nam umreti,
ko pa s teboj je bilo tako lepo živeti.
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost in bolečina domujeta pri nas.
Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostala.*

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 68. letu starosti zapustila draga žena, mama, babica in prababica

Eva Volf

iz Velike Polane 156, Marof

Srce ljubeče v grobu zdaj spi, nam pa rosijo se oči. S tvojim odhodom sta nastali praznina in bolečina, ki te ne moreta nadomestiti, to občutimo vsi, ki smo te imeli radi.

Žalostni smo, ker smo te izgubili, a ponosni, ker smo te imeli. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za maše, ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za izrečene poslovljne besede ter pevcem za odpete žalostinke.

ŽALUJOČI: mož Jože, hčerki Ana in Marija z družinami, sinova Jože in Martin z družinami, vnuki in vnukinje z družinami in vsi drugi, ki so te imeli radi.

Slovesno in razgibano ob jubileju v Gradu

Na dvorišču gradu, enega najlepših, žal pa propadajočih kulturnozgodovinskih spomenikov v Sloveniji, ki je star 750 let, je bilo minulo nedeljo sila živahno. Slavnostni govornik — predsednik republiške konference mladih Tone Anderlič — sicer ni sadil rožic v mesecu maju, ki je tudi mesec mladosti, ampak je ob 10-letnici obrata Modnega salona v Gradu povedal marsikaj takega,

črtom skladnega regionalnega razvoja Slovenije. Prav temu razvojnemu konceptu (ki sicer v praksi ni bil vselej dosleden in pravilen) gre zahvala, da vsaj v nekaterih pogledih današnja gospodarska situacija v Sloveniji ni tako zelo kritična kot v ostalih predelih Jugoslavije.

Prijetnejši del praznovanja mladega kolektiva na Goričkem je bila podelitev jubilejnih

Na modni reviji, ki jo je pripravila ekipa Marjana Podlesnika iz Maribora, so manekenke in manekeni prikazali najnovejše modele M kluba za šport in prosti čas, pa tudi druge, ki so ogreli prisotne. Foto: N. Juhnov

kar zahteva premislek in ukrepanje danes, da ne bo prepozno jutri. Med drugim je dejal: »Upajmo, da je zdaj le končno jasno, da rešitev iz krize ni v enakovredni porazdelitvi revščine, ampak v prizadevanju ustvariti več in bolje, za danes, za večerj pa menil tako:

»Živeli smo dobro, naš osebnostni in družbeni standard se je iz dneva v dan bolj približeval ravni razvitega sveta, trošili smo veliko in še več, pogosto brez umnega razmisleka in računa. Naš zanos, podkrepjen s prepričanjem, da zmoremo vse, če le hočemo, nam je zameglil pogled preko vseh meja in višav naše želje in potrebe.

Ko danes z nekaj več kot desetletno distanco gledamo na takratna dogajanja, se nam zazdi, da tedaj nismo storili pravih nič dobrega, da so bile vse naše poteze napačne in zgrešene. S tem pa ponovno delamo krivico tistemu, kar je ustvarjeno v tem času in je vendarle pomembno določeno gospodarski in družbeni napredek. Ena takšnih potez je bila nedvomno tudi postavitev obrata Modnega salona iz Titovega Velenja tu pri Gradu na Goričkem. To dejanje je bilo inicirano na 9. kongresu ZSMS in skladno s takrat živahno potekajočim na-

grad za deset let dela, med petnajstimi prejemniki so jih dobili domačini: Marijana Baša, Alojz Ficko, Valerija Gumilar, Alojzija Huber, Anica Kar, Marija Rajbar in Terezija Volf. Nedeljsko srečanje pa je bilo tudi priložnost za pobratenje krajevnih skupnosti Grad in Stara vas — Titovo Velenje ter modno revijo uspešnega M kluba. Izstopali so predvsem modeli agent in vroče hlačke ter majice za tople dni, ki so jih zašili v obratu Modnega salona pri Gradu.

Direktor Marjan Gaberšek je očitno dober poslovec, v krajšem pogovoru z njim pa nas je razveselila skrb za podmladek, izražen v štipendijski politiki in možnostih, ki jih dajejo na novo zaposlenim. Pri Gradu šteje kolektiv 52 delavcev, vodja obrata Slobodan Pezer je zadovoljen z odnosi in pokroviteljstvom matične hiše, pa tudi tistim, kar jim je doslej uspelo poslati na domači in tuji trg.

Tako kot nedeljski slavi je bil razgiban tudi tek družin in posameznikov, ki so prejeli nagrado M kluba — športni trak za lase. Za družabni del srečanja, ki je sledil, pa so poskrbele domačinke z okusnimi sladicami in organizatorji z dobro kapljico.

Brigita Bavčar

Pokaži kaj znaš po kovinarsko

Tradicionalno 5. proizvodno-delovno srečanje pomurskih kovinarjev je organiziral pod pokroviteljstvom medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Pomurje občinski sindikalni svet v Murški Soboti, in sicer tokrat že drugič. Večletna tradicija teh srečanj je razumljiva sprico dokajšnje razširjenosti kovinskopredelovalne in elektroindustrije, hkrati pa je pred nenehnim izizvom nadaljnega tehnološkega razvoja. Zato je bilo letošnje srečanje hkrati tudi manifestacija znanja, kakovosti in racionalnosti, istočasno pa tudi vez med strokovnjaki in delavci v posameznih organizacijah združenega dela. Na ta način lahko pričakujemo, da bodo tudi v prihodnje uspešno premagovali vse napore, z znanjem in delom pa prispevali k preustroju proizvodnih programov v pomurski kovinskopredelovalni industriji ter prilagajanju zahtevam domačega in tujega trga.

Na to je v svojem uvodnem nagovoru opozoril tudi predsednik MS ZSS za Pomurje Milan Utroša.

Zbralo se je kar 74 tekmovalcev iz vseh štirih pomurskih občin, ki so se pomerili v 10 poklicih. Po teoretičnem delu je sledil praktični preizkus znanja v 5 delovnih organizacijah soboške občine. Brusilci in orodjarji so tekmovali v Panoniji, v Blisku je bilo varjenje TIG in plamensko varjenje, v SCT, toz Mehanični obrati so organizirali varjenje REO in MAG, v rogašovskem

NATANČNOST PRI OCENI IZDELKOV — Strokovna komisija na 5. proizvodno-delovnem srečanju pomurskih kovinarjev ni imela nič kaj lahkega dela. Tako je bilo tudi pri varjenju, kjer je odločala preciznost in hitrost. Foto: M. Jerše.

LIV-u so se pomerili strugarji in rezkalci, v Avtobusnem prometu pa avtomehaniki.

Na sklepi slovesnosti so najboljšim podelili praktične nagrade in priznanja. Na republiškem srečanju kovinarjev, ki bo od 16. do 18. junija v Mariboru, bo Pomurje zastopalo 20 kovinarjev. Med strugarji sta to Vlado Baumgartner (Gorenje Varstroj) in Stanko Recek (LIV), med rezkalci Vlado Kuzmič (Radenska) in Stefan Cipot (Elektrokontakt), med brusilci Jože Sabotin (Gorenje Elrad) in Stani-

slav Zver (Gorenje Varstroj), med orodjarji pa Rudi Volf in Branko Bartolič (oba Gorenje-Elrad). Pri varjenju MAG je zmagal Karel Kiraly (Primat), pri varjenju REO je bil najboljši Zlatko Rob (INA Nafta) pri varjenju TIG Peter Horvat (INA Nafta), pri plamenskem varjenju pa Stefan Temlin (Panonija). Med avtomehaniki za Ottovo motorje je bil prvi Vlado Kolbl (Servis Ljutomer) med avtomehaniki za dizelske pa Viljem Korpič (Avtobusni promet Murska Sobotka). Milan Jerše

Spodbudno urejanje lokalnih cest

Na skupščini občinske samoupravne interesne skupnosti za ceste v Murški Soboti so delegati brez bistvenih pripomb sprejeli poročilo o lanskem delu in finančnem načrtu te skupnosti. Kot je poudaril strokovni delavec občinskega sisa za ceste Stefan Šeruga, so v letu 1987 posodobili in asfaltirali vse predvidene lokalne ceste v soboški občini. Iz srednjeročnega programa sta izpadli le gradnji mostu na Ledavi v Gančanih in Krogu, kar je posledica kasnitve pri izdelavi dokumentacije. Lani so posodobili blizu 16 kilometrov lokalnih cest (Bakovci — Melinci, Fikšinci do križišča, Rogašinci — mejni prehod Kramarovi in Šalamenci — Pečarovi). V dveh letih izvajajo srednjeročnega načrta, v katerem je zajet tudi referendumski program, pa so posodobili skoraj 26 kilometrov lokalnih cest, kar je skoraj 2 kilometra več, kot so načrtovali. Poleg tega je večina krajevnih skupnosti izpolnila svoje obveznosti glede soudeležbe pri asfaltiranju lokalnih cest na njihovem območju.

Še naprej pa ostaja problem

gradnje mostov in postavitev prometne signalizacije, ki ne ustreza naraščajočemu prometu. To drži tudi za magistralno cesto, saj s stanjem vozišča ne morejo biti zadovoljni. Na ta problem je opozoril direktor tozda za vzdrževanje in varstvo cest Ivan Ipša, ki je hkrati z zadovoljstvom ugotovil, da je bilo pri urejanju cest narejeno lani mnogo več kot prejšnja leta. Poleg tega ni bilo večjih težav pri vzdrževanju lokalnih cest, spodbudno pa je tudi boljše sodelovanje s krajevnimi skupnostmi.

Delegati so sprejeli tudi program dela za letos. V njem je dan poudarek posodobitvi lokalnih cest Salamenci — Bodonci — Poznanovci, Salovci — Dolenci, Vanča vas — Borejci do križišča v Kupšinci, Ivanci — Mlajinci, Murska Sobotka — Noršinci in Murska Sobotka — Markišavci. Če bo dovolj denarja, bodo letos začeli tudi z modernizacijo odseka Andrejci — Ivanovci — Kančevci — Ratkovci. Računajo, da bodo iz amortizacijskih sredstev uredili asfaltno prevleko na cesti Cankova — Korovci, predvideva-

jo pa tudi modernizacijo odseka Bogojina — Gančani ter gradnjo mostov čez Lipnico v Bogojini, čez Ledavo v Gančanih in čez Murico in staro Muro v Krogu. Na manj razvitih območjih soboške občine bodo tudi letos sodelovale mladinske delovne brigade. V okviru republiške mladinske delovne akcije Goričko 88 bodo brigadirji pomagali pri razširjanju in izkopih jarkov na odsekih cest Poznanovci — Kovačevci — Otovci — Vidonci, Krupnik — Radovci — Vidonci in Moščanci — Križevci. Med regionalnimi cestami pa so letos na vrsti tale dela: skozi naselje Moravske Toplice, kjer bodo hkrati urejali kanalizacijo, pločnike, tretji vozni pas in avtobusno postajo, posodobitev ceste Gornji Petrovci — Kuzma — Sotina iz programa Skupnosti za ceste Slovenije, ki financira tudi gradnjo mostu v Martjancih.

Milan Jerše

ZARADI CESTE DO GRAMOZNICE OBČANI STOGOVEC ZAGROZILI Z ZAPORO

»Osem let že poslušamo obljube...«

Malo je manjkalo, pa bi bila cesta do gramoznice v Konjišču v sredo, 18. maja, zaprta. Stroji, ki kopljejo gramoz, bi se morali ustaviti, kajti tovarnjaki ne bi mogli priti na glavno asfaltirano cesto in naprej proti Radgoni ali Lenartu (kamor tudi zvozi največ gramoz). Občanom KS Stogovci je namreč prekipelo: ali boste v kratkem asfaltirali ta kilometer in pol ceste, ali pa bomo jutri ob šestih vsi na njej, so zagrozili sedanjemu upravljalcu Komunale Gornja Radgona.

Edina gramoznica v radgonski občini na površini okrog 10 hektarjev ima pestro preteklost. Lastniki so se menjavali — dokler so gramoz potrebovali, jim je koristila, nato pa so se je hoteli čim prej rešiti. Na cesto so seveda vsi pozabljali. Le-ta se je zaradi stalnih prevozov težkih tovornjakov razširila z dveh na pet metrov, ob slabem vremenu pa je z osebnim avtomobilom skoraj neprevozna. Občani, ki živijo v hišah ob tej cesti, pa se najbolj bojijo suhega vremena, saj imajo potem polne hiše in tudi pljuča prahu. Z izkopi so začeli zasebniki, nato je 1979 leta prevzela upravljanje Komunala, nato propadla delovna organizacija Element in za njo Avtoradgona (ki je gramoznico podedovala). Lani so skupščinski zbori upravo nad izkoriščanjem naravnega bogastva spet prepustili Komunali, ki je začela intenzivne kopati in prodajati gramoz šele pred meseci.

Ker so začeli odkupovati dodatne površine za nove gramoznice, so se občani KS Stogovci odločili, da bodo ukrepali. Sami so že veliko prispevali za razvoj kraja, najsi bo z referendumski samoprispevki, prostovoljnimi prispevki ali fizičnim delom. In če že vozijo gramoz iz njihovega kraja, ga prodajajo, pri tem pa popolnoma pozabijo na vzdrževanje ceste, je sedaj skrajni čas, da izpolnijo osemletne obljube in jo asfaltirajo, kajti ni veliki kamni na robu njiv ne zadržijo več drvečih pošasti, da ne bi zape-

ljale na pšenico, koruzo ali deteljo. Vodilni v krajevni skupnosti so zato 24. maja sklicali sešatek, ki naj bi se ga udeležili vsi odgovorni za cestno problematiko v občini. Dopoldne je prišel le direktor Komunale Jure Vodenik, tako da so dogovor dosegli šele zvečer, na razširjeni seji sveta KS Stogovci, ki so se je udeležili tudi prizadeti občani in predsednik izvršnega sveta SO Gornja Radgona Janko Slavič. Dejstvo je, da Komunala letos nikakor ne more zbrati potrebnih 60 milijonov dinarjev za asfaltiranje 1,5 kilometra ceste. Zato so vaščani pristali na kompromis: 500 metrov najbolj kritičnega odseka bodo uredili že letos, z deli bodo začeli konec maja, ostalo pa prihodnje leto. Poleg tega pa so občani te krajevne skupnosti v Apaški dolini tudi dosegli, da bodo dobili na svoj žiroračun 4 odstotke sredstev od prodanega gramozu iz Konjišča. Glede na načrtovano prodajo gramozu bodo letno zbrali od 30 do 50 milijonov dinarjev, ki jih bodo uporabili za vzdrževanje in posodobitev cest v krajevni skupnosti. Zaradi prevoza gramozu so namreč zelo uničene tudi druge ceste.

Bernarda Peček

V POMURJU

TAKTIČNA VAJA MILIČNIKOV

Na območju Pomurja je od sobote do četrta potekala skupna taktična vaja organov za notranje zadeve Slovenije. Na vaji so sodelovali kadeti četrtega letnika Kadetske šole za miličnike v Tacnu, študentje drugega letnika višje šole za notranje zadeve iz dela in ob delu, tečajniki oddelka za usposabljanje vodnikov in službenih psov milice ter miličniki pripravniki šole za miličnike v Ljubljani. Na skupni taktični vaji, ki jo je vodil poveljnik Kadetske šole za miličnike v Tacnu Andrej Anžič, je sodelovalo čez 300 udeležencev. Njen namen je bil, da se miličniki preskusijo za delovanje v različnih varnostnih razmerah, spoznavajo kraje v Sloveniji, opravljajo propagandne aktivnosti za poklic miličnika ter podružbljanje varnosti.

F. M.

POMLADIMO RADGONSKI GRAD

Po tem motom bodo mladinci iz radgonskega GRO-OM-a in mladinskega kluba M.A.I.S.T.R. pripravili v soboto, 28. maja, rock koncert na zgornjem dvorišču radgonskega gradu.

Nastopili bodo večnoma še neuvpeljavljeni novoročkovski bendi in glasbeniki: Free '48 iz Novega mesta, Gotschee iz Kočevja, Mario Marzidovšek iz Slovenske Bistrice, Rajko Muršič iz Maribora, Pridigarji iz Ormoža, dobitniki lanske letošnje mladinske nagrade zlata ptica, Center za dehumanizacijo s Trat, in posebni gost Jani Kovačič iz Ljubljane. bj

PREŽIHOVCI NA BISTRICAH

Na Bistricah je bilo pretekli četrtek in petek dokaj živahno. Tam je namreč potekalo 11. sre-

odkrili tudi Prežihov doprinski kip. Kot nam je povedal ravnatelj bistriške osemletke Jožef

Tale posnetek srečanja prežihovcev je nastal po skupnem kulturnem programu na Gornji Bistrici.

čanje osnovnih šol, ki so poimevano po slovenskem pisatelju Lovru Kuharju — Prežihovem Vorancu; in po njem so leta 1967 poimevali tudi osemletko na Srednji Bistrici. Pred zgradbo so

Vučko, si je pri vsem tem največ prizadeval pisatelj Ferdo Godina; ki se je rodil na Dolnji Bistrici, kamor se tudi sedaj iz Ljubljane vse češče vrača. Rade volje se je udeležil tudi minulega srečanja prežihovcev, na katerem so se zbrali učenci in učitelji osnovnih šol iz Doline pri Trstu in Dobreddo (Italija), Jesenic, Ljubljane, Maribora in Raven na Koroškem, pa seveda domačini. V četrtek so v dvorani vaškega doma na Gornji Bistrici izvedli skupen kulturni program, v petek so se gostje najprej odpeljali na ekskurzijo po Pomurju, zatem pa so imeli v Kantini pri Muri še družabno srečanje. Bistričani upajo, da so gostje zadovoljni odhajali z 11. tradicionalnega srečanja prežihovcev.

J. G.

RAZKRIŽJE

Tekmovanje v prvi pomoči

V soboto so na Razkrižju tekmovali enote Civilne zaštite v prvi pomoči. Udeležilo se je 10 ekip iz krajevnih skupnosti (nista prišli le ekipi iz Ljutomerja in Veržaja) in 7 iz organizacij združenega dela. Najboljši so bili tekmovalke in tekmovalci iz delovne organizacije Križevske opekarne — ti bodo zastopali občino Ljutomer na območnem tekmovanju — druga je bila ekipa iz Razkrižja, tretji pa so bili člani Civilne zaštite delovne organizacije Vesna Ljutomer.

Tekmovanje sta pripravila občinski štab Civilne zaštite in občinska organizacija Rdečega križa.

D. L.

Pred dnevi so delavci podjetja za pet promet pri polaganju telefonskega kablo v Drakovcih, pri številki 80, v bližini Bučkovec, vandaško oklestili 150 let staro lipo. Drevo je bilo zaščiteno in v ponos občanov. Delo so opravili celo brez soglasja lastnikov in v času najhujše vegetacije. M. K.